

Varčevanje pri zdravju

Zdravniki v Sloveniji so v letu 1994 predpisali več kot 13 milijonov receptov, kar je največ v zadnjih 30 letih. Ali je imela Slovenija rekordno število bolnikov ali je tolikšno število posledica razpisnosti? Domnevna zdravniška "radodarnost" je postala širok razpisniški tema, saj predvsem zdravstveno ministrstvo in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zahtevata varčevanje z zdravili. Resnica je, da v tej polemiki nihče še natančno ne ve, zakaj je zdravstvo v Sloveniji tako drago. Mogoče bi državni uradniki radi naredili red na način, ki od njih zahteva najmanj truda. Zdravnikom bi ukazali, naj predpisujejo manj receptov, državljanom v poduk pa bi naložili participacijo. Uradniški pameti pa ne bi smeli dati preveč oblasti, čeprav se vsakdo strinja, da je tudi v zdravstvu potrebno varčevanje. Če mislijo državni uslužbenci zdravnika prisiliti, da bo ves čas razmišljal, ali je napisal že preveč receptov, se bo mogoče dogajalo, da zaradi varčevalne vneme nekateri bolniki ne bodo dobili zdravil, ki bi jih nujno potrebovali. Če Slovenija misli narediti konec razpisnosti tako, da bodo njeni državljani po zahodno sofinancirali nakup zdravil, to počne v času, ko je na vratih mnogih revščina. Kaj lahko pomeni varčevanje v zdravstvu?



KRISTIJAN ZUPANČIČ, uslužbenec MORS-a iz Novega mesta: "Tudi na tem področju se mora narediti red, zato se zavzemam za te omejitve. Za marsikoga se bolniška dobi na lepe oči, drugi, zares bolni, morajo bolni za stroje. Zdravi odhajajo v pokoj, komisije so na osnovi priporočil zdravnikov nemočne. Omejitve naj bodo, vendar naj zajezijo prevarante in spekulante. Za bolne naj se naredi še več na poti do njihovega zdravlja."



FRANC KLUN, socialni podpiranec iz Dolenje vasi pri Ribnici: "Prejemam 13.000 do 14.700 tolarjev. Živim sam, odkar mi je sestra umrla. Ne vidim na eno oko, slišim slabo, križ me boli, sekira mi je padla na nogo, star sem 83 let. Nekatera zdravila dobim brezplačno, druga pa je treba plačati. Zdravil naj vsak dobi, kolikor jih resnično potrebuje, to pa najbolje ve njegov zdravnik. Nekateri morajo nujno dobiti zdravila, sicer lahko umrejo."



IVANKA BRINOVEC, upokojenka iz Kočevja: "Bila sem na treh operacijah. Zdravnik mi včasih reče, zakaj nisem prišla že prej k njemu. Nekateri pa zdravstveno varstvo izkoriščajo. Sem tudi dopolnilno zavarovana, a moram kljub temu nekatera zdravila plačati. Za resnične bolnike zdravila morajo biti. Za upokojence pa bi morala biti zdravila sploh brezplačna, saj smo dolgo plačevali zdravstveno in pokojninsko zavarovanje."



LEON URBANČIČ, prodajalec v prodajnem centru Mercatorja - Kmetijske zadruge Trebnje: "Revežem se že zdaj dogajajo po svetu in pri nas krivice, zdravstvo pa pri tem ni nobena izjema. Bojim se, da bi bili prav oni tisti, ki bi na svoji koži najbolj občutili kakšne omejitve pri izdajanju receptov. Kdor nima dobrih zvez, je ponavadi povsod prikrajšan, zdi pa se mi, da tega pacienti v našem zdravstvu resnično ne bi smeli občutiti."



JOŽICA METELKO, gospodinja s Pečja pri Sevnici: "Zdravstvo bi moralo bolj varčevati, a ne pri receptih. Pri zdravljenju bi lahko precej privarčevali, če bi lahko pacienti vrtili še neuporabljena, povsem uporabna zdravila, za katera ugotovijo, da jim ne ustrezajo. Ni prav, da morajo bolniki včasih čakati na specialista tudi po 1 leto! Prav zato bi morali zdravstveno službo kvečjemu še pojačati, nikakor pa okrniti v škodo prebivalstva."



VINKO STOPAR iz Boršča pri Brežicah: "Ne strinjam se, da država varčuje pri zdravstvu. Morala bi varčevati na primer pri policiji in pri poslanskih plačah. Če je namreč človek bolan, si zasluži normalno zdravstveno oskrbo, ne pa da plačuje za vsako najmanjšo storitev posebej, hkrati pa nanjo še dolgo čaka. Tak način zdravstvene oskrbe nas bo pač prisilil, da si bomo morali zagotoviti minimalen zdravstveni standard preko zavarovalnic."



VERICA ŠVAB iz Krškega: "Nimam posebnih izkušenj z zdravstvom, saj sem razmeroma zdrava, če pa poslušam komentarje ljudi, se mi ne zdi prav, da se pravice do zdravstvenih storitev zmanjšujejo. Treba bi bilo odpraviti tudi dolgo čakalno dobo, da pride do specialista, hkrati pa skrajšati pot do njega, saj se lahko bolniku v času, ko hodi od enega do drugega zdravnika, stanje še poslabša. Država bi lahko bolj varčevala pri vojski."



NADA RADOŠ, prodajalka iz Metlike: "Tisti, ki ima denar, se bo lahko zdravil, kdor pa nima, temu se slabo piše. Revež bo očitno ostal brez vsega, tako vsaj kaže po zadnjih ukrepih, s katerimi se zmanjšujejo pravice Slovencev na področju zdravstva. Prispevki se ob tem seveda nič ne manjšajo, zato bomo prisiljeni čedalje bolj varčevati, da bomo imeli od kod vzeti v primeru bolezni, saj nikoli ne veš, kaj te še čaka."



MARIJA KLOBUČAR, obrtnica iz Črnomlja: "Zelo sem zaskrbljena nad dogajanjem v zdravstvu, še posebej, ker sem tudi sama bolna. Bojim se predvsem za zdravila, da jih ne bi dobila. Sicer pa zelo malo še računam na zdravstvo, ker vidim, kam vse to pelje. Ne vem, kaj se bo dogajalo z bolniki, ki nimajo denarja niti za sproti, kaj šele da bi varčevali za primer bolezni. Bojim se, da se jim ne obeta nič dobrega."

Proslave za konec vojne naj končajo sovraštva

Bogdan Osolnik: Sočutje z vsemi, ki so trpeli

NOVO MESTO - Tu je bila 27. aprila proslava ob 50. obletnici konca 2. svetovne vojne. V kulturnem delu dobro obiskane prireditve sta nastopila Partizanski pevski zbor iz Ljubljane in Pihalni orkester Krke-Zdravilišča iz Straže, ki so ju udeleženci lepo sprejeli.

Franci Koncilijski, župan občine Novo mesto, ki je na proslavi govoril prvi, je poudaril, da je vsaka vojna za njene udeležence zlo. Povedal je, da pozdravlja pobudo predsednika Milana Kučana za postavitev spomenika, ki bi pomenil znamenje sprave. Tako znamenje, je poudaril Koncilijski, presegla razprtje, ki so bile na delu v 2. svetovni vojni.

Slavni govornik na prireditvi je bil Bogdan Osolnik. Govoril je, kot je rekel, kot Novomeščan, ki je tako kot številni drugi med 2. sv. vojno posvetil svoje moči in ideale boju za osvoboditev slovenske domovine. Govornik je menil, da so prebivalci Novega mesta in Dolenjske pomembno prispevali k zmagi nad fašizmom in da so bili med tistimi v Sloveniji, ki jim je ta vojna povzročila mnogo trpljenja.

Osolnik je izrazil najtoplejšo zahvalo vsem za pomoč partizanom; ta pomoč pomeni človeško nesebičnost, ki se je ne da opisati z besedami. Menil je, da je za bratovsko vojno na Dolenjskem krivo vodstvo slovenske kolaboracije. Kot je rekel, so imeli tudi drugod po Evropi sodelavce okupatorja in večina evropskih protifašističnih gibanj je tako kot slov-



• **Zmaga nad fašizmom je temelj sedanje organiziranosti sveta in samoodločbe narodov. Brez te zmage bi bila Evropa celina tiranije, je poudaril Bogdan Osolnik. V zvezi z današnjimi razprijami v Sloveniji je rekel, da zgodovine sicer ni mogoče spremeniti, lahko pa jo je preseči, kot jo je preseglo življenje samo. Nekdanji borci in udeleženci osvobodilnega gibanja iskreno želijo, je poudaril Osolnik, da bi zaznamovanje konca 2. sv. vojne in zmage nad fašizmom pomagalo preseči nekdanje delitve in sovraštva.**

ensko povezovala boj za osvoboditev z zahtevami po pravičnejši družbi.

Osolnik je ob koncu izrekel globoko zahvalo vsem, ki so v času 2. svetovne vojne sodelovali v boju proti nacizmu in fašizmu, ta boj podpirali ali trpeli v izgnanstvu, ječah in taboriščih, izgubili drage svojce, ter izrazil sočustvanje vsem, ki so kakor koli trpeli in žalovali.

M. LUZAR

• **Vprašanj smrti, preteklosti, krivde, odgovornosti ni mogoče reševati drugače kot s simbolnimi gestami. (S. Hribar)**

• **Nobenega problema ne reši ista zavest, ki ga je ustvarila. (Einstein)**

ENERGY — KLIMA, OGREVANJE, PLIN KLIMATSKE NAPRAVE

Naj vas poletna vročina ne preseneti.

Ponujamo vam udobje prijetno hladnega okolja pri največji vročini. POSLOVNI PROSTORI, GOSTINSKI LOKALI, DELAVNICE, STANOVANJA. Svetujemo, dobavimo in montiramo klimatske naprave najvišje kakovosti. Zelo ugodne cene! Pokličite na številko 068-322-101 ENERGY, d.o.o., Novo mesto, Cankarjeva 3A.

KLIMATSKE NAPRAVE

Belokranjci slavili 50 let zmage

Dr. Ivan Kristan slavnostni govornik na belokranjski proslavi ob 50-letnici zmage in prazniku dela - "Sprava ne more rehabilitirati kolaboracionizma," je poudarjal

SEMIČ - Udeleženci osrednje belokranjske proslave ob prazniku dela in obletnici konca druge vojne so prišli na Smuk nad Semičem brez nageljnov v gumbnicah in brez pesmi na ustih, pa tudi novih delovnih zmag niso naštevati. Kljub temu je slavnostni govornik dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta, spomnil na nekaj zgodovinskih resnic, katerih se slovenskemu narodu ni treba sramovati.

Dr. Kristan je govoril o treh obletnicah, ki obeležujejo težnjo k boljšemu življenju: ustanovitve OF kot simbol boja proti narodovemu uničenju, praznik dela kot simbol boja za socialne in politične pravice delavcev ter konec 2. vojne kot praznik zmage nad fašizmom, največjim zlom tega stoletja. Popustljivost mednarodne skupnosti do srbske agresije je primerjal s popuščanjem Hitlerju.

Dr. Kristan je spomnil, da je bila Slovenija v okviru Jugoslavije članica zamovite protihitlerjevske koalicije in da se je vojna dejansko končala na slovenskih tleh. "Oboje nam daje pravico, da s ponosom proslavljamo osvoboditev in zmago nad naci-fašizmom, ki je slovenski narod obsodil na uničenje," je dejal in opozoril tudi na velike prispevke Bele krajine k osvoboditvi in graditvi državnosti. "Konstituiranje slovenske države med vojno je omogočilo pot, ki je pripeljala 1991 do samostojnosti."

Nacizem in fašizem sta bila proti demokraciji in veri v človeka ter za totalitarni rasistični sistem. "Zdaj se žal srečujemo s poskusi prevrednotenja NOB in rehabilitiranja kolaboracije z okupatorjem. Opozarjati moramo na bistvo NOB in ocenjevati dogajanja izpred 50 let s stališča njihovih objektivnih posledic in ne sub-

jektivnih motivov posameznikov, ki so se odločili za sodelovanje z okupatorjem," je menil in dejal, da je pri tem treba upoštevati, da so okupatorji razkosali Slovenijo in obsodili narod na



PROSLAVA NA SMUKU - Le malo nad domačijo pesnika Lojzeta Krakarja, na mestu, kjer je bila ustanovljena prva belokranjska četa, so s pomočjo belokranjskih kulturnih skupin in semiških šolarjev pripravili proslavo, še pred njo pa mašo v cerkvi sv. Lovrenca. (Foto: B. D. G.)

uničenje, da je ravno oboroženi zoper okupatorje preprečili te načrte, da so NOB vodile patriotske sodelovanje v OF, in da je bilo fašistično reševanje slovenskega naroda tisto, ki je združilo kristjane in komuniste. "Nosilci aktivne kolaboracije z okupatorjem so delovali proti NOB in utrjevanje okupatorjeve oblasti, kar je posebej jasno prišlo do izraza v ustanovitvi domobranstva, ki je naslovo po volji Nemcev in delovalo

• **Po mnenju dr. Kristana je simbolično dejanje sprave že opredeljeno, zato ni potrebno novo tlorisno, le zagotoviti je treba normalno sobivanje še živčih pripadnikov medvojne generacije nasprotne tabore. "Mlajše je potrebno razložit, meniti zgodovinskega bremena in pustiti, da živijo svoje lastno življenje in odgovarjajo samo za svoja dejanja, da bodo sklepali prijateljske in se ženili med seboj. Sprava pomeni zanikanje dejstva, da je pri nas oborožen upor, na drugi strani pa kolaboracija ne more popravi ljeti zgodovine in ne more rehabilitirati kolaboracionizma. Spravo morajo opravi vsak pri sebi, z državnim aktom se je ne da zapovedati."**

okriljem nemške oborožene sil, dosede nemških vojaških čilij. Dokaz je tudi prisega. Če bi zmaga Hitler, se številni izgnanci v taboriščnikih ne bi nikdar več domov."

B. DUŠIČ GORNI

Revozov dobiček že "porabljen"

Milijarda tolarjev za kritje izgube iz prejšnjih dveh let - Od 74.000 avtomobilov so jih tri četrt izvozili - V Novem mestu delajo najkvalitetnejše clié

NOVO MESTO - Lansko poslovno leto je novomeški Revoz zaključil z dobičkom. Skupni promet te firme je znašal 88,65 milijarde tolarjev, kar je tudi ob upoštevanju inflacije v zadnjih letih znatno povečanje glede na prejšnji leti - 46,7 milijarde tolarjev leta 1992 in 57,47 milijarde tolarjev leta 1993. Revozov neto rezultat v lanskem poslovnem letu znaša približno milijardo tolarjev, kar je še posebej spodbudno, saj je prejšnji dve leti Revoz zaključil z izgubo: 305 milijonov tolarjev leta 1992 in 469 milijonov leta 1993.

V Revozu so lani naredili skoraj 74.000 avtomobilov, od tega nekaj manj kot 52.000 renaultov 5 (13,2 odst. več kot leto poprej) in 22.280 cliov (76,6 odst. več kot leta 1993, ko so v Revozu pričeli izdelovati ta model), kar je skoraj 27 odst. več kot v "suhi" letu 1993 in 23 odst. več, kot so predvideli s prvotnim proizvodnim načrtom. Na začetku lanskega leta so načrt popravili, saj se je močno povečalo povpraševanje po njihovih avtomobilih, in to v prvi vrsti zaradi vladnih spodbud v Franciji za zamenjavo več kot 10 let starih avtomobilov, pa tudi zaradi večje prodaje novih avtomobilov v večini zahodnoevropskih držav.

Nasploh pa je Revoz tri četrtine vseh avtomobilov, ki so jih lani naredili v Novem mestu, izvozil. Skupaj so lani izvozili 65.740 avtomobilov (47.110 R 5 in 18.630 cliov), kar pa je še vedno za dobrih 9 tisoč manj kot leta 1992 (74.776), ki so v Novem

• **Na nedavni tiskovni konferenci je predsednik Revoza Bernard Coursat povedal, da sta tako R 5 kot clio v Sloveniji cenejša kot v Franciji, in sicer R 5 za okoli desetino, clio pa malo manj.**

mestu izdelovali R 5 in R 4, priljubljeno katro. Na domačem trgu pa so prodali 8.250 avtomobilov, od tega 4.600 R 5 in 3.650 cliov. Pri tem je treba povedati tudi to, da so lani v Novem mestu po merilih kakovosti, ki so v Renaultu zelo stroga, delali najbolj kvalitetne clié od vseh Renaultovih tovarn, kjer izdelujejo ta

• **Na nedavni tiskovni konferenci je predsednik Revoza Bernard Coursat povedal, da sta tako R 5 kot clio v Sloveniji cenejša kot v Franciji, in sicer R 5 za okoli desetino, clio pa malo manj.**

med 2. svetovno vojno "na pravi strani", si oglejmo, kakšno trpljenje je fašizem prizadel Slovence pod Italijo že pred 2. svetovno vojno, kakšno med to vojno v t.i. Ljubljanski pokrajini, pa bo še slepim jasno razvidna volja narava te šovinistične, genocidne ideologije!

Med obema vojnama je v Juljski krajini živel 300.000 Slovencev in okoli 180.000 Hrvatov. Zaradi ukrepov fašističnih oblasti jih je bilo okoli 100.000 (od tega približno dve tretjini Slovencev) izseljenih. Večinoma so odšli v čezmorske dežele ali v državo SHS. Pred posebnim fašističnim sodiščem jih je bilo 544 obsojenih, od tega 36 na smrt, skupaj pa so bili vsi obtoženci obsojeni na 4.900 let zaporne kazni. Med letoma 1923 in 1927 je bilo na ozemlju Juljske krajine zaprtih 488 večinoma slovenskih osnovnih šol, 4.000 društev s knjižnicami, ukinjenih 300 gospodarskih združenj, 137 ljudskih hranilnic, ukinjenih in razdejanih pa več kot 20 drugih nepremičnin slovenske manjšine. Leta 1923 se je začelo tudi poitalijančevanje slovenskih imen. Samo v Tržaški pokrajini je bilo

okoli 85.000 avtomobilov; seveda bodo večino izvozili, v Sloveniji pa Renaultovi avtomobili računajo na četrtino avtomobilskega trga. V Revozu se pripravljajo na večjo imortencijo, in sicer v karoserijo, kjer bodo izdelovali dele za karoserijo za avtomobil.

50.000 ljudi prisiljenih spreminjati priimke. Marca 1928 je izšel zakon št. 383, ki je celo prepovedoval dajati otrokom "slovanca" imena. Izseljenih je bilo veliko številnih slovenskih uradnikov in nižjih uradnikov, zaposlenih pri pošti, v cerkvenih službah, finančnih uradih in podobno. Nezaželenih je bilo kar dve tretjini učiteljev in precejšnje število duhovnikov. Slovensko prebivalstvo se je z obalnih območij izseljevalo na južno Štajersko, predvsem v Maribor, kjer je našlo nov dom deset tisoč ljudi. V Celju, na Ptuj ter v Ljubljani in Kranju se je naselilo 20.000 prebivalcev, medtem ko se je kar 35.000 avtohtonih prebivalcev Juljske Be nečije izselilo v druge kraje takratne Jugoslavije. Že preprost račun dokazuje, da je bila najmanj možna številka prebivalcev najmanj 80.000. Iz podatkov italijanske statistike leta 1936 pa je razvid-

• **Fašisti so načrtno iztrebljali Slovence tudi med drugo svetovno vojno. Samo v Ljubljanski pokrajini so italijanski vojaki do leta 1943 pobili 5.757 moških in 1.618 žensk. Samo na Rabu je umrlo 4.650 Slovencev. Zaprti so 36.885 ljudi. Po slovenskih mestih so Italijani porušili 483 zgradb, na podeželju pa še 13.390. Poškodovali so 756 mestnih in 9.695 podeželskih hiš. Poleg tega so italijanski vojaki ropali in požigali.**

no, da se je na izpraznjen prostor Juljske Benečije priselilo kar 128.767 Italijanov, od tega v Trstu 49.040 in 2.059 v Postojno.

Toda večina je le kljubovala doma. Tigrovi so se fašizmu postavili po robu z orožjem, po cerkvah so peli in molili slovensko kljub prepovedim. Bile pa so zato tudi žrtve. Tako so na Bazovici leta 1930 ustrelili štiri slovenske rodoljube, na Občinah pa leta 1941 pet. Druga plat iste zgodbe in usode je bila 13. julija 1920 splošno Narodnega doma v Trstu. Mar naj bi zmaga nad zlom, ki je Slovencev v času fašizma prizadel toliko gorja, res ne zasluži dostojne počastitve?

VINKO BLATNIK



Vse pomembnejše mešane kmetije

Kmetijski minister dr. Jože Osterc na Studencu - Pogovor s sevnimiškimi kmetijci - Lani prvič oddali več kot 5 milijonov litrov mleka - Otvoritev oskrbovalnega centra

STUDENEC - Lani so sevniki rejci prvič oddali več kot 5 milijonov litrov mleka. Letos pričakujejo, da ga bo še za desetino več. Direktorica sevniske M-Kmečke zadruge Andreja Jamšek je na pogovoru s kmetijskim ministrom dr. Jožetom Ostercem na Studencu povedala, da so lani odkupili 1200 govedi, da skušajo čim več vhljavati, a ker doma ni telet, jih morajo uvažati. Opozorila je na težaven teren za mlečno pridelavo, da velikih stroškov s 70 zbiralnici mleka sami ne zmorejo več pokrivati, in na težave pri prodaji mesa, posebno v zadnjih dveh mesecih.

Dr. Osterc je povedal, da strategija razvoja slovenskega kmetijstva sloni na družinski kmetiji. Poudaril pa je, da hitrost uresničevanja te strategije, ki jo je sprejel parlament, ni odvisna le "od nas, ki delamo v kme-

tijsvu, ampak tudi od možnosti razvoja gospodarstva".

Zatem je minister dejal, da je upal, da je ostalo več zadrugne misli kot soodgovornost kmetov in vodstev zadrug za njihov razvoj. Poudaril je,

da mora si slovensko kmetijstvo prizadevati za vrhunsko kakovost, predvsem pa za to, kako prodati blago. Le 30 odstotkov slovenske zemlje obdelujejo "čiste kmetije", kar je po mnenju dr. Osterca premalo, to pa še ne pomeni, da težimo k administrativnemu povečevanju kmetij. "Mešane in dopolnilne kmetije bodo igrale vse bolj pomembno vlogo, ker bodo omogočale dohodek iz več virov. To so tiste kmetije, kjer večino dela opravijo sami. Take mešane kmetije imajo na Finskem in Švedskem pomembno vlogo," je povedal dr. Osterc.

P. P.

GNIL KROMPIR

NOVO MESTO - Pred časom so se tu mudili predstavniki belgijske firme, ki Sloveniji in tako tudi novomeškemu območju dobavljajo semenski krompir. Belgijci so odnesli domov vzorce semenskega krompirja, ki je začel kmetom na novomeškem območju v njihovih kletah kmalu po nakupu hitro gniti in so ga zato vrnil prodajalcu. Po analizi v Belgiji bo jasno, zakaj je krompir - gre menda za eno pošiljko iz tujine - zgnil.

KOLESARSKI DAN PO VINSKI CESTI

KRŠKO, BREŽICE - Bizeljsko-sremska vinska cesta bo konec maja oživila s pomočjo kolesarjev, ki se bodo udeležili prve take kolesarske dirke na tem koncu. Dirka bo služila promociji Posavja, oživilanju vinske ceste in vpeljevanju kolesarske poti. Pripravljajo jo: Kolesarsko društvo Master Team Krško, Občinski turistični zvezi Krško in Brežice ter turistična društva iz Zdol, iz Sromelj, Pišec, Bizeljskega in Kapel. Vožnja bo po osnovni progi od Krškega proti Krenemu, Zg. Pohanci, Sromljam in Piščam ter po krožni progi Pišce-Globoko-Kapele-Bizeljsko-Pišece. Informacije na tel. (0608)70-125.



PRVIČ NI ŠLO PO SREČI - Deržaničevi (na sliki Liljana) so jeseni ostali brez pridelka, zato bodo po praznikih prvič obirali jagode pod tuneli. Zdaj razmišljajo o predlogu podjetja Tron, da bi si izgubo dobička delno nadomestili z lubenicami.

Janez Kralj že trikrat kralj cvička

Za trg 3.000 steklenic

DOBRUŠKA VAS - V 23 letih, odkar na Dolenjskem poteka prireditve Teden cvička, je najvišji naslov za najbolje ocenjen cviček na glavni pokašnji že devetkrat romal na gorico Vinji Vrh. Dvakrat je imel najboljši cviček Jože Lindič, po enkrat Ivan Andrejčič, Janez Povšič, Jože Selak in Marjan Kirar, kar trikrat pa si je ta laskavi naslov pridobil Janez Kralj.

Vinogradnik Janez Kralj si še ni dodobra otresel skrbi in vsega, kar je v lanskem letu sprem-



Janez Kralj: "Vedel sem, da imam dober cviček, vendar se naziva kralja cvička nisem nadejal."

ljalo njega in njegovo vino z naslovom kralj cvička, že je prišla novica iz kostanjeviškega gradu, da je letošnja komisija med 163 vzorci cvička spet izbrala njegovo steklenico za najboljšo. "Vedel sem, da bom dobil dobro oceno, saj je bil najvišje ocenjen že na lokalni pokašnji v Škocjanu. Tedaj je prejel 16,08 točke, tokrat so mu dali precej več, kar 16,40 točke. Tudi moje dolenjsko belo vino se je dobro odrezalo in je pristalo na šestem mestu. Vesel sem, ko dobim takšno potrdilo, da kot vinogradnik in kletar delam prav," veselo pripoveduje letošnji kralj cvička.

Kraljev cviček bodo organizatorji 23. tedna cvička, ki bo od 12. do 14. maja v "cvičkovi galeriji" v Kostanjevici, ponudili v sedemdesetlitrski buteljki s posebnim nalepkom. Romal bo do pomembnih ljudi in ustanov po vsej Sloveniji, ponudili pa naj bi ga tudi po dolenjskih gostinskih obratih.

J. P.

Pregovori in reki

• Ako se bo vino pilo za potrebo, bo zdravilo, kar pa se čez mero žre, živi trup seveda je. (Slošek)

• Dolenjec, če je bolan, ne gre k zdravniku, gre le k lodnici (sodkuha), pa vince skuha, da spravi iz trebuha.

• Kdor veliko pije, ga kmalu zvije.

• Kdor v jezi pije in v žalosti molči, nikdar dolgo ne živi.

• Kdor z duhovni hodi brat, nima s čim orat.

• Dokler se blešči lemež, kmet ni revež.

• Marsikateri kmet je gibčen pri plesu, a okoren pri drevesu.

• Kdor matere zemlje ne časti, ta nje sadu vreden ni.

• Dokler je čep pri sodu moker, vsak mi je boter.

• Kdor pridno dela, mu jesti diši, zdrav ostane in lahko spi. (Slošek)

SEMINAR ZA GOZDARJE IN DREVESNIČARJE

KOČEVJE, LJUBLJANA - Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje "Ajda" Vrzenec v sodelovanju s kočevskimi gozdarji pod vodstvom predavatelja G. W. Schmidta iz Nemčije organizira seminar za gozdarje in drevesničarje, ki bo od 3. do 5. maja. Seminar bo potekal v Ljubljani in Kočevju, za podrobnejše informacije pa pokličite tel. 061 740-743!

V SOBOTO ŠENTJERNEJSKA CVIČKARIJA

ŠENTJERNEJ - V soboto, 6. maja, bo na šentjernejskem hipodromu tradicionalna cvičkarija, ki jo organizira vinogradniško društvo Šentjernejski. Začelo se bo ob 16. uri s kulturnim programom, nadaljevalo pa s pokašnjo vin in zabavo z ansamblom Juhej.

TEKMOVANJE MLADIH ČEBELARJEV

BOŠTANJ - Čebelarstvo društvo Sevnica priredi v soboto, 6. maja, na osnovni šoli v Boštanju regijsko srečanje in tekmovalno mladostniško čebelarje Posavja. Ob 9. uri bo otvoritev novega čebelnjaka pri šoli, uro zatem bo tekmovalje, okoli polnočve, po družabnih igrah in popravljani nalogi pa si bodo lahko tekmovalci in krajanji ogledali razstavo o čebelarstvu. Zatem bodo na šolskem igrišču razglasili rezultate in zaključili srečanje. Generalni pokrovitelj prireditve je sevniki Mercator.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na zadnji tržni petek se je med stojnicami kar trlo ljudi. Veliko prometa so imele predvsem prodajalke v kiosku Sadju in zelenjave, kjer je pred oknom stala dolga kača kupcev. Cene: jajca 20, jabolka 120, mleko 100, domača kokoš 600, smetana 400, sirček 200, slivovka 500, med pa 400 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane: 140, hruške 153, limone 142, orehi 850, čebula 170, paradižnik 270, pomaranče 110 tolarjev. Deladini je računali: lubenice 300, mandarine 260, papriko 490, kumare 300, cvetačo 290, jagode 250, breskve 680, paradižnik 220, orehe 950, jabolka 150, pomaranče 120, banane 150 in mladi krompir 200 tolarjev.

kmetijski nasveti

Kosa ne sme preveč v živo

Travinja zavzema največji del slovenskih kmetijskih površin, zato gospodarjenje z njim odločilno vpliva na uspeh kmetijstva v celoti. Sodeč po tem, kako s travnatim svetom ravnamo, se tega ne zavedamo, predvsem pa vanj ne vlagamo toliko, kot bi zaslužili. Kako v razvitem svetu gospodarijo z njim, povzemamo po strokovni reviji Top agrar.

Odkar kmetije uporabljajo mehanizacijo, postaja vse pomembnejša zahteva, da je treba rušo obvarovati pred mehanskimi poškodbami. Vsako površinsko poškodbo je treba takoj popraviti, saj bi se sicer na mestu, kjer je travna ruša poškodovana, razrasle zeli, predvsem zelo agresivno ščavje, ki postaja največja nevarnost za dušikom dobro zaljubljenih travnikov in pašnikov. Osnovno načelo je: roke stran od korenin najkoristnejših sestavin travne ruše in razrast plevelov. To predvsem pomeni, da nikakor ne smemo kositi preveč v živo. Višina kosnje naj znaša 5 do 7 cm, to pa dosežemo tako, da višino kosilnice (bobna) na betonskih tleh naravnamo 3,5 cm nad tlemi. Pazljivi pa moramo biti ne le s kosilnico, temveč tudi z obračalnikom in drugimi stroji, ki lahko močno poškodujejo rušo in olajšajo razrast plevelov, predvsem pirnice in ščavja, ki imata v nasprotju z vrčino trav in detelj v svojih rizomih globoko v tleh dovolj rezervne hranine, da se hitro obrasteta in zaseta poškodovane prazne prostore.

Da je treba spomladati s košnjo pohiteti, je znano. Pravi čas za siliranje je travinja je začetek letenja, to je v prvi polovici maja. Splošno veljavno pravilo je, da zgodnejša košnja zgosti travno rušo, podobno pa velja tudi za pravilno izvedeno pašo. Generativni poganjki ob zgodnji košnji in paši propadejo, vegetativni se na ta račun še bolj razrastejo, posledica tega pa je tako željena zgostitev ruše.

Poškodbe na travnini lahko povzročijo tudi nepravilna tehnika paše: če paša poteka v deževnem času na premokrih tleh, če je trava previsoka ali prenzika, če je čas počitka travne ruše prekratek in če je pašnik premalo obremenjen, torej preveč površno popasen. Na travni ruši lahko pustijo poškodbe tudi preveč na debelo natošena gnojivka, ki pušča za seboj suho skorjo tako trdo, da je nežnejše pašne rastline ne morejo predreti, to pa se mnogo lažje posreči plevelom, predvsem dežnu, ščavju in krebuljici, ki se potem razbohotijo na pašniku. Za enkratni odmerek zadošča največ 20 do 25 kubičnih metrov gnojevke na hektar.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic



Razpored ogledov vinogradov

Ob prisotnosti svetovalca za vinogradništvo

Na osnovi izkušenj v preteklih letih bodo ogledi vinogradov in svetovanje potekali delno po načrtu, ki ga tokrat objavljamo, delno pa se bo možno dogovoriti se za izredni obisk, praviloma ob ponedeljkih.

1. ŠTAJERSKI DEL POSAVSKEGA RAJONA: 10. maja, 2. junija in 5. julija.
Sromlje ob 9. uri
Zdole ob 11.30
Stara vas ob 14. uri
Sremič ob 16. uri.
(Pokličite svet. sl. Brežice tel. (0608) 61-165 ali Krško (0608) 22-352)

2. MELTIKA-SEMIČ: 12. maja, 14. junija in 7. julija.
V Metliki od 8. do 14. ure po razporedu, ki bo dogovorjen s svetovalno službo na osnovi vaših predlogov, vsakokrat posebej.

V Semiču med 15. in 19. uro po razporedu na osnovi dogovora s svetovalno službo.
(Pokličite svet. sl. Metlika tel. (068) 58-585 ali Črnomelj 51-265)

3. PODGORJANSKO OBMOČJE: 17. maja, 16. junija in 12. julija.

Občina Novo mesto, Hribi ali v bližini ob 8. uri
Občina Šentjernejski na Tolstem Vrhu ob 10. uri
Občina Krško v Podbočju ob 12. uri
Občina Brežice na Veliki Dolini (ali okolici) ob 15. uri.
(Tel. št. svet. sl. N. mesto (068) 321-944, Šentjernejski (068) 81-369)

4. ČRNOMELJ: 19. maja, 21. junija in 14. julija
Plešivica ob 9. uri
Perudina ob 12. uri
Doblička ali Tanča Gora ob 15. uri
Stražnji Vrh ob 17. uri.

5. NOVO MESTO: 24. maja, 23. junija in 19. julija
Trška Gora ob 8. uri
Kuzarjev Kal ob 10. uri
Mirna Peč ob 12. uri
Straža ob 15. in 17. uri.
(Tel. št. svet. sl. v Mirni Peči (068) 78-006, v Straži (068) 83-102)

6. SEVNICA - TREBNJE: 26. maja, 28. junija in 21. julija

Sevnica (okolica) po dogovoru ob 9. uri
Malkovec ob 12. uri
Sentrupert ob 15. uri
Trebnje ob 17. uri
(Pokličite svet. sl. Sevnica tel. (0608) 82-725 ali Trebnje (068) 44-942)

7. TREBNJE - ŽUŽEMBERK: 31. maja, 30. junija in 26. julija
Gradišče ob 9. uri
Ratež ob 11.30
Šmaver ob 14.30
Lisec ali Dvor ob 16.30
(Tel. št. svet. sl. Žužemberk (068) 87-610)

8. ŠKOCJAN: 15. maja, 19. junija in 17. julija
Kraj po dogovoru ob 12. uri in po potrebi tudi ob 14.30.
(Svet. sl. Škocjan tel. št. (068) 76-099)

Vsak četrtek bom obvezno dejurni v pisarni v Novem mestu med 8. in 13. uro, praviloma tudi ob ponedeljkih med 9. in 11. uro. V tem času pokličite na tel. št. (068) 321-181 ali pridite osebno v Gubčevo ul. št. 15, Novo mesto.

Poleg mene bo pri ogledih (po potrebi in možnostih) tudi dipl. inž. Smiljana Tomše, specialistka za varstvo rastlin.

Obstajajo opazovanja vremenskih pogojev za razvoj različnih bolezni in škodljivcev ter se na osnovi ugotovitev pripravijo navodila. Najbolj natančno in pravočasno dobite navodila o potrebnih škropljenjih na tel. odzivniku 98-23 (izven omrežne skupine 068 kličite 068-98-23), ki dela 24 ur na dan. Ko dobite zvezo z odzivnikom, poslušajte toliko časa, da slišite tisto, kar vas zanima, šele ko se začne ponavljanje vsebine, pomeni, da ni več drugih obvestil. Odzivnik pa vas avtomatično izklopi, ko ste slišali obvestilo od začetka do konca v celoti.

Za dogovor o natančnem kraju ogleda pokličite svetovalca, ki ima na skrbi vaše območje.

Spremljajte redno vsa obvestila v Dolenjskem listu in lokalnem radiu ter preberite letake, ki jih pripravljajo svetovalna služba! JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr.

Ob jagodah nimajo časa tarnati

Na sadjarski kmetiji Deržaničevih tudi zunajsezonske jagode - Poleti še lubenice? - Prodajajo sami, a tako kot drugi sadjarji pogrešajo dobro prodajno organizacijo

ARNOVO SELO - V eni najbolj znanih sadjarskih vasi v Posavju, v Arnovem selu, je te dni vse v cvetju. Pri Deržaničevih, ki so se že pred časom odločili za sadjarstvo, pod tuneli na 80 arih površin prvič cveti tudi 42.000 sadik jagod. Če bo vse po sreči, bodo po prvomajskih praznikih že obirali slastne sadeže.

Jagode so pridelovali že prej, lanskega septembra pa so po pogodbi s krškimi Tronom zasadili še nasad za zunajsezonsko pridelavo. Žal ravno za njihove jagode niso dobavili tunelov pravi čas, zato so ostali brez jesenskega pridelka in s tem po nekaterih računih brez kakih 18.000 mark izkupička, s katerim bi si lahko povrnili del vlaganj.

"Nismo vedeli, da bo z jagodami toliko dela," pravi Liljana, ki je ob našem obisku skupaj še z nekaj ženskami ravno končala tridnevno tlako - pulile so plevel. Deržaničev nasad je zdaj napadla še ena nadloga - njivska preslica. Kaže, da je črna folija niti malo ne moti, saj jo dvigne ali preluknja.

Družina nima časa tarnati, saj jo delo kliče še v druge nasade. Njihov glavni pridelek so jabolka, ki jih obirajo na okrog 8.000 dreviših. Imajo tudi manjši hruškov nasad, nasad običajnih jagod, 1000 breskev in še vinograd z nekaj manj kot 5.000 trtami.

Do pred nekaj leti so ves pridelek prodajali Agrarii iz Brežic, vendar zdaj k njim odpeljejo le še hruške. Vse ostalo prodajajo sami - na domu, preko sindikalnih organizacij, v tovarniških menzah in na stalni stojnici na tržnici v ljubljanskem Kosezah. "Konkurenca je velika, vendar mnogi kupci že vedo, da je najcenejše sadje v resnici najdražje, pa se zato vračajo k naši stojnici, kjer dobijo vedno enako kakovost

sadja," pravi Darko Deržanič. Trije pari odraslih rok (poleg Darkovih in Liljaninih še mamine) so

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Priljubljene jedi s fižolom

Od nekdaj je bil fižol priljubljena in tudi poglavita hrana. Za revnejše družine, ko je bilo meso na mizi samo ob praznikih, fižol pa dan na dan, je veljal rek: "Dokler bo fižol na svet, trebuh bo napet..." Fižol je živilo z bogato hranljivo vrednostjo in to drži predvsem za njegove beljakovine, zaradi katerih velja fižol za "nemastno meso". Danes se sorazmerno malo uživa fižol, čeprav svetujejo, naj bi bil na mizi vsaj enkrat na teden.

Med povrtninami ima suh fižol visoko energijsko vrednost, saj je v 100 g kar 335 kcal. Ta vrednost je zaradi ogljikovih hidratov, ki zavzemajo 55 odst. od vseh sestavin v fižolu. Lupina suhega fižola je celulozna in težje prebavljiva. Z rednim uživanjem fižolovih jedi telo bogatimo s fosforjem, magnezijem, kalcijem, železom in kalijem. Ker vsebuje fižol malo natrija in veliko kalija, učinkuje diuretično. Vsebuje tudi vitamine iz B skupine, karotin in vitamin C.

Za pravilno in zdravo pripravo jedi fižol najprej preberemo, nato dobro operemo in čez noč namakamo. Kuhamo ga vedno v isti vodi, v kateri smo ga namakali, saj je tako izkoristimo tudi hranljive snovi, ki so se izlužile med namakanjem.

KISLO ZELJE S FIŽOLOM. Za štiri osebe potrebujemo 250 g suhega fižola, 500 g kislega zelja, ščep kumine, 4 stroke česna, 1 čebulo, 150 g suhe slanin, 1 žlico moke, sol in poper po okusu. Namoden fižol in zelje skuhamo ločeno skoraj do mehkega. Slanino narežemo na kocke, jo prepražimo skupaj s čebulo, dodamo moko in premešamo. Nato primešamo fižol in zelje ter zalijemo z vodo, v kateri sta še kuhala. Jed dobro premešamo, začnimo in kuhamo še 20 minut. Postrežemo z ajdovimi ali koruznimi žganci. Namesto slanin lahko jedi dodamo pusto zmleto svinino ali govedino. Tako bo jed manj kalorična in zaradi velike količine balastnih snovi zelo zdrava.



Novomeški visoki let Zakaj letališče?

NOVO MESTO - Oživljena zamisel o asfaltiranju letališča v Prečni je sama po sebi imenitna stvar. Tudi ko njeni buditelji zagovorniki razlagajo, da bo letališče koristilo razvoju Novega mesta in regije, je še vse v redu. Vprašanje pa je, če je letališče res tisto, kar Novo mesto v tem trenutku najbolj potrebuje.

Revoz si upa trditi, če sodimo po besedah enega od njegovih predstavnikov, da letališče ne bo preprečilo izolacije, ki grozi Dolenjski. Potrebna je hitra in zanesljiva povezava s svetom po zemlji. Namesto da Dolenjska hlastne po ponujenem državnem denarju, odobrenem za gradnjo letališča, naj napne vse sile in preprča slovenske politične veljake, da vsaj dovolijo nadaljevanje gradnje avtomobilске ceste južno od Višnje Gore, če te naložbe že nečijo sami plačati.

Pomislek, ki ga sproža nov val pripravljenosti za vlaganje v Prečno, je lahko tudi ta, ali ni prav nikakršne možnosti, da bi Dolenjska uporabljala za menedžerske počete že urejeno in vsaj za enkrat minujoče letališče v bližnjih Cerkljah ob Krki. Ker se Dolenjska poteguje za Prečno, je videti, kot da takih možnosti ni. Ali je pri tem ovira previsok plot na meji med Posavjem in Dolenjsko? Ali Dolenjska ne more na pisto v Cerkljah zaradi morebitne vojaške odločitve, da bo aerodrom v Cerkljah ostal vojaška letalska postojanka? Poznavalci namreč zatrjujejo, da je objekt v Cerkljah registriran kot športno letališče.

Najnoviji visoki let ideje o novomeškem aerodromu mogoče pomeni nekakšno nadaljevanje zgodovine. Cesar ni uspelo Prečencanom vsiliti Jugoslovanska ljudska armada, jim bo podarila Slovenska vojska, ki ji pri tem pomaga v dobri veri župan občine Novo mesto. Slovenska vojska mogoče res ne želi imeti v miru ničesar s tem bojda športnim in turističnim letališčem, a je potem pravcata dobrotnica, če tako velikodušno plačuje uresničevanje želja civilne družbe.

M. LUZAR

BAJČEVA RAZSTAVLJA

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Od sobote, 29. aprila, je v hotelski veži Zdravilišča Šmarješke Toplice postavljena prodajna razstava novomeške likovne ustvarjalke Danje Bajc. Razstavlja okrog 30 svojih novjših slik, ki so motivno uglašene predvsem na dolenjsko krajino in njene izginjajoče starostnosti.

PRVO SREČANJE

ŠKOCJAN - Tu so pred časom izvedli 1. revijo pevskih zborov občine Škocjan. Nastopilo je šest zborov v različnih zasedbah.

Podpis pogodbe o sodelovanju

Stiki Brescia-Novo mesto

NOVO MESTO - V soboto, 6. maja, se bosta tukaj srečali delegaciji italijanske province Brescia in mestne občine Novo mesto. Predsednik avtonomne province Brescia ing. Costanzo Valli in župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija bosta takrat podpisala pogodbo o sodelovanju omenjene regije in novomeške občine. V okviru italijansko-slovenskega srečanja bodo pripravili 6. maja v Novem mestu tudi pogovore novomeških podjetnikov s predstavniki podjetij iz Brescie. Srečanju predstavnikov Brescie in Novega mesta bo, kot so napovedali na nedavni tiskovni konferenci v Novem mestu, prisostvoval Janko Deželak, minister za ekonomske odnose in razvoj.

Sodelovanje med Brescio in Novim mestom je vse do sedaj ostalo nad vsakdanjimi političnimi razhajanjimi med Italijo in Slovenijo. "Politika nas ni iztirila," je župan Koncilija na nedavni tiskovni konferenci označil delo ljudi, ki v obeh državah navezujejo stike.

VLOMIL V OSNOVNO ŠOLO NA PREVOLAH

PREVOLE - V torek, 18. aprila, je neznanec vlomil v osnovno šolo na Prevolah in odnesel razna živila v vrednosti 150.000 tolarjev.



PRVIČ V SVOJIH PROSTORIH - Dolenjsko društvo za cerebralno paralizirane ostaja nevladna, nestranska in prostovoljna invalidsko-humitarna organizacija. Družuje starše otrok s cerebralno paralizirano, strokovne delavce in druge občane. Po 13 letih delovanja so pred dnevi, ko so pripravili redno letno skupščino, prvič dobili v najem lastne prostore v Domu starejših občanov. Uporabljali jih bodo za društveno dejavnost in osnovno pisarniško polovanje. Med odmevnejše akcije društva v preteklem letu si štejejo organizacijo dveh zdravstveno-terapevtskih kolonij, odprtje razvojnega oddelka v vrtcu, šolo za starše in delavnico za vzgojitelje in negovalce, zbiralo akcijo za Dona in Petro ter pridobitev društvenih prostorov. V program dela za letošnje leto so zapisali, da si bodo prizadevali zagotoviti enake možnosti otrokom, mladostnikom in odraslim s cerebralno paralizirano in poškodbami glave. Na sliki: Zora Tomič, predsednica Zveze društev za cerebralno paralizirane Slovenija, izroča sliko, darilo Sončka, predsedniku dolenjskega društva Iztoku Suhadolniku. (J. Pavlin)

Šentjernej dobiva novo podobo

Nov način parkiranja na glavnem trgu naj bi prinesel večji red, poostren pa bo tudi nadzor - Začetek gradnje nadzorništva Elektra v gramoznici - Revizijska komisija

ŠENTJERNEJ - Šentjernej je pred prazniki na nekaterih delih že začel spreminjati svoj podobo. Najbolj opazna je nova ureditev glavnega trga, kjer se je med drugim spremenil tudi način parkiranja, ki naj bi vnesel več reda. Sedaj naj bi tudi strožje nadzorovali čas parkiranja, ki je bil sicer tudi že prej omejen na eno uro. Nove cestne označbe prinašajo tudi rumeno cono za pešce, ki je zavarovana s stojali.

Glede na to, da so nekatere vpadnice v Šentjernej neurejene, poteka tudi dela na nekaterih cestnih odsekih. Tako so sanirali 2,6 kilometra ceste Šentjernej - Mršča vas, pol kilometra ceste Zameško - Kostanjica in cesto Ostrog - Šentjakob. Sedaj poteka obnova 3 km dolge makadamske ceste Ban - Javorovica z navozom peska in izkopom cestnih jarkov za meteorne vode. Šentjernejčani so se vključili v akcijo "Očistimo okolico", ki bo zaradi velikega števila črnih odlagališč trajala en mesec. Z ministrstvom za promet in zveze tečejo po-

govori tudi o ureditvi glavnega križišča, saj naj bi bil načrt narejen v Ljubljani.

Kljub prizadevanjem šentjernejskega sveta, da bi zaustavili pričetek gradnje novega nadzorništva Elektra v Šentjerneju v severnem delu opuščene gramoznice na Turpolju, je javno podjetje Elektro Ljubljana kot investitor za pričetek del pridobil vsa soglasja in dovoljenja upravnih organov - tako lokacijsko kot gradbeno dovoljenje, zato so v drugi polovici aprila že začeli z gradnjo.

Trenutno je v izdelavi tudi ureditveni načrt Kobila, ki bo po predvidevanjih končan do jeseni letos, zajema pa regulacijo potoka Kobila od kamnitega mosta v Šmarju do Šmalčje vasi, opredeljuje pa tudi določen prostor ob potoku, predvsem zaradi priprave 17 parcel za individualno stanovanjsko pozidavo. Zaradi pogostih poplav Lačnega potoka v Dolenji Stari vasi je še na pobudo KS Šentjernej Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto naročilo izdelavo lokacijskega dovoljenja za regulacijo Lačnega potoka skozi Dol. Staro vas, hkrati pa je občina Novo mesto naročila izdelavo dovoljenja za izgradnjo mostu preko Lačnega potoka pri gasilskem domu. Lokacijsko dovo-

• Prav zaradi komunalne ureditve Šentjerneja je občinski svet imenoval odbor za gradbeno - komunalno dejavnost, ki bo pospeševala sicer zelo dolgotrajne postopke. Na zadnji seji so tudi predlagali komisijo za revizijo poslovanja nad celotnim imetjem sedanega premoženja občine Šentjernej, saj med ljudmi kroži veliko ugiibanj o poslovanju KS, podjetja Prag..., komisija za revizijo bo bdela nad delovanjem ustanove, ki bo izvajala revizijo.

Ijenje je tik pred izdajo, manjka le še nekaj soglasij lastnikov zemljišč ob mostu oziroma priključenih na most. T. G.

Bramac pokrije največ slovenskih hiš

Lani naredili in prodali 12 milijonov strešnikov - Največji tržni delež v Sloveniji - Največji dobiček na zaposlenega - Kmalu še bobrovec in zareznik

DOBRUŠKA VAS - "Bramac" iz Dobruške vasi pri Škocjanu je ena najstarejših in najuspešnejših mešanih firm pri nas. Večinski lastnik je Bramac Avstrija, ostala lastnika pa še Strešnik iz Dobruške vasi in Kograd iz Dravograda. V slovenskem Bramacu je zaposlenih 100 ljudi v dveh tovarnah, in sicer 70 v Dobruški vasi, kjer je tudi sedež podjetja, 30 pa v Dravogradu.

Njihove zmogljivosti znašajo 15 milijonov betonskih strešnikov na leto, s čimer lahko pokrijejo 1,5 milijona kv. metrov streh, kar zneso okoli 7.000 streh stanovanjskih hiš. Izdelujejo 3 modele betonskih strešnikov v štirih barvah in zanje dajejo 30-letno jamstvo. V Bramacu se radi pohvalijo, da je njihova proizvodnja ekološko povsem čista, da so njihovi strešniki narejeni zgolj iz naravnih materialov in da je njihov proizvodni proces tak, da ni odpadnih voda.

Leta 1991 so začeli proizvodnjo s 5 milijoni strešnikov, lani so jih izdelali že 12 milijonov, za letošnji načrtujejo 13 do 14 milijonov strešnikov. Medtem ko je prejšnji Strešnik, predhodnik Bramaca, polovico svoje proizvodnje prodal v druge takratne jugoslovanske republike, je Bramacu po osamosvojitvi ostala tako rekoč le Slovenija. "Kar 90 odst. svojih izdelkov prodamo v Sloveniji, nekaj malega smo lani izvozili v Rusijo, prodajamo pa še na Hrvaško in v Hercegovino, kamor odpeljejo po trije tovornjaki prikloniki na teden," je povedal direktor inž. Jernej Klemenc.

Lansko leto so zaključili zelo us-

pešno, delničarji bodo dobili dividende, po ustvarjenem dobičku na zaposlenega pa so v samem vrhu med podjetji v Sloveniji. "Dosegamo vse evropske norme glede produktivnosti in kakovosti, kar se kakovosti tiče, pa smo boljši od povprečja v koncernu, v katerem je 160 tovarn po celem svetu," se je pohvalil direktor. Vse naložbe gredo v smeri humanizacije dela in v začetku prihodnjega leta bodo vsa težka dela opravljali stroji.

Letos naj bi, kot rečeno, naredili 13 do 14 milijonov kosov strešnikov, v Sloveniji naj bi jih prodali 12,5 milijona in tako zavzeli 35 odst. trga, ostalo pa nameravajo izvoziti na Hrvaško in v BiH. "Če pa bi se razmere na jugu nekdanje Jugoslavije umirile, in slej ko prej se bojo, v treh izmenah ne bomo mogli zadostiti potrebam," napoveduje Klemenc. Kar se tiče delovnih razmer in plač, pa pravi: "Pri nas je treba delati 8 ur na dan,



Jernej Klemenc

in to zavzeto. Plače so visoko nad tistimi, ki jih določa kolektivna pogodba, in ni se še zgodilo, da jih do 15. v mesecu ne bi bilo. Če je 15. v mesecu sobota, je plača najkasneje v petek ob tri četrt na dve!"

Do leta 2000 bodo začeli delati še betonski bobrovec in zareznik; tako kot za sedanje strešnike, bo tudi za ta nova izdelka veljala 30-letna garancija.

A. BARTEJ



DOLENJSKA BANKA V ŠKOCJANU - Pred prazniki, v sredo, 26. aprila, so v Novškovi hiši sredi Škocjana odprli enoto Dolenjske banke. To je že 22. enota te banke, imajo pa jih v 8 občinah. Nova občina Škocjan ima okoli 3.500 prebivalcev, zanjo pa je značilna živahna obrtna, gostinska, trgovinska in druga dejavnost, ki jo opravlja kakih 30 obrtnikov, ki so večinoma komitenti Dolenjske banke. Za otvoritev so Škocjanci pripravili prrsrčen kulturni program. Na sliki: direktor Dolenjske banke Franci Borsan in škocjanski župan Janez Povšič z uslužbenci enote. (Foto: A. B.)

Zdravilišče prijaznih ljudi

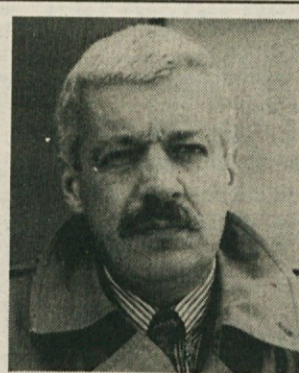
Zdravilišče Dolenjske Toplice eno najstarejših, najlepših in najboljših - Za 12 milijonov mark naložb

DOLENJSKE TOPLICE - Dolenjske Toplice so eno najstarejših in najbolj znanih slovenskih naravnih zdravilišč. So pa tudi eno najsoodobnejših in najlepše urejenih. Lani so namreč v akciji Izbiramo najbolj urejeno zdravilišče v Sloveniji v kategoriji manjših zdravilišč osvojile prvo mesto.

V zadnjih letih so zdravilišče, ki sodi v sklop družbe Krka Zdravilišča, dodobra preuredili in dogradili. Največja pridobitev je gotovo nov objekt za potrebe zdraviliške zdravstvene dejavnosti, imenovan Zavetje zdravja, vključno z novim, tretjim termalnim bazenom; velik zalogaj je bila preureditev Kopališkega in Zdraviliškega doma. Kopališki dom, v katerem je večina od skupaj 280 ležišč, ima po novem 4 zvezdice. "Po velikih delih v našem zdravilišču je bilo lansko leto prvo leto poslovanja v normalnih razmerah," pravi direktor Marjan Černe, "in tudi leto potrditve pravilnosti take investicijske odločitve." Obseg poslovanja se je namreč precej povečal, tako kar se tiče njihove glavne dejavnosti, medicinske rehabilitacije, povečalo pa se je tudi število gostov v hotelskem delu. Skozi celo leto je bilo zdravilišče povprečno zasedeno 81-odstotno.

Celotni investicijski cikel v letih 1991-1993 je veljal okoli 12 milijonov nemških mark, pri čemer je seveda levji delež prispevala mati Krka, ki je tudi izključni lastnik družbe Krka Zdravilišča. V lanskem letu je 140 zaposlenih v tem zdravilišču ustvarilo 8,5 milijona mark bruto prometa. V primerjavi z letom poprej so lani v Dolenjskih Toplicah našli 82.500 nočitev, kar je sploh največ doslej, dobra polovica nočitev gre na račun samoplačnikov, 14 odst. pa je bilo tujih gostov.

Lani so zaživele tudi specialistične ambulante, za katere so dobili koncesijo že leto poprej. V



Marjan Černe

revmatoloških ambulantah ordinirajo specialisti iz ljubljanske revmatološke klinike, v fizioterapiji pa domači zdraviliški specialisti. Fizioterapična ambulanta dela vsak dan, revmatološka enkrat na mesec, poleg tega pa v zdravilišču dvakrat na mesec deluje še samoplačniška ortopedska ambulanta.

Sedaj, ko so velika in draga dela mimo, bodo obnovili gostinsko tehnologijo, zlasti na področju priprave hrane. S klimatizacijo hotelskega dela zdravilišča in restavracij bodo naredili bivanje še prijetnejše. Na ravni Krke Zdravilišč potekajo aktivnosti za pridobitev mednarodnega standarda kakovosti ISO 9001, kar jim bo zlasti na zahtevnejših trgih prineslo še dodaten ugled.

"Nikakor pa ne bomo šli v serijski tip zdravilišča, ampak bomo še naprej poudarjeno gojili osebni pristop do vsakega gosta, ostati hočemo zdravilišče prijaznih ljudi," pravi Černe. V kraju pa hočejo sodelovati z vsemi, ki jim je do takega sodelovanja, od turističnega društva do šole. S pomočjo matere Krke bi radi letos naredili obvozno cesto, tako da bi lahko zdraviliški kompleks zaprli za promet.

A. B.

Novomeška kronika

OGLEDALO - Na križišču Ragovske in Ulice Marjana Kozine je že dolgo časa razbito cestno ogledalo. Križišče je zelo prometno in zato ljudje ogledalo toliko bolj pogrešajo. Ker je ogledalo cestno, se meščani in obiskovalci sprašujejo, kdo ga mora popraviti, ali komunalci ali cestarji ali mogoče županci.

POSOJILO - Znani novomeški glasbenik in veseljak, ki včasih tabori na prostem blizu županove pisarne, bi rad bil ne le muzikant pač pa tudi prevarant. V imenitno gostilno Storojce, ki pa ni v Novem mestu, si je prišel sposoditi 700 mark, češ da gre v Nemčijo pomagat ženi, ki se ji je v tej daljnji državi zgodila nesreča. Marke je dobil, potem pa jih nikakor ni mogel vrniti. Kakšno je trenutno stanje tega dolžniško upniškega razmerja, ne vemo. Verjetno pa se posojilomalec spremenil iz gošpice v gošpice, saj ni mel pod očesom podplutbe.

PARKIRIŠČA - Škoda da ni vsak dan 1. maj. V Novem mestu je za tak praznik toliko parkirnih mest, in to zastoj!

SKRB ZA OKOLJE - Ekologi govorijo o smetišču pri Prepihu. Ampak tam ni več videti nikakršnega smetišča - torej ga ni! Vse je že tako lepo prekrito, da bo nekdo kmalu dobil priznanje za najlepšo zelenico daleč naokoli!



Ena gospa je rekla, da je Dolenjska banka v Kandiji samo za "na močne" podjetnike, saj ima tako težka vhodna vrata, da jih sploh ne morejo odpreti podhranjeni upokojenci, slabotne gospodinjice, cicibani in drugi bančno nezanimivi primerci.

SUHOKRANJSKI DROBIZ

UREJANJE OKOLICE ŠOLE V AJDOVCU - Znano je, da so podružnične šole v Ajdovcu, na Dvoru in v Smihelu v zelo slabem stanju. Zato so pred kratkim na šolo v Žužemberku starši naslovili prošnjo, naj razmere v čim hitrejšem času izboljšajo. Ker je denarja za vzdrževanje bore malo, so se starši v Ajdovcu organizirali in v petek in soboto delali ter urejevali okolico šole. Žal je v šoli sami ostalo vse pri starem, otroci pa ostajajo prepuščeni milosti občinskih oblastí.

TRADICIONALNO SREČANJE PRI KOMANCI - 1. maja so se krajski krajevne skupnosti Žužemberk v velikem številu zbrali na tradicionalnem prvomajskem srečanju pri Komanci. Vreme je bilo lepo, organizacija gasilcev GD Žužemberk odlična, ansambel Nuria band zelo dober.

KNJIGE SAMEVAJO - Že več let v kulturnem domu na Dvoru samevajo knjige. Tako kot za železarsko zbirko Marjana Marinca Dvor nima ustreznega prostora, kjer bi bile knjige lahko na suhem in varnem. S. M.

V ŠENTJERNEJU SPET KINO

ŠENTJERNEJ - Šentjernejčani in okoličani so si v petek po daljšem premoru spet lahko ogledali film v kinu v dvorani osnovne šole. V poskusnem času bo predstava vsak petek ob 20. in 22. uri.



NA AVTOMOBILSKEM SALONU TUDI DOLENJCI - V soboto so se na Gospodarskem razstavišču zaprli vrata 19. avtomobilskega salona, ki si ga je ogledalo rekordnih več kot 100.000 obiskovalcev. Predstavilo se je tudi nekaj dolenjskih podjetij: IGM Strešnik iz Dobruške vasi, "Se-ma" iz Novega mesta in Tesnila iz Trebnjega. Zavrtnjak Tilia pa se je predstavila skupaj s svojim zavarovancem, ki je letem Avto Galant iz Novega mesta, je v nekaj letih postal največji proizvajalec izpušnih cevi v Sloveniji. Tilia pa tako nadaljuje vsestransko sodelovanje s svojimi partnerji.

Regijska koordinacija za Dolenjsko in Belo krajino
OO SDSS Škocjan



SDSS
SOCIALDEMOKRATSKA
STRANKA SLOVENIJE

Vse člane in simpatizerje Socialdemokratske stranke vabimo na predstavitev političnega programa stranke in kulturni večer, ki bo v petek, 5. maja 1995, ob 20. uri v dvorani občine Škocjan. Gost večera predsednik SDSS g. Janez Janša.



Ti meni denar, jaz tebi statut

Politična preigravanja v občinskem svetu - Podprli delitev obveznosti na dve občini - V osnutku proračunu 116-milijonska luknja? - Trd boj za sofinanciranje države

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so pred prazniki predelali 16 točk dnevnega reda. Med drugim so namesto Jožeta Grdiše, ki je bil imenovan za tajnika občinske uprave, potrdili mandat v svetu naslednjemu na listi stranke SKD - Antonu Filaku iz Gribelj.

O predlogu statuta občine z vnese-nimi dopolnili ni bilo razprave, kljub temu pa je zanj glasovalo le 12 od 19-ih svetnikov, kar ni zadostovalo za dvetretjinsko večino. Ker je predsednik komisije ocenil, da je statut usklajen med strankami, je bil izid glasovanja presenečenje, a le za nekatere. "Danes se je vzdržalo 7 svetnikov, kar je enako, kot če bi bili proti. Naj povedo, zakaj! Ali je to vezana trgovina?" se je spraševal predsednik komisije.

In odgovor druge strani: "Nismo proti statutu, vendar nas zanima, zakaj ni bil sprejet na dnevni red predlog o financiranju strank. Bil je dogovor. Rekli smo, da bomo pogojevali!"

ODOBRENA VSA JAVNA DELA

METLIKA - Lani so v metliški občini timali, ker so jim precej oklestili programe javnih del, ki so jih prijavili. Letos pa so jim odobrili vse programe. Tako bo v komunalnih javnih delih delalo 19 ljudi.

GLEDALIŠKA PREDSTAVA V METLIKI

METLIKA - V soboto, 6. maja, ob 20. uri bo v kulturnem domu v Metliki nastopilo amatersko gledališče iz Prečne s komedijo Žarka Petana "Evstahij iz Šiške".

CEPCEV IN SLAME ŠE DOVOLJ

METLIKA - Ko so metliški svetniki razpravljali o osnutku občinskega proračuna in izvedeli, da lahko vplivajo le na četrtino proračunske porabe, so bili nekateri prepričani, da so - v prepričanju, da lahko vplivajo na celoten proračun - v resnici mlatili prazno slamo. "Nič se ne boje, jih je potolajil eden od svetnikov, 'cepcev je še dovolj, slame pa tudi.'"

Živi borci ne pričakujejo opravičila

Govor Lada Kocjana

TREBNJE - S svečano akademijo ob 50. obletnici zmage nad fašizmom so Trebanjci v dvorani kulturnega doma, polni borcev, predvsem gubčevcev, aktivistov in občanov, dostojno obeležili ta spominski dan. V kulturnem sporedu so sodelovali Občinski pihalni orkester Trebnje pod vodstvom Igorja Teršarja ter Moški pevski zbor KUD Emil Adamič Mokronog in ženski pevski zbor pod vodstvom Staneta Pečka. Špored je ozaljšala s priložnostnim besedilom še moderatorka Zvonka Falkner. V dvorani je bilo ob marsikateri pesmi opaziti globoko ganjenost, zlasti ob "Na oknu glej obrazek bled", je v resnici marsikomu zvalila na lice



POSTALI GOSPODAR NA SVOJI ZEMLJI - Trebanjski župan Ciril Pungartnik je v priložnostnem nagovoru na slovesnosti ob 50. obletnici zmage nad nacifašizmom poudaril, da ima vsak pravico do svojega mnenja, spoštovati pa je treba, kar je napisala evropska zgodovina. Pungartnik je ob koncu priveditve počastil narodnega heroja in častnega občana Staneta Potočarja, se mu zahvalil za njegov prispevek k osvoboditvi in pokončno držo ter mu čestital na predvečer dneva upora za njegov rojstni dan. (Foto: P. Perc)

za primanjkljaj iz lanskega zaključnega računa: 96 milijonov za njihovo in 12 za semiško občino. Tudi precejšnje obveznosti, ki zapadejo v odplačilo do leta 2000, ter prilivi naj bi se po predlogu večinoma delili v razmerju 80 : 20 (obveznice, deponija Vranoviči, cesta Osojnik-Jugorje).

Svetniki so tokrat obravnavali tudi osnutek občinskega proračuna za leto 1995 s 667 milijoni priliva in s 116,5 milijona primanjkljaja. Za delo krajevnih skupnosti naj bi namenili 10 milijonov. Izpostavili so novo KS Sinji Vrh, za katero v proračunu še ni predvidenih sredstev, ker še ni statuta občine. Pravijo pa, da ji bo pripadal del denarja od KS Vinica. Veliko je bilo še govora o KS Talčji Vrh in Adlešiči, ki sta zadovoljni in imata blokirana računa. Obegnili so se v stroške za investicijsko vzdrževanje občinske uprave, ki se zdijo visoki v primerjavi s sredstvi za šole, vendar so izvedeli, da mora občina vzdrževati 4 stavbe. Alojz Turk (SLS) je menil, da je za materialne stroške občinske uprave predvideno preveč denarja, zato naj se 3 milijone od tega namenijo za modernizacijo cest v KS. (Odgovor: "Nujna je nabava novega avtomobila in računalniške opreme.") Menil je tudi, da bi morali jurjevanje (2 mio sit) organizirati tako, da bo donosno.

B. DUŠIČ GORNIK

Denar ni bil ne zapit ne zakartan

Metliški svetniki tudi v drugo niso sprejeli osnutka proračuna za letošnje leto - Odhodki še vedno večji od prihodkov - Kakšne so v resnici plače metliških "občinarjev"?

METLIKA - Metliški svetniki so minuli teden že drugič razpravljali o osnutku občinskega proračuna za letošnje leto in ga tudi tokrat zavrnili. Menili so, da je bilo pripomb preveč, da bi ga lahko sprejeli, nekatere pa je zmotilo tudi to, da je odhodkov še vedno za 4,6 milijona tolarjev več kot prihodkov.

Razprava je v glavnem tekla o odhodkih proračuna, eden od svetnikov pa je menil, da bi morali vztrajati, da bi država uprava plačala najemnine za občinske prostore, ki jih

zaseda. S tem bi znatno zmanjšali primanjkljaj. Kljub temu da proračun o osnutku ni bil uravnotežen, so menili, da ne gre razmišljati o novih obdavčitvah občanov, saj so mnogi na robu

Precej časa so svetniki v razpravi namenili plačam župana in šestih zaposlenih v občinski upravi. Slišati je bilo, da je prav, da ima župan za polovico večjo plačo kot je povprečje v občini, ne pa da je njegova plača kar nekaj sto odstotkov večja. Župan je odgovoril, da o plačah ne odloča občinski svet, ampak so uravnane po predpisu, ki velja za državne organe, organe občinskih skupnosti in javne zavode. Sicer pa bodo svetniki prejeli v roke tudi pregled plač zaposlenih na občini, da bodo lažje presodili, ali so plače metliških "občinarjev" res tako astronomske.

preživetja. Pač pa bi se porabniki proračuna morali obnašati varčno. Župan Branko Matkovič je pojasnil, da letos manjka denarja, ker so ga lani porabili preveč, a ni ne zapit ne zakartan, temveč vložen v naložbe.

Eden od razpravljalcev je bil pričrnan, da je proračun sestavljen brez

PRAZNOVANJE POMLADI PRI SEMIČU

SEMIČ - V nedeljo, 7. maja, bo od 10. do 18. ure pri podzemni jami Malikovec športno-rekreacijska zabavna in naravovarstvena prireditev, ki nosi simbolični naziv Praznovanje pomladi. Organiziran bo ogled osvetljene jame, spust jamarjev v prepad, prikazano bo reševanje, občinsko letalstvo z zmajari, jadralnimi padalci in modelarji. Udeležite se lahko kroša, pastirskih športnih iger, prsluhne mladim instrumentalistom, ljudskim godcem ali se pridružite zelenemu Juriju in veselic. Avtomobile lahko pustite ob glavni cesti, do prireditvenega prostora pa pridete po drugem levem asfaltiranem odcepu s ceste Semič - Črnomelj (800 metrov od Semiča). Če bo slabo vreme, bo prireditev naslednjo nedeljo, 14. maja.

KONCERT GODBE NA PIHALA

ČRNOMELJ - V soboto, 6. maja, ob 20. uri bo v kulturnem domu v Črnomlju redni letni koncert Črnomaljske godbe na pihala, ki se bo tokrat predstavila v novih uniformah. Solist bo Franc Žugelj s trobento, gost večera pa Dolenjski oktet, ki letos praznuje 25-letnico. Slavnostni govornik bo črnomaljski župan.

Adlešičani so se zaplanirali - kaj pa zdaj?

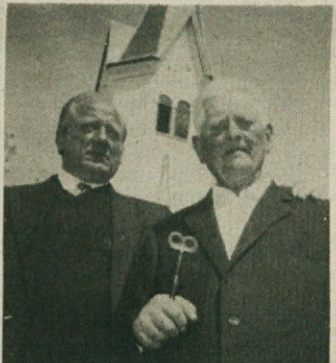
Že 8 mesecev z blokiranim računom

ADLEŠIČI - Krajevna skupnost Adlešiči ima že več kot 8 mesecev blokirani ziro račun, ker se je zainvestirala podobno kot KS Talčji Vrh, le da je dolg le-te manjši. Primanjkljaj KS Adlešiči je več kot milijon tolarjev, obresti pa ga še večajo. Kako bodo dolg poravnali, še ne vedo, znano pa je, kako je nastal. Krajevna skupnost je računala, da bo postala investitor 3 km do 4 km dolgega odseka vodovoda. Kot je na podeželju običaj, ob takih poslih do največje mere vključijo prostovoljno delo in prispevke krajanov, zato so računali, da bodo z denarjem za vodovod lahko naredili še cesto. Cesto za Obrežje in Gorence so res asfaltirali, vendar denarja zanj ni bilo in za nameček je odpovedalo še krajevno vodstvo.

V krajevni skupnosti, tako vsaj je povedal svetnik Jankovič, so računali, da bo dolg prišel med obveznosti občinskega proračuna, strokovni delavci iz občinske uprave pa pravijo, da občina ni podpisala nobene pogodbe in tako proračun nima obveznosti iz tega naslova. Jankovič se trdi, da tudi KS ni podpisala nobene pogodbe, je pa podpisala izmero asfalta, ko je bil ta že narejen. Če je to res, ali je torej Cestno podjetje Novo mesto delalo na zaupanje?

Kako iz tega labirinta? Večina v občinskem svetu meni, naj se krajevna skupnost izvleče sama, kar ji bo v poduk za bodoče bolj odgovorno ravnanje z denarjem in planiranje. Nekateri so bili mnenja, da bi Adlešičanom dali kvečjemu kredit, sicer pa naj dolg vračajo iz sredstev za delo svoje krajevske skupnosti. Adlešičani pa menijo, da bi lahko občina poravnala njihov dolg, saj lani menda niso dobili nobenih sredstev za razvoj KS. To, da niso nobenih, po tolmačenju iz občinske uprave ne drži, verjetno pa drži, da so dobili manj, kot bi lahko, če bi bili zelo aktivni.

B. D. G.



TEMELJITO OBNOVLJENA CERKEV SV. JEDRTI - Ključar podružnične cerkve Sv. Jedrti v Škovcu, 80-letni Nace Urbančič iz Škovca (na desni), je bil v nedeljo, potem ko je trebanjski župnik Janez Celar po maši blagoslovil temeljito obnovljeno cerkev, med najbolj zadovoljnimi farani. Namreč tudi obrtnika, avtoprevoznika Jože Piškura (na posnetku na levi) in zidar Jože Kravcar, ki sta veliko prispevala za obnovo fasade, strehe, zvonika in električno zvonjenje, sta poudarjala Urbančičeve zasluge za prenovo cerkve. V zadnjih petih letih so vanjo vložili okrog 40.000 mark. Trideset gospodinjstev iz Škovca in Gornjeja Podboršta je med drugim opravilo za obnovo cerkve iz 18. stoletja okrog 1.400 ur. Doslej niso prosili širše družbene skupnosti za pomoč, zdaj pa bodo zanj zaprosili, da bi uredili še vsaj stopnice na zvonik in nabavili klopi. (Foto: P. P.)

Stroka naj le pripravi odločitve

Polemična razprava na trebanjskem občinskem svetu o 16 milijonih tolarjev posojila, najetega pri novomeških cestarjih - Katere KS bodo letos dobile večji kos pogache?

TREBNJE - Generalno se je treba dogovoriti, da strokovne službe ne bodo sprejemale odločitev, ampak jih samo pripravljale, je, nezadovoljen s poročilom občinske strokovne službe o porabi 16 milijonov tolarjev lani najetega posojila pri novomeškem cestnem podjetju, poudaril svetnik (SLS) Anton Fortuna na zadnji seji občinskega sveta v Trebnjem.

Svetnik Ivan Vovk (ZLSD) je do bil željeno razčlenjeno poročilo za posamezne krajevske skupnosti. Iz tega je razvidno, da je levji delež, skoraj tretjina (4,6 milijona) omenjenega posojila, porabljen v KS Trebelno, slaba petina (2,9 milijona) v KS Šentlovrenc, nad milijon posojila so porabili še za dela v KS Trebnje, Mirna in Dolnja Nemška vas. Vovk je natančno izračunal, da je tako sleherni krajan Trebelnega "dobil" 2.590 tolarjev posojila, Mirenčan 589, Šentruperčan 547, Mokronožan pa 336 tolarjev. In ker Vovk ni slučajno tudi predsednik sveta KS Mokronog, je brž pravičniško pristavil lonček za "svojo" krajevno skupnost in za vse tiste, ki so bile lani deležne manjšega deleža. Predlagal je namreč, da bi "že po-

jedeni kos pogache" upoštevali pri letošnji delitvi proračunskega denarja za ceste oz. komunalo.

Anton Fortuna se je (še kar naprej) spraševal, kdo je sprejel te odločitve o najetju in razdelitvi posojila, saj je on odločno zanimal, da bi kot bivši odbornik občinske skupščine in član izvršnega sveta pri tem kakorkoli sodeloval. Župan Ciril Pungartnik (LDS) je spomnil, da so posojilo najeli zaradi plačila del, opravljenih v 13 KS, po njihovih programih, poprej usklajenih na sejah izvršnega sveta in občinske skupščine. Pungartnik je še razložil, po kakšnih merilih je občina prispevala KS. Poudaril je, da noben gradbeni odbor ni ostal pod 30 odst. prispevka občine za posodobitev cest, je pa seveda odvisno, kdaj je kdo as-

faltiral. KS Trebelno kot demografsko ogrožena in redko poseljena krajevna skupnost je lani dobila nekaj več denarja, prejšnja leta pa druge KS. Svetnika (DeSUS) dr. Franc Znidaršič in Janez Kovačič nista bila za

Strokovna služba občine Trebnje je poročala, da so 16 milijonov tolarjev blagovnega brezobrestnega kredita najeli pri Cestnem podjetju Novo mesto kot izvajalcu asfaltnih del s sklepom 29. skupne seje vseh zborov trebanjske občinske skupščine novembra lani, kreditno pogodbo so podpisali decembra, rok vračila sredstev pa je bil 15. marec 1995.

to, da "bi se nategovali za nazaj", menila sta, da so bila sredstva pametno porabljena, verjetno pa je problematično predvsem to, ker so bila porabljena vnaprej. Toda tudi iz tega "se vidi aktivnost".

P. PERC

Sprehod po Metliki

STROKOVNJIKI METLIŠKE VINSKE KLETI pripravljajo za letošnje Vinsko vigrad pokašnje, ki bodo v poročni dvorani v gradu. Degustacije so namenjene manjšim skupinam sladokuscev, ki bi radi bolje spoznali belokranjska vina. Enologi bodo dali svoje znanje na razpolago v petek, 19. maja, ob 12. uri, v soboto in nedeljo ob 12. in 16. uri, prej najavljenim skupinam pa po dogovoru.

Z VINSKO VIGREDJO 95 BODO PRIČELI METLIČANI že v četrtek, 18. maja, ko bodo ob 18. uri zasadih cepič štiristo let stare trte z mariborskega Lenta. Dve uri pozneje bodo odprli v Gangloviem razstavišču razstavo Iz partizanskih delavnic, takoj za tem pa bo predstavil na grajskem dvorišču svojo novo kaseto in CD ploščo Pojdi z mano, starotirski glasbenik Toni Verderber. NA LETOŠNJO VINSKO VIGRED bo pripisal Muzejski vlak, ki bo odpeljal iz Ljubljane v soboto, 20. maja, ob 7.31, v Metliko pa bo prispel ob 10.58. Zanimiv bo predvsem za mladino, ki se ne more spomniti časov, ko je suha trava ob železniški progi zagorela zaradi isker, letetič iz dimnika lokomotive.

Trebanjske iveri

KRIJAVELJ - Na prvomajskem srečanju na Debencu je Krijavelj razdelil nekaj krepkih na račun politikov. Za Lojzeta Peterleta je menil, da se mu bo spomin povrnil in da bo spet večkrat (in ne pomotoma) zašel med svoje volilce, če ne prej pa vsaj pred novimi volitvami. Takrat naj raja ne bi pozabila na zadnje predvolilne obljube. Krijavelj je zabelil tudi dr. Janezu Drnovšku, češ da njegov Artur živi zanesljivo bolje kot polovica Slovencev. In zbrani delavci so se krohotali, nekateri tudi precej grenko. Verjetno so se videli v tisti večini, zato so brž poplaknili slab občutek in okus po politiki z izdatno količino piva, bolj vzdržljivi pa kar s kačjo slino.

STATUT PADEL - Skupina svetnikov na zadnjem zasedanju sveta zamen predlagala amandma k 7. členu statuta občine, po katerem naj minsko dneve: 10. april - rojstni dan Pavla Golie, 25. junij, 29. junij - rojstni dan Friderika Barage, 4. september in 17. oktober. Svetniki so daljnovodno predvideli, da statut občine sicer verjetno ne bo dobil dvotretjinske podpore, ako bi vztrajali pri priskrbi predlogu, da naj bi bil občinski predlog 29. junija. Za amandma je bilo le 8 svetnikov, 12 proti, 4 vzdržani. Za prvotno inačico pa 15 za, 5 proti in 2 vzdržani. Prvak trebanjskih socialdemokratov Jože Vencelj je predlagal, naj bi prepuščili občani, kakor jim je ljubo, a ga niso uslišali.

HURA SMOLIČ - Svetnik SLS Jože Smolič je prodiral s predlogom, naj bi vendarle novinarji, ki prihajajo na seje sveta, poslej dobivali po pošti tudi gradivo in ne le vabilo.



Za boljšo telesno pripravljenost

Šola zdravega življenja v Nerezinah že sedmo leto - Zdravilna klima in telesna vadba - K udeležbi vabijo zdaj tudi upokojence in njihove svojce iz drugih občin

KRŠKO - Šola zdravega življenja, ki jo je pred 7 leti osnoval krški sindikat, še vedno živi, vendar v spremenjeni obliki. Zdaj Stane Iskra v sodelovanju s Počitniško skupnostjo Krško in turističnim podjetjem Aleja vsako leto pripravlja posebne programe, namenjene najbolj upokojencem. Program je namenjen vsem, ki jim usiha mišična moč ter zmogljivost srca in dihal.

Šola zdravega življenja je bila sprva namenjena otrokom in odraslim s težavami na dihalnem sistemu, vendar je družbeni interes za sofinanciranje te dejavnosti zamrl (z otroki je bilo treba

poslati še vzgojiteljico, zdravnico), programi pa so se nekako najbolj "pri- jeli" med upokojenci.

Dr. Jelka Pleško Gorenc, specialistka medicine dela, ki je v začetku Šoli zdravega življenja veliko pomagala s strokovnimi nasveti, je ugotovila, da

nastičnimi vajami, razvijajo sposobnost sproščanja in pomirjanja živčne napetosti, se učijo meditacije v gibanju in se odločajo za druge aktivnosti, na primer za nabiranje zdravilnih zelišč in podobno. Stane Iskra, ki je avtor in vodja programa, opozarja za- interesirane, naj pred prijavo opravijo pregled pri zdravniku. Lansko leto so imeli v eni izmeni tudi po 100 upokojencev, sicer pa je za organizacijo najlažje, če se zbere skupina 30 do 40 ljudi.

B. D. G.

VIDEM PAPIR: TERJATVE VDELEŽE

KRŠKO - V aprilu je uspel narok za prisilno poravnavo v krškem podjetju Videm papir, saj je velika večina upnikov soglašala s predlagano finančno sanacijo podjetja. Ki jo predlagal prisilni upravitelj Martin Drgan. To bodo izvršili tako, da bodo nekatere terjatve spremenili v lastniške deleže podjetja. Videm v tej zadevi, ki je lastnik Videm papirja, je učeak, ki je vse ugovore zoper Skladove terjatve do Videm papirja, Sklad za razvoj pa je pristal na to, da polovico svojih terjatev spremeni v trajni kapital podjetja Videm papir. Prisilna poravnava se torej razvija ugodno za podjetje Videm papir, ki bo lahko poslovalo brez bremena izobug iz preteklih let v višini 16,5 milijonov mark.

• Sponzor šole je vsa leta Zavarovalnica Triglav. Programi se odvijajo običajno v Nerezinah na otoku Lošinju, kjer je izredno ugodna zdravilna klima, še posebej junija, ko je vse še v cvetju (zajbelj!). Šola zdravega življenja bodo letos organizirali v treh terminih: od 5. do 15. in od 15. do 25. junija ter od 5. do 15. septembra. Krog udeležencev Šole zdravega življenja bi radi razširili, zato vabijo k sodelovanju tudi Dolenjce.

se 80 odstotkom udeležencev poveča splošna telesna pripravljenost in zmogljivost pljuč. V času 10-dnevnega oddiha se udeleženci uče dihalnih vaj, hoje in jutranje telovadbe, razgibavajo zakrleke sklepe in mišičje z gim-

Traktoristi oproščeni povračila za uporabo cest

Sejo nadaljujejo 11. maja

BREŽICE - Brežiški svetniki so v torek, 25. aprila, začeli s 5. redno sejo in jo v večernih urah med obravnavo predloga statuta prekinili. Na predlog statuta je bilo namreč vloženih 61 amandmajev, svetniki pa so v torek prišli do 30. člena, zato bodo sejo nadaljevali 11. maja. Župan Jože Avšič je predstavil svoje aktivnosti in aktivnosti občinske uprave v času med dvema sejama, pri čemer se je osredotočil na težave okoli Adrie Caravan in Aytoservisa, saj zadeve še vedno niso urejene.

Svetniki so potrdili Darka Bukovinskega za načelnika upravne enote Brežice kot tudi pokroviteljstvo nad praznovanjem 50-letnice gimnazije Brežice in sodelovanje pri 3. sejmju obrti in podjetništva v Brežicah. Strinjali so se s predlogom scenarija svečane akademije ob 50. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo 8. maja v Posavskem muzeju v Brežicah. Svetniki so imenovali predstavnika občinskega sveta Miho Škrleca v gradbeni odbor za dograditve osnovne šole Velika Dolina in izgradnjo telovadnice.

Na predlog Slovenske ljudske stranke so svetniki odpravili sklep, ki ga je sprejel izvršni svet skupščine občine Brežice maja lani. Ta je določal višino letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za traktorje, odvisna pa je od moči traktorja. Zaradi tega sklepa narašča število neregistriranih traktorjev, ki jih je po nekaterih ocenah okoli 1.300, registriranih pa 864, grov neregistriranih pa na cestah ogrožajo promet.

T. G.

Tamburica je v Sloveniji že več kot sto let

15. srečanje tamburaških skupin Slovenije

ARTIČE - Po končanem 15. srečanju tamburaških skupin in orkestror Slovenije, ki je bilo minulo soboto v Artičah, je predsednik strokovne žirije Damir Zajec (član je bil tudi Julije Njikoš iz Hrvaške) ocenil, da se kakovostna raven tamburaške glasbe v Sloveniji dviguje. Na srečanjih ni več tako množične udeležbe, ampak je poudarek bolj na kakovosti.

Tamburica je zelo star instrument v našem prostoru, poznamo ga že dobrih 100 let, letos pa bo tudi 100-letnica prvega tamburaškega orkestra v Sloveniji. V Sloveniji deluje okrog 40 tamburaških skupin, približno polovica od teh jih redno vadi. V Artičah se je zbrala večina najboljših, pogrešali pa so revijski orkester Akord iz Celja, tamburaški orkester FS Ivan Navratil iz Metlike, ki je lani zelo prijetno presenetil s koncertnimi skladbami, orkester FS Iskra iz Kranja in ptujski tamburaški orkester.

Med osmimi udeleženci letošnjega srečanja (med njimi so bili tokrat prvič tudi Tamburaši iz Dragatusa pod vodstvom Antona Grahka) sodita po Zajčevem mnenju v sam vrh artiški orkester in orkester Mandolina iz Ljubljane. Med manjšimi sestavi je opozoril na tamburaško skupino AFS France Marolt iz Ljubljane, zvezdo stalnico - orkester Bisernica iz Reteč in na tamburaško skupino PD Cirkovec, ki je zelo napredovala. Po končanem srečanju je predsednik žirije dal tamburašem napotke za bodoče delo in jih opozoril na napake, ki jih delajo.

Artičani so v predvečer kulturnega doma pripravili tudi manjšo razstavo, sicer pa poskrbeli, da se je prireditev prelevila tudi v družabno srečanje tamburašev. Posnetek prireditve bo TV Slovenija predvajala v septembru.

B. D. G.

TEHNOTRADE Rajeo, d.o.o.

Cesta prvih borcev 24

68250 BREŽICE

Tel.: (0608) 61-666, Fax.: (0608) 61-888

Objavljamo prosto delovno mesto

KOMERCIALNEGA DIREKTORJA

Razpisni pogoji:

Kandidat mora razen splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu v komerciali
- diplomirani ekonomist ali diplomirani komercialist.

Kandidata bomo sprejeli takoj za nedoločen čas.

Pisne prošnje z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

Tudi invalidom možnost, da lahko odrastejo

Svetovalni dan Zveze za cerebralno paralizo

KRŠKO - Sonček je Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, ki združuje 14 regijskih društev, Društvo za pomoč po neugodnih poškodbah možgan Vita in dobrodelno fundacijo Društvo Sonček. Posavje je eno redkih okolij, kjer osebe s cerebralno paralizo oz. s kombiniranimi motnjami, njihove družine in strokovni delavci niso povezani v društvo, zato sta se Zveza in krški Center za socialno delo odločila pripraviti svetovalni dan v Krškem.

Svetovalni dan bo v torek, 9. maja, in se bo začel ob 10. uri z okroglo mizo "Odrasel sem - ali mi boste to omogočili?" v zeleni dvorani Hotela Šremič. Na njej bodo spregovorili o zagotavljanju pogojev za odrasčanje te vrste invalidov ter podali oceno stanja in možnosti v Posavju. Od 14. do 16. ure bo istem hotelu osebno svetovanje starsem, odraslim osebam s cerebralno paralizo in drugimi oblikami invalidnosti, na katerem bodo sodelovali sodelavci Zveze in Centra za socialno delo, Anka Osterman z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in mag. Janez Drobnič z Zavoda za zaposlovanje.

Od 16. do 17. ure bo na Radiu Posavje - Studio Brežice koncertna radijska oddaja na to temo z odprtim telefonom (vprašanja zbira jo že ves teden pred oddajo na tel. (0608)62-402 ali 62-204). Ob 18. uri bo v Kulturnem domu Krško še kulturni večer, na katerem se bodo predstavili otroci OŠ dr. Mihajlo Rostohar iz Krškega, OŠ Brežice, OŠ Ane Gale iz Sevnice, VDC Krško, INDE-VDC Sevnica ter lutkovna skupina centra Sonček iz Maribora s predstavo "Veveriček posebne sorte".

B. D. G.



Turistični podmladek

Dan šole Jožeta Gorjupa iz Kostanjevice

Boljši turistični jutri

KOSTANJEVICA - Da je kostanjeviška osnovna šola ena izmed najlepših pri nas, lahko pove že bežen pogled: veliko število zbranih umetnin priznanih svetovnih umetnikov, ki so v šolski galeriji na hodnikih starega dela šole, razstava skulptur, eden največjih mozaikov v državi na južnem delu šole, umetnina pa je že sam vhod v šolo, delo Toneta Kralja. Šola obiskuje okoli 270 učencev, vsako leto v aprilu pa praznuje svoj praznik v spomin na kostanjeviškega umetnika Jožeta Gorjupa.

Letošnje praznovanje so polepšali še učenci turističnega podmladka, saj so na republiškem tekmovanju Turistične zveze Slovenije zasedli odlično tretje mesto. Mojca Abram, Simona Baznik, Mateja Bizjak, Maja Colarič, Kristina Jordan, Petra Kuhar, Barbara Luštek, Hermina Pezdirc, Saša Sintič, Lea Unetič, Eva Zibert, Žiga Gliha, Grega Jordan, Matjaž Požgaj in Damjan Sintič so geslo tekmovalja Turizmu pomaga lastna glava vzeli zares in skupaj z mentorji Katarino Zahrastrnik, Melito Skušek in Matejem Suhačem izdelali projekt, ki so ga predstavili tudi domačinom. Pri odkrivanju zanimivosti mesta in možnosti razvoja v dolenjskih Benetkah pa so sodelovali vsi učenci: Razstavo Kako skrivnostna si, moja Kostanjevica, je prejšnjo sredo v Galeriji Božidar Jakac odprl mag. Jurij Smerdel, pomočnik direktorja zavoda za šolstvo RS in predsednik komisije za vzgojo in izobraževanje pri Turistični zvezi Slovenije, predstavil pa se je tudi dolenjski kvintet trobil.

T. G.

ODPRLI SO LEKARNO NA VIDMU

KRŠKO - Včeraj dopoldne je magistra farmacije Alenka Koritnik Dular na Vidmu odprla lekarno, ki so jo prebivalci krške občine na levem bregu reke Save že težko pričakovali.

HRANILNICA ZDAJ ENOTA BANKE CELJE

KRŠKO - Včeraj je v krškem začela obratovati tudi poslovalnica Banke Celje, ki je nastala s pripojitvijo Mestne hranilnice Krško. Ta bo dostojno nudila popoln bančni servis za občane in zasebnike: vodenje sredstev, odpiranje računov, varčevanje, kreditiranje, plačilni promet s tujino.

NOVA IMENA V OBČINSKEM SVETU

KRŠKO - Ker so nekateri svetniki prevzeli funkcije, ki niso združljive z mestom v občinskem svetu, je ta občinski organ dobil štiri nove svetnike. Namesto Danila Siterja je sedež v svetu dobil Jože Tomažin s Senuš, namesto Vinka Baha Alojz Kerin iz Straže pri Krškem, namesto Tomaža Petana Ivan Rimc iz Krškega in namesto Nika Somraka Justina Molan z Rake.

VRATA ODPIRA BREŽIŠKI SEJEM

BREŽICE - V sredo, 10. maja, ob 10. uri bodo v montažnih objektih v obrtni coni ob brežiški obveznici odprli Brežiški sejem obrti in podjetništva. Na sejmu, ki bo odprt do nedelje, 14. maja, bo razstavljajo in prodajalo 132 razstavljavcev iz domače občine in iz vse Slovenije.



GASILCI OKREPILI SILE - Minuli petek je 138 mladih gasilcev iz občine Brežice zaključilo štirimesečno usposabljanje za nižjega gasilskega častnika. Možnost za okrepitev gasilskih vrst z mladimi usposobljenimi kadri je izkoristilo 70 odst. društev v občini. Njihovi člani so štiri mesece obiskovali strokovni seminar, in sicer vsako soboto dopoldne ter vsako nedeljo popoldne. Na fotografiji je devet novih nižjih častnikov, s katerimi se je okrepilo GD Kapele. (Foto: B. D. G.)

Pomoč potrebuje vse več mladih

Mednarodna humanitarna pomoč je zelo dobrodošla tudi pri reševanju socialno ogroženih družin - Aktivisti prepoznajo primere, delijo pomoč in pomagajo pri oskrbi

BREŽICE - Vsebinska dela organizacije Rdečega križa se spreminja in je odraz časa. "Zdaj vse več ljudi potrebuje materialno pomoč, ki jo je k sreči ravno pravi trenutek obogatila mednarodna skupnost, ki dovoljuje, da 10 odstotkov pomoči za begunce razdelimo domačim socialno ogroženim družinam," pravi Mira Davidovič iz brežiškega RK.

Pomoči sicer ni toliko, da bi jo lahko delili vsak mesec, vendar pa kljub temu družine z več otroki, ostarele in zdravstveno prizadeti občani zdaj lahko poleg rabljenih oblačil in obutve (to je bila običajna pomoč pred leti) dobijo tudi pakete s hrano ter novimi higienskimi potrebščinami, odejami in obutvijo.

Razdeljevanje pomoči in prepoznavanje pomoči potrebnih občanov je v veliki meri odvisno od zagnanosti ljudi v krajevnih organizacijah Rdečega križa, še posebej od vodilnega človeka, ki ga je včasih težko dobiti. Lani so aktivisti RK v 19 krajevnih skupnostih (le v dveh od teh krajevna organizacija ne dela) razdelili 413 paketov pomoči ogroženim domačim družinam, kar znaša, če vzamemo najnižje cene, 5,4 milijona tolarjev.

Aktivisti pri prepoznavanju pomoči potrebnih občanov upoštevajo osnovne kriterije Centra za socialno delo in izpolnijo poseben obrazec, na osnovi katerega potem primerjajo

stanje v posameznih družinah. Na nekatere primere opozori Center za socialno delo ali tudi patronažna služba. "V zadnjih letih ni toliko razlike v številu družin, ki prejemajo pomoč, kot v njihovi strukturi. Predvsem med ogroženimi prihaja v osred-



Mira Davidovič

predje nova kategorija - mlade družine. Mladi so končali šolo, si ustvarili družino, imajo otroke, a so ostali brez službe v breme staršev ali pa, če so šli na svoje, zdaj ne morejo živeti. • Organizacija RK poleg tega še vzbudja krivodajalce kot darovanju krvi, skrbi za zdravstveno vzgojo v šolah, strokovno usposablja srednješolce iz prve pomoči in vodi poizvedovalno dejavnost, še posebej po vojni v Hrvaški in Bosni. Od 526 hrvaških beguncev stala v brežiški občini zdaj ostali le še dve družini, medtem ko je tam še vedno 84 beguncev iz Bosne. Tem podaljšujejo status, delijo denarno pomoč (1200 tolarjev na mesec) itd. Občinska organizacija pripravlja tudi vsakoletna srečanja ostarelih občanov po krajevnih skupnostih. In še to, njen edini vir prihodka prihaja od usposabljanja za prvo pomoč za voznike motornih vozil. Zdaj upajo, da bodo podobno usposabljanje prevzeli tudi za potrebe civilne zaštite.

Pri ostalih kategorijah (ostareli, bolni) je potrebna bolj pomoč v oskrbi," razlaga Davidovičeva.

B. D. G.

Novo v Brežicah

POSPRAVITE ZA SEBOJ! - Brežiški traktoristi si lahko oddahnijo. Brežiški svet je namreč sprejel sklep, da jim ne bo več potrebno plačevati za souporabo cest, ki je doletel vsakega lastnika registriranega traktorja. Temu so se v preteklosti traktoristi izognili tudi tako, da traktorjev niso registrirali, z njim pa so seveda še naprej veselo delali na poljih in vozili tudi po cestah. Svetniki so predlog Slovenske ljudske stranke potrdili, kmetom pa je bilo rečeno tudi, naj sedaj, ko so oproščeni plačevanja tega prispevka, za seboj počistijo s cest vsaj zemljo, ki jo nekateri med obračunom na cesti pridno nanašajo.

VSE SE SPREMINJA - Dokaz o tem, kako vse teče in se spreminja, je bil ravno zgoraj omenjeni predlog. Odlok o dajatah traktoristov za ceste je namreč pred časom predlagal Bogdan Matjašič, isti čovek, ki se je zdaj zavzemal za njegovo ukinitev.

KRATEK SPOMIN - Potrjevanje zapisnika prejšnje seje je včasih formalnost, spet drugi pa utegne biti zelo zanimivo. Še posebej, če se zgodi tako kot v Brežicah, ko se je izkazalo, da svetniki sploh ne prepoznajo svoje izjave, kar je morda tudi dokaz, da včasih sploh ne vedo, kaj govorijo. Še dobro, da so občine zdaj posodobljene in zapisnike ne le pišejo, ampak tudi snemajo.

PRAZNIK IN DELO - Ta občina želi obdržati občinski praznik v spomin na Brežiško četo pa tudi na bližajočo obletnico zmage nad nacističizmom se resno pripravljajo. Občezila jo bo s svečano akademijo 8. maja, na dan, ko so bile Brežice osvobojene. Tudi praznik dela je vzela zares, zato je mesto v minulih dneh na gosto okrasila s slovenskimi zastavami. Vse je bilo praznično in vsak je od praznika dela nekaj imel. Nekateri praznik, drugi pa delo. Tudi to je lahko praznik, namreč če delo imaš.

REVIJA BREŽIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

GLOBOKO, VELIKA DOLINA - Zveza kulturnih organizacij Brežice je pripriljena letošnjo revijo odraslih pevskih zborov zaradi velikega števila prijavljenih skupin pripraviti dvakrat. Prvi del revije bo v večnamenski dvorani pri OŠ Globoko, in sicer v petek, 5. maja, ob 19.30, medtem ko bo drugi del revije v soboto, 6. maja, ob isti uri v farni cerkvi na Veliki Dolini. V Globokem bodo peli: lovski zbor Globoko, moški zbor KD Kapele, moški zbor Društva upokojencev Brežice, Orlica Pišce, dekliska skupina KUD Artiče, moški zbor Stara vas-Bizelj, mešani zbor KUD Artiče in mešani zbor Viva iz Brežic. Na koncertu na Veliki Dolini se bodo predstavili: moški zbor Slavček Vel. Dolina, oktet Kranjci Krška vas, moški zbor Planina Cerklje ob Krki, moški zbor KUD Brežice, moški zbor KD Sromlje, mešani zbor KD Dobova, ženski zbor KUD Brežice in mešani zbor KUD Brežice.

• Mednarodne pogodbe so kot kerk-si. Lahko jih je prelomiti. (Lenin)

Znani dobitniki Župančičevih priznanj za 1994

Plakete občine Črnomelj
ne bodo podelili

ČRNO MELJ - Ob letošnjem jurjevanju bodo podelili tudi Župančičevo plaketo in priznanja, medtem ko plakete občine Črnomelj za leto 1994, ki je najvišje občinsko priznanje za izjemne dosežke, ne bodo podelili. Prispelo predloge bodo upoštevali ob ponovnem razpisu za plaketo ob koncu leta.

Župančičevo plaketo za leto 1994 bodo na predlog ZKO podelili akademskemu kiparju Jožetu Vrščaju iz Črnomlja, avtorju številnih malih plastik, spomenikov in slik. Vrščaj je za svoje male plastike, še posebej za skulpture iz pleksi stekla, doma in v tujini prejel že več priznanj in nagrad. Večkrat je razstavljal, v zadnjem času pa si prizadeva za povezovanje belokranjskih likovnikov v društvo Artoteka, katerega predsednik je.

Župančičeva priznanja bodo podelili dvema posameznikoma in eni skupini. Učiteljica razrednega pouka na OŠ Mirana Jarca v Črnomlju Bernarda Starešinič ga bo prejela za večletno uspešno vodenje otroške folklorne skupine na tej šoli, ki je ena najboljših v Sloveniji, in za vodenje otroškega raziskovanja ljudskega izročila. Priznanje bodo podelili tudi Bogomir Kure, profesorici na Srednji šoli v Črnomlju, ki je v 24 letih službovanja na šoli postavila na oder 9 gledaliških del. V Kulturno-umetniškem društvu Jasa, ki ga vodi, so začeli svojo umetniško pot tudi dijaki, ki so danes uspešni kulturniki. Glasbenemu ansamblu HOP - Cefizelj iz KUD HIP HOP Črnomelj, ki razveseljuje najmlajše in njihove starše v občini in po Sloveniji, bodo podelili Župančičevo priznanje za plodno in ustvarjalno delo, prvo tovrstno v občini in v Beli krajini.

NOVA RAZSTAVA V GALERIJI HAMER

SLOVENSKA VAS - V Galeriji Hamer v Slovenski vasi pri Mokricah bo od danes od 18. ure odprta razstava "Utrinki gotskega stenskega slikarstva", ki so jo pripravili skupaj z Restavratorskim centrom R Slovenije in akademskim slikarjem Ivanom Bogovčičem, priznanim restavratorjem, ki izhaja iz teh krajev. Otvoritev bosta z glasbenim nastopom popestrila brat Bernard Rajbar, cistercijan, in Marko Okorn.

Pozna jo vsa Poljanska dolina

ZKO Črnomelj je izdala knjigo Mete Štaudohar Spomini poljanske babice - Slovesna predstavitev knjižnega prvenca v Predgradu na avtorčin 81. rojstni dan

PREDGRAD - V soboto, 29. aprila, zvečer je bila dvorana tukajšnjega Kulturnega doma premajhna za vse Poljance, ki so prišli na kulturni večer, posvečen "njihovi" babici Meti Štaudohar. Prav na ta dan je praznovala 81. rojstni dan, ob tej priložnosti pa je slovesno spravila na svet še enega "otroka" - knjižni prvenec Spomini poljanske babice. Jubilej in izid knjige so Predgrajci pospremili s kulturnim programom, v katerem so nastopili domači godbeniki in ženski pevski zbor ter tamburaši iz Sodevcev. O knjigi, ki jo je izdala črnomaljska ZKO, in njeni avtorici je spregovorila dr. Marija Makarovič, izbrane odlomke je prebrala Katarina Špehar, nekaj besed pa sta povedala tudi predsednik črnomaljske ZKO Mirko Čadonič in tajnica Ksenija Khalil, ki je še posebej zaslužna za izid.

V knjigi je zbranih 50 kratkih resničnih zgodb, ki jih je Štaudoharjeva doživela, ko je kot terenska babica v Poljanski dolini od leta 1941 do 1970 pomagala na svet 1734 otrokom, posredovala ljudem higiensko in zdravstveno omiko, ter pomagala tudi v drugih primerih, ko ni bilo pri roki zdravnika, ukrepati pa je bilo treba. "Službovali sem začela v strašnih časih druge svetovne vojne," je povedala avtorica. "Ker so bile družine razkropljene, žene same z družino, moške v internaciji, vojski ali kje drugje, je bilo porodov bolj malo, bilo pa je veliko raznih nesreč, največ je bilo otrok, ranjenih v igri z orožjem. Bila sem edini zdravstveni delavec v celi Poljanski dolini, a brez sanitetnega materiala. Ni bilo ne vate ne

povojev." Higienke in socialne razmere v Poljanski dolini so bile sploh slabe in babica Meta se je morala med



SODELAVKI IN PRIJATELJICI - Meta Štaudohar (levo) v pogovoru z etnologinjo dr. Marijo Makarovič.

vojno in po nji znati, kakor je mogla, da je lahko opravljala svoj poklic in pomagala pri lažjih in težjih porodih. Ko je obiskovala porodnice, je videla in slišala marsikaj zanimivega, spoznala je stare običaje, ki so zdaj že izginili.

A ni se borila le z revščino, pri posvetljevanju ljudi se je morala spopadati tudi s trdo ukoreninjenimi predsodki, s praznoverjem in z odporom zoper uvajanje sodobne nege nosečnic, porodnic in novorojenčkov. "Današnje mamice bi se zgrozile, če bi morale povijati svoje dojenčke v take cunjce, kot so jih imele na voljo porodnice med vojno in prva leta po nji. Perila in oblek je bilo malo, plenice smo krpali iz spranih starih cunj. Srečna sem, da mi kljub slabim razmeram ni nobena porodnica umrla," je med drugim povedala Štaudoharjeva, ko je obudila spomine na svoje delo in stare čase. Oboje je zdaj zapisano in shranjeno v knjigi sedanjim in bodočim rodovom v vednost, kakšno je bilo nekdanje življenje v Poljanski dolini in v kakšnih razmerah so se rojevali njihovi dedki in babice.

M. MARKELJ

Šest profesorjev, pet desetletij

V Dolenjskem muzeju odprli razstavo v počastitev 50-letnice delovanja Akademije za likovne umetnosti v Ljubljani - Dela šesterice profesorjev grafike

NOVO MESTO - Dolenjski metropoli je kot vse bolj uveljavljenemu in pomembnemu središču slovenske grafike pripadla čast, da z likovno razstavo počasti 50-letnico delovanja Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Razstavo so pripravili v okviru 3. Bienala slovenske grafike Otočec-Novo mesto v Dolenjskem muzeju, odprli pa so jo na predvečer praznika dneva upora proti okupatorju. Predstavljena so dela šestih nekdanjih in sedanjih profesorjev grafike na ALU: Božidarja Jakca, Rika Debenjaka, Bogdana Borčiča, Zvesta Apollonia, Branka Suhyja in Lojzeta Logarja. Da je Novo mesto pravi kraj za tako razstavo, govori tudi dejstvo, da je bil med ustanoviteljmi in prvi rektor Akademije naš rojak Božidar Jakac, njen sedanji profesor, ob tem pa še pobudnik in predsednik Slovenskega grafičnega bienala pa je prav tako Novomeščan, Branko Suhy.

Suhy je s kritično zastavljenim nagovorom začel slovesnost ob otvoritvi razstave. Ponovno je opozoril na pomen bienala slovenske grafike, s katerim se Novo mesto vpiše v slovenski kulturni prostor, in na težave, s katerimi se srečuje, predvsem zaradi delovanja bienala nenaklonjenih posameznikov. S 3. bienalom, katerega sestavni del je tudi ta razstava, je Dolenjski muzej postavil najkvalitetnejšo razstavo v vsej svoji zgodovini. Ker je po zaslugi bienala nastala že tudi lepa zbirka grafik, bi bilo

prav, da bi v muzeju uresničili zamisel o urejenem prostoru za arhiv grafik.

Višja kustodinja Umetnostne galerije v Mariboru Meta Gabršek Prosenec je predstavila razstavo in orisala pomen na nji predstavljenih likovnikov, ki so v petdesetih letih delovanja Akademije kot pedagogi in ustvarjalci prenašali svoje bogate izkušnje na mlajše rodove ter postavili temelje slovenski grafiki, ki je glas o našem narodu ponesla v svet. V šesterici profesorjev, katerih dela na

razstavi predstavljajo nekakšen koncentrat naboljšega, kar premore slovenska grafika, stoji časovno na prvem mestu Božidar Jakac kot pobudnik, ustanovitelj in prvi rektor Akademije ter oddelka za grafiko, sledi mu Riko Debenjak, ki je z novimi spodbudami začel vzpostavljati to, kar svet pozna kot ljubljansko grafično šolo, pa Bogdan Borčič, ki je do skrajnosti napel možnosti kontrastov svetlih in temnih površin, in Zvest Apollonio, začetnik sitotiska v slovenski grafiki, ter najmlajša Suhy in Logar. Prosenčeva je na koncu posebej poudarila izreden pomen novomeškega bienala za razvoj slovenske grafike.

Po pozdravnem nagovoru novomeškega podžupana Lojzeta Zupančiča in dekana ALU Franca Kokalja se je razgovoril akademik Ciril Zlobec, ki je z izbranimi, nikjer zapisanimi besedami spregovoril o sovpadanju organiziranosti slovenske likovne umetnosti in osvoboditve. Z obema dejanjema je slovenski narod potrdil svojo nacionalno in kulturno zrelost, ki jo sodoben narod mora imeti in ki jo pomagajo poglobljati, širiti in predvsem ohranjati takšne kulturne ustanove, kot je letošnja jubilarnta Akademija za likovne umetnosti. Zlobec se je dlje časa zadržal pri osebnosti in delu Božidarja Jakca, potem pa označil novomeški bienale kot "stvar neprecenljive vrednosti", kot kulturno jedro, ki žarči, četudi morda ne takoj tako opazno v okolje. "Vsem, ki odločate o usodi bienala za konec patetično polagam na srce: Ne izgubljajte tega, kar imate, ampak bogatite, kajti to, kar je doslej nastalo, je dediščina, in dediščina ni samo bogastvo, ki ga sprejememo, ampak tudi obveznost, da jo obogatimo izročimo svojim naslednikom," je zaključil svoj govor Zlobec ter odprl razstavo.

Glavni mecen razstave Profesorji grafike 1945-1995, ki bo odprta do 28. maja, je Tovarna zdravil Krka, podpornika pa sta Revoz in Tiskarna Mladinska knjiga.

M. MARKELJ

• Poznam slovenske poslance. Za narod gorijo, kultura in znanost in kmetijstvo so jim pa eno in isto. Daljni spomini na nesrečno mladost. (F. Rudolf)



LETNI KONCERT MPZ VLASTE TAVČAR - Šentjernejska okolica ima bogato zgodovino petja, ki se je in se še krepki predvsem ljubiteljsko in iz ljubezni do petja. Mešani pevski zbor Vlaste Tavčar, ki nastopa že 16 let, v tej zasedbi in pod vodstvom Milana Pavliča pa 4 leta, je v petek, 28. aprila, v šentjernejski osnovni šoli pripravil letni koncert, ki ga je povezoval Janez Bratkovič. Nastopili so še Vinogradniški oktet, Margareta Lešnik in Rok Mencin, plesalci Plesnega centra Dolenjske in plesna skupina Harlekin iz Kostanjevice. (Foto: T. Gazvoda)

Cerkveni zbori v Semiču

Letošnjega že 22. srečanja se je udeležilo 13 cerkvenih pevskih zborov iz župnij belokranjske dekanije

SEMIČ - V lepem nedeljskem dopoldnevu in v izredno akustični semiški cerkvi je nastopilo 13 cerkvenih pevskih zborov iz župnij belokranjske dekanije: Pota do ljudi, Zgodnja danica, Lepa si, Marija, Otrok sem tvoj... To je le nekaj liturgističnih pesmi znanih slovenskih in tujih skladateljev novejših in starejših dobe, kot so Rafko Zafošnik, Jože Trošt, Franc Kimovec ali pa Schopf, Schubert in drugi.

Semiški župnik Janko Štampohar, organizator 22. tradicionalnega srečanja, je poudaril pomen ohranjanja tradicij cerkvenega zborovskega petja pa tudi srečanja prijateljev belokranjskih župnij. Letos so poleg moških in mešanih pevskih zborov nastopili tudi otroški in mladinski, tako je bila starost pevcev od nadobudnih 5 do izkušenih 86 let! Letos so bile na sporedu predvsem pesmi velikonočnih obredov.

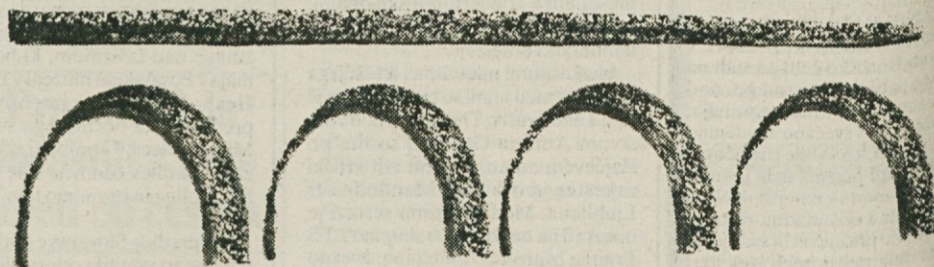
Semičani so nastopili z moškim in mešanim pevskim zborom, slednjega vodi Alojz Šuštarč, glasove v moškem zboru pa kroji voditeljica Agata Judnič. Izpostavila je samo kvaliteto nastopov in srečanje

kot vrhunec prizadevanj pevcev in zborovodij po farah skozi vse leto. Zdi se ji, da pri sodelovanju v cerkvenih zbora ne gre samo za motiv vere, ampak tudi za ljubezen do značilne cerkvene glasbe in prispevek k ohranjanju ljudskega petja in kulturne dediščine za bodočnost. Črnomaljski kaplan Franc Klupčič je pohvalil izvajalce iz Črnomlja, ki naj bi se po njegovih besedah tudi najaktivneje ukvarjali s cerkveno glasbo, saj imajo organizirano izobraževanje, ki zajema delo z najmlajšimi, orglarski tečaj, izobraževanje zborovodij in drugo. Na njihovi strani je tudi več kot 20-letna tradicija omenjenega izpopolnjevanja, za katero gredo zasluge nekdanjemu in dolgoletnemu črnomaljskemu župniku Francu Urbanju. Pohvalil je vse sodelujoče, posebno njihovo voljo in prostovoljnost, s katerima pevski cerkveni zbori v belokranjski dekaniji dosegajo zavidljivo raven, podobna srečanja pa, kot je dejal, potekajo še v Vipavski dolini in vrhniški dekaniji.

ŽARE ŽBOGAR

EDINO PRAVO DODATNO
PROSTOVOLJNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

A JE KAJ TRDEN MOST?



Most je čvrst. Saj je grajen z izkušnjo, znanjem in zanesljivostjo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Prostovoljno pokojninsko zavarovanje je pri nas novost, ki jo v deželah Evrope poznajo že dolgo. Tudi po upokojitvi zagotavlja ohranitev enake življenjske ravni kot v času zaposlitve. Skrb za svojo starost lahko prenesete na zavarovanje, ki ga z ugodnimi in preverjenimi pogoji zagotavlja moder in skrben gospodar.

POT V VARNO IN BOGATEJŠO JESEN

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 15, tel. 061 13-24-122
CELJE, Gregorčičeva ulica 5a, tel. 063 25-531
KOPER, Pristaniška ulica 12, tel. 066 37-953
KRANJ, Stara cesta 11, tel. 064 215-162
MARIBOR, Sodna ulica 15, tel. 062 223-421
MURSKA SOBOTA, Kocljeva 12d, tel. 069 32-550
NOVO MESTO, Prešernov trg 6, tel. 068 321-412
NOVA GORICA, Kidričeva 13, tel. 065 28-080
RAYNE NA KOROŠKEM, Ob Suhi 11b, tel. 0602 23-921
JESENICE, Cesta Maršala Tita 73, tel. 064 82-665
VELENJE, Prešernova 7, tel. 063 855-351
TRBOVLJE, Sallaumines 2, tel. 061 22-476



zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje slovenije
SKLAD DODATNEGA ZAVAROVANJA

Samomor naj ne bo več značilnost Slovencev

Slovenija je z okoli 600 do 700 samomori letno v samem evropskem vrhu, pred nami so le Madžarska, Litva, Latvija in Estonija. Koeficient samomorov na 100.000 prebivalcev je pri nas nad 30. Samo letos je naredilo samomor že okoli 100 ljudi, zato je tak način smrti, ki je sicer v Sloveniji kot vzrok smrti šele na 7. mestu, močno zaskrbljujoč.

Največ samomorov napravijo moški - kar triinpolkrat več moških kot žensk konča življenje s samomorom. Najvišji koeficient imajo ločeni in ovčevali moški, velik je odstotek tistih, ki so samomor napravili v opitem stanju, in tistih, ki so v življenju imeli težave z alkoholom. Ker je samomorilnost med nami tako pogost pojav, je bilo med 20. in 22. aprilom na Bledu na pobudo ministrstva za zdravstvo posvetovanje o formulaciji nacionalnega programa za zmanjšanje samomorov v Sloveniji, poleg ministrstva pa so sodelovali še WHO urad za Slovenijo, evropski svetovalec za mentalno zdravje, predstavniki več ministrstev, strokovnjaki Psihiatrične klinike v Ljubljani ter štirje strokovnjaki iz Švedske, Švice, Velike Britanije in Finske, ki so predstavili lastne izkušnje z nacionalnimi programi in s spopadanjem s tem načinom končanja življenja.

Tudi v Evropi imajo države z nacionalnimi programi relativno malo izkušenj, tak program ima izdelana le Finska, ki ima, tako kot Švica in Švedska, koeficient samomorilnosti med 24 in 27, Angleži pa imajo zaradi specifičnega zbiranja podatkov o samomorih zabeleženih le 10 samomorov na 100.000 prebivalcev. Finska se je odločila za zelo dolg in drag program. Že leta 1986 so naredili psihološko avtopsijo: po smrti vseh, ki so naredili samomor - teh je letno okoli 400 - so obiskali tiste, ki so bili pogosto v stiku z umrlim; ožje družinske člane, dobre prijatelje in njihove zdravnike. Tako so zbrali podatke o rizičnih skupinah in na podlagi tega, kako reševati težave. Švedska in Anglija sta se odločili za drugačen sistem: najprej sta zastavili cilje in preko teh poskušata zmanjšati samomorilnost. Švica ima na tem področju najmanj narejenega.

Nacionalni program za preprečevanje samomorov
Doc. dr. Onja Grad, klinična psihologinja in nacionalna koordinatorica za preprečevanje samomora, je na novinarski konferenci v Ljubljani predstavila, kako bo ta nacionalni program potekal v Sloveniji. Do 30. junija letos bo imenovana ekspertna skupina, ki jo finančno podpira ministrstvo za zdravstvo; do 30. septembra naj bi bila ustanovljena širša skupina, ki bo načrtovala vse akcije za formiranje nacionalnega programa, do konca septembra 1997 pa naj bi imeli izdelan dokončni predlog nacionalnega programa za preprečevanje samomora, ki ga bo sprejelo in izvajalo ministrstvo za zdravstvo. To je korak med drugim s samomorom, hkrati pa bo problem samomora, sprejet kot nacionalni problem. Glede na to, da so Finci svoj program pripravljali od leta 1985, sprejeli pa so ga pred kratkim, je načrtovana slovenska pot hitra. Program so pripravili v Psihiatrični kliniki v Ljubljani, med drugim pa je njegov cilj preprečiti prizadevanja iz strokovnih logov v širši družbi. V Sloveniji je bilo kljub konstantnemu nivoju samomorov do sedaj že veliko narejenega. Številne dejavnosti v preventivi in dela z zdravniki, učitelji, svetovalnimi delavci in vzgojitelji v domovih potekajo namreč že vse od leta 1970. Vsakogar, ki je poskušal narediti samomor, mora v 24 urah pregledati psihiater. Ljudem, ki se znajdejo v življenjski stiski, lahko pomoč že 20 let delom sistematično ukvarjajo že 20 let. Prvi leta 1980, devet let kasneje pa še službo za pomoč svojim samomorilcem, ki so ena od rizičnih skupin.

Največ strokovnih krogov psihiatrije in medicine navzven, tako v okviru Centra za mentalno zdravje potekajo razna predavanja za zdravnike, pedagoške delavce, policiste, osebe zaporov. Koeficient samomorilnosti je pri Slovencih v zadnjih 23-ih letih naraščal, v zadnjih desetih letih je sicer opazen upad, kljub temu pa je po najnovejših dognanjih narašča število samomorov med nezaposlenimi in med ljudmi med 19. in 24. leti starosti.

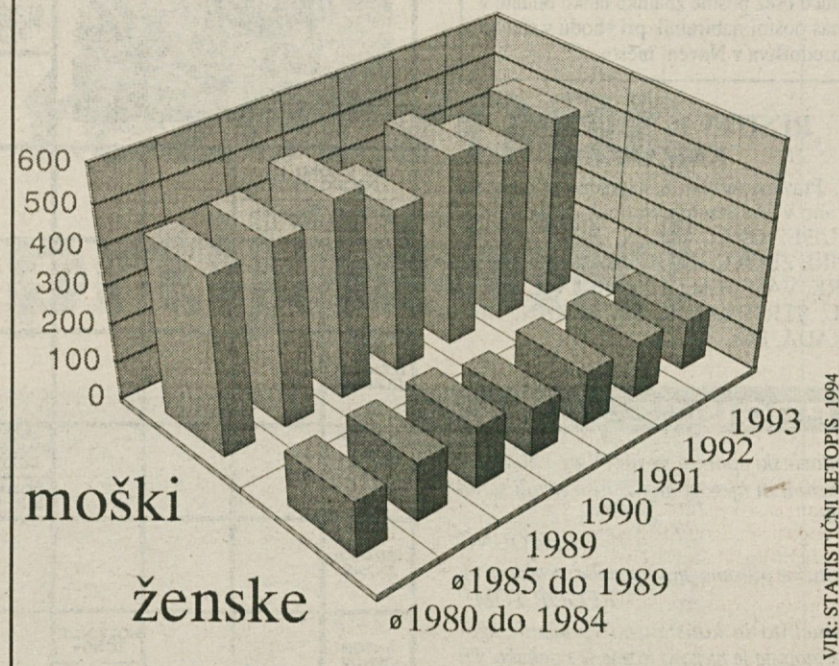
Začeti pri najmlajših

Program bo natančno določil rizične skupine, zajemal bo izobraževanje širše popu-

lacije in strokovnjakov, ki se s tem ukvarjajo. Prav gotovo so pomembnejše rizične skupine ljudi, ki uživajo alkohol, droge, tisti, ki so spolno zlorabljeni, ki v družini doživljajo nasilje. Tudi šolski neuspeh, nezaposlenost in prestopništvo so lahko razlogi, zaradi katerih človek pomisli na najhujše - na smrt. Kar 30 odstotkov vseh moških, ki so naredili samomor, je bilo opitih ali so imeli težave zaradi alkohola. Alkohol negativno vpliva na družino, iz katerih prihajajo otroci težavami, ki jih nekateri ne uspejo rešiti sami. Zato je pomemben podatek o porabi alkohola, kar pa je zaradi velike liberalnosti Slovenije s proizvodnjo in porabo alkohola pravzaprav nemogoče določiti.

Ne le poraba alkohola, ampak tudi drugi rizični dejavniki kažejo, da bo potrebno spremeniti odnos in vrednote, to pa bo mogoče z vzgojo od najmlajših dalje. Človek naj ne bi več razmišljal destruktivno, temveč le konstruktivno, tako da ne bi iskal izhoda v samo-

Število samomorov na Slovenskem



moru, ampak bi videl druge rešitve. Naš program bi bil namenjen trem skupinam ljudi: rizičnim skupinam, to je ljudem, ki so že poskušali narediti samomor ali vidijo izhod v takšni obliki in ljudem v stiski, širši javnosti in strokovnjakom. Aktivnosti nacionalnega

programa bi dosegle vsakega Slovenca. Tako bomo lahko naredili korak naprej in zapustili tragični vrh svetovne samomorilnosti, ki ga zasedamo.

TANJA GAZVODA

NA SENČNI STRANI ŽIVLJENJA

Anjin čas brez pravljič

Sedi na robu kuhinjskega pulta majcena in čisto malo sključena deklica z drobcenimi ročicami in nožicami. Videti je kot majhna nasmejana človeška vrtavka z radovednim in nagajivim pogledom pod priprtimi vekami. V roke si potisne teniški lopar in ga z nedojemljivo otroško domišljijo hipoma začara v kitaro. Anja, to je ta deklica, kot da bi se iz bolne in od usode trpinčene deklice spremenila v poskočno smrklo, začeblija in potem zapoje: "Ti si moj sonček". V pravljič s srečnim koncem bi v tem trenutku Anjo prišla za ročici mamica, pritekla bi očka, prišel bi še brat Tadej in družinica bi srečna zaplesala.

Anja, štiri leta ima, je zdaj še bolna. Potem ko se ji je ob koncu lanskega oktobra hudo poslabšalo zdravje, deklica preživi v bolnišnici in pri zdravnikih več časa kot doma v Novem mestu v Šegovi ulici 8. Nekajkrat v tem času je le malo manjkalo, da ni umrla.

Toda vsakič, ko je minila najhujša bolečina in slabost, je Anja zaživela z novo močjo.

Brez natančne diagnoze

Dekličini starši niso izvedeli za natančno



Anjina družina

diagnozo hčerkinе bolezni. Videti je, kot da niti medicinski strokovnjaki niso natančno prepričani, s kakšno boleznijo imajo opraviti pri tem otroku. Anja ima težave z ledvicami, očmi in občasno z dihanjem. Vse kaže, da se tudi kosti ne razvijajo in ne obnašajo, kot bi bilo treba; deklica ima tudi obojestranski izpah kolkov. Tisti dan, ko smo se pozno zvečer srečali z njo, je krvavela iz ustnic, ki so jih načeli neposlušni otrokovi zobčki. So mnogi primeri, da si majhne deklice in fantki poškodujejo ustnico, toda Anja se vsaj v teh dneh ne bi smela raniti. Ker prejema zdravlilo proti škodljivemu strjevanju krvi, se ji rana namreč noče in noče prekriži z odrešilno skorjico strjene krvi.

Da bi Anji dali zdravje, s katerim se je narava izkazala bolj mačehovsko, ji zdravniki predpisujejo številna zdravila. Najbrž je v štirih letih življenja zaužila že toliko zdravilnih kemikalij, kot jih mnogi ljudje ne bodo v celem življenju. Anja je že veliko noči prespala, prečula ali preživela omotična na posteljah ljubljanskih bolnišnic in Univerzitetnega kliničnega centra. Če bi v takih razmerah kdo preveč verjel v življenje po življenju, bi Anji preprosto pustil, da jo bolečina, pomešana z globoko omotico, zaziblje v večni sen. Toda taka bolečina ne zmaga. Anja se zmeraj znova nasmehe v svetlo bolniško sobo, v kateri stoji skrbna mamica ali skrbni očka. Znova živahno deklico si posadijo v naročje in mala človeška biba prepričano izjavi: "Moja mami je zlata." Včasih ob takih priložnostih deklico spomnijo tudi na njene "resne" pogovore, ki jih je doslej imela na svojih brezkončnih romanjih skozi zdravniške ordinacije in sobe bolnišnic. Takrat Anja reče, kakor najbrž ne bi znal povedati prav vsak popolnoma zdrav človeček njenih let: "Pravijo mi Pikika. Pravijo mi 'Einstein'."

Dolenjka pomaga mami na bolniški

Marija Tomašič, Anjina mama, je kuharica. Dela, če v službi ni odsotna zaradi hčerkinе bolezni, v novomeškem podjetju Dolenjka, in sicer v Marketu na ljubljanski cesti v Brsljinu. Franc, Anjin oče, je po poklicu strojnik gradbene mehanizacije. Nobena od teh podrobnosti iz življenja dekličinih staršev ne pomeni srečne okoliščine v Anjini neveseli zgodbi. Kuharice v Sloveniji žal ne zaslužijo veliko in tako se tudi Marija še zdaleč ne koplje v denarju. Franc, zaposlen v podjetju AS Trafo, ki je nastalo po propadu Iskre na Cikavi pri Novem mestu, tudi nima razkošne plače. Da bi družinskemu proračunu zagotovil dodatna sredstva, se je prisiljen pehati za zaslužkom malodane cele dneve.

Marija pravi, da ji je težko, ker je ona toliko doma in ker ni v službi. Toda Dolenjka razume njeno težavo in ji pomaga. V podjetju so ji priskočili na pomoč z denarjem, ne gledajo je grdo, ko gre na bolniško, da lahko skrbi za hčerko. "Morava se zahvali-

ti," pravita Marija in Franc, "tudi če ne bi dali denarja, bi nama veliko pomenilo, da so iz Dolenjke vprašali, če kaj potrebujeva."

Marija, ki je tako hvaležna sodelavcem v Marketu in vodstvu podjetja, se zaveda, da so take človekoljubne poteze le rešitev za nekaj časa. "Če je kdo, ki ve za kakšno trajno rešitev, naj pomaga," si želi Marija.

Potrpljenje, ki ni naprodaj

Anjina mamica je dozda sicer že slišala več nasvetov, kako naj reši težavo, ki jo ima kot zaposlena mati bolnega otroka. Doslej sta Marija in Franc že potrkala na stotera vrata in se pogovarjala z mnogimi uglednimi in vplivnimi zdravniki. Bila sta že tudi pri ministru za zdravstvo in v Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Vsi od zdravnikov do pravnikov in ministra se strinjajo, da bi bilo potrebno nekaj ukreniti. Toda ne vedo, kaj. Vse kaže, da ni zakona, po katerem bi Tomašičevim država pomagala z denarjem, tako da bi lahko Marija pustila službo in se posvetila bolni Anji. Škoda, da se zadeva ne da rešiti tako, in škoda, da mora živeti Anjina mama iz tedna v teden v strahu, ali bo sploh še dobila bolniško. "Ne želim bremeniti podjetja," kratko reče Marija.

Anja, ki se v zadnjem času zaradi bolezni ne sme opreti na noge, čeprav bi se rada tako kot drugi otroci celo vozila s kolesom, potrebuje nekoga malodane 24 ur na dan. Mama, ki je ob deklici največkrat, da zdravi- lo ali skuha prežganko in, ker prežganka noče v Anjina usta, skuha še polento. Speče jajček, a ker Anjina dnevna doza običajne hrane ne dosega rumenjaka in beljaka, skuša razvozlati, s čim naj sploh poteši punčino željo "jaz bi jedla." Mama, ki zato mora biti Anji blizu zmeraj, mora včasih tudi ugotoviti, ali bo dekličinemu težkemu dihanju kos sama ali bo potrebna pot do zdravnika. Tudi že omenjena nekako neustavljiva kri na Anjinih ustnicah zahteva stalno mamino roko in res brezmejno potrpljenje. Vsega naštetega, kar potrebuje Anja, ne moreš kupiti prav z nobenim denarjem, ki bi ga odštel v ruhinji na oglas.

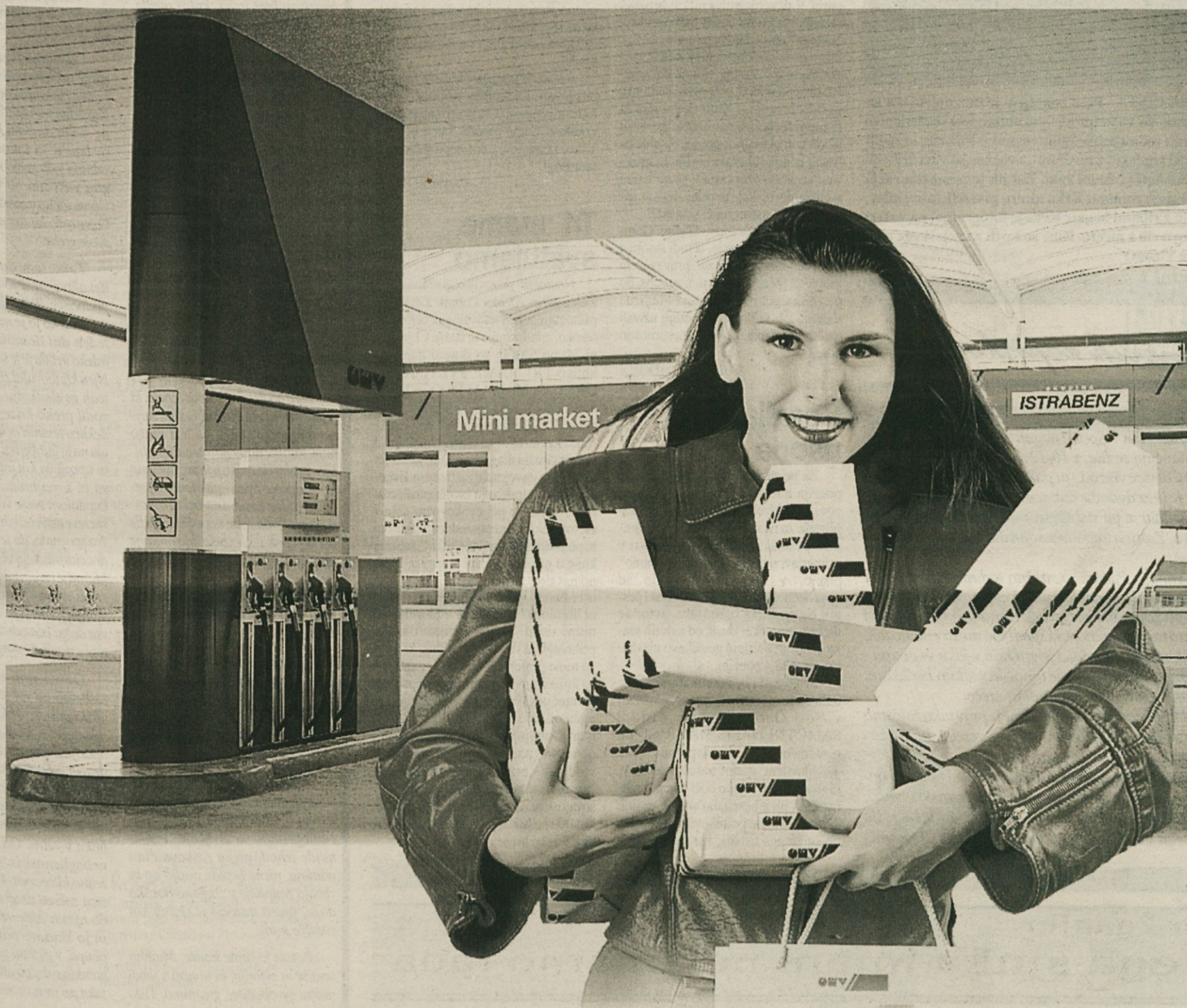
Mogoče so na svetu ljudje, ki bi rekli: "Kaj pa moremo, oddajmo bolnega otroka v zavod za take ljudi." Tomašičevi gledajo na te reči drugače. Vedo, da Anja hoče živeti, zato hočejo živeti s težko bolno Anjo, naj stane denarja in truda kolikor hoče.

Država, po vsem sodeč, ne najde pravega odgovora, kako bi pomagala Tomašičevim. To je prav tista država, v kateri prisilno upokojujejo odstavljene policiste, oficirje in podobne ljudi na vrhuncu življenjskih moči in katerim potem za kazen izplačujejo verjetno ne majhne pokojnine. Kako uboga je ta država, če ob tem ne vidi in ne sliši, da nekje sedi neka majcena deklica Anja in še verjame v pravljič s srečnim koncem!

MARTIN LUZAR



Ne le v rezervoar, tudi v prtljažnik!



DESIGN PREMO

Pomladanska priložnost za ugoden nakup na naših bencinskih črpalkah.

- zeliščni bonboni RICOLA 25g - **plačáš 3 dobiš 4**
- čokoladna rezina LILA PAUSE - **plačáš 2 dobiš 3**
- 4 x 1l soka FRUCTA ORANGE - **namesto 478,80 samo 399,00 SIT**
- družinski sladoled SANSON - **namesto 500,00 samo 399,00 SIT**
- pivo UNION 0,5l, 6 pločevink - **namesto 663,40 samo 530,70 SIT**
- barvni film KODAK s 36 posnetki - **razvijanje zastoj**
- SONČNA OČALA - **pri vsakem nakupu darilo: majica ali kapa**
- tekočina za čiščenje avtomobilskih stekel BRISTELL - **plačáš 2 dobiš 3**
- motorna olja OMV LIQUID MOTOR MANAGMENT - **plačáš 3 dobiš 4**

Ponudba velja na vseh bencinskih črpalkah
z oznakami OMV in ISTRABENZ do 16. maja 1995

SKUPINA
ISTRABENZ



KO JE BILA KRKA ŠE ČISTA - Pred stoletjem je bila dolenjska lepotica Krka še tako čista, da so jo ljudje uporabljali kot studenčnico za pitje in kuho. V njenih vodah je bilo obilo raznovrstnih rib, ki so jih za grajske gospode in za trg lovili z mrežami. Svoj čas so v Krki živeli tudi zlahtni in daleč naokoli poznani raki. Žal jih je pomorila račja kuga, o čemer piše v svojem romanu Krka umira pisatelj Jože Dular. Spomin na čase čiste in z ribami bogate Krke je fotografija, na kateri so posneti možje pri lovu rib z mrežo. Ribe so lovili za soteškega gospoda. (Pripravil: Tone Virant)

Iz Trdinovih kopiskov

Zgodaj se kavsa zaradi vina - Spolni nagon zbuja se tod sila rano. Dečkom s 6-7 leti že napenja se žila, z 10-12 se že sploh kavsa. Stara dekla Meta trdi, da je ni device više od - tu pokaže velikost kakkega 5 let. dekliča. Glavni vzrok je brez dvombe čutnice razdražujoče vino, ki se daje otrokom brez mere piti in pa slabi zgledi staršev, ki se pred deco valjajo, zlasti v pijanstvu. Zato pa tudi starost dan danšnji nobene jedrosti nima. Ves sok je fuč.

Grje oblečeni od ciganov - Pastirji so strašno tod razcapani. Videl sem gruntarske sinove na paši grje oblečene od ciganov.

Mož nima podpore pri ženi - Sužnjost vzela je i ženskim pri nas večidel ponos deviški in vso tisto možato srčnost, ki spodbaja moža v nadlogah. Pri nas naj pride mož v nesrečo in zdajci je vsa hiša v joku in obupu - žena toži vsakemu človeku, zakaj da se je omožila s takim bedakom, s takim možem, ki nima razuma in zato tudi ne sreče.

Zgolj vegetiranje - Domače slovensko življenje je prav tako žalostno kakor politično in narodno. Zgolj vegetiranje brez veselja, brez energije, brez podviga pomagati si iz otožne sužnjosti.

Dekla pokazala največ poguma - Po mestu hodil stekel pes, ne konjederec, ne žandarmi, ne mestna straža, ne mestni ne cesarski vojniki, ne magistrat - nihče se ni prikazal. Na zadnje odvaži se dekla, ki je šla dvakrat brez uspeha iskat strvoderov ter ubije besno zver z drogom.

Branimir Žganjer

Vajinega sinka imam neizmerno rada

17

"Oh, kako leta tečejo!" je dejal očka, mama pa je prikimala in dostavila: "Spomnim se te zelo dobro. Obema si se še kot deklica prikupila. Samo sedaj si velika, lepa. Veliko nam o tebi Boštjan ni povedal. Nekaj pa sva domnevala. Če sva namigovala na dekleta, se je muzal in smejal... Da, sedaj si že velika in lepa!"

Punca je povedala oči in se hkrati nasmejala, da bi prikrila zadrego. "Boštjan bo zdaj zdaj doma."

"Vem," je reklo dekle.

Oče in mati sta uganila, da sta se fant in dekle dogovorila za ta nepričakovani obisk in se je Boštjan nalašč umaknil.

"Vidiš, da se ni zaljubil v ničvrednico," je spregovorila mama.

"Ne, gospa Vera res ni uganila, ko je prerokovala, da bo fant svojo ljubezensko pot zavozil... No, a rad bi povedal nekaj drugega, "je spregovoril očka v slogu učitelja. "Bodita delavna! Midva vama bova, kolikor bova pač mogla, pomagala. Bodita delavna, vendar ne pogoltna, skrbna, ampak ne skopa! In želim si, da bi bila zdrava, srečna in da bi imela nekaj pridnih in zdravih otrok. Ljubezen je največji zaklad."

Tu se je očka ustavil in se začel opravičevati: "Oprostite za tole pridigo. Poklicna izprijetost, profesionalna deformacija. Pravijo, da starši vzgajajo otroke, toda tudi otrok vzgaja starše. Mene je Boštjan naučil marsičesa, predvsem potrpeti in delati dobro, torej dobrote, samo jaz sem bolj neubogljiv učenec," se je nasmejal očka.

"Za konec svojemu fantovskemu dnevniku naj zapišem nekaj besed o očku. Rad sam sebi ponagaja in si ne prizanaša. Nekoč je zapisal: Parsimonia, sed non avaritia, est magnum vetricial (Varčevost, vendar ne skopost, je velik prispevek). Priden je moj očka, čeprav včasih komoden, ampak ne len, vihrav, hitro se razburi pa se tudi hitro pomiri.

Jajce

Med knjigami v Jurčičevi zbirki, ki jo že nekaj časa izdaja grosupeljska založba Mondena, zbuja precej pozornosti prozna zbirka JAJCE dolenjske pisateljice Lidije Gačnik Gombač. Gre za drugo prozno zbirko zanimive avtorice, ki jo poznamo kot pesnico in kot prozaičko, ki vztraja pri besedni tvornosti, s katero se vse bolj začuje kot izrazita posebnost in svojskost. Njena proza (če pri opredeljevanju že ostanemo pri tem izrazu, pa le stežka govorimo o novelah, kot je zapisano v podnaslovu; prej bi lahko rekli, da gre za pesniške prozne črtice) ubeseduje svet, ki je zares nenavaden, povsem fantastičen svet, v katerem ne čas ne kraji in ne bitja ne delujejo, kot delujejo v tako imenovanem objektivnem svetu. Po dogajanju in prelivanju podob je ta svet bolj podoben sanjskemu ali še boljje svetlu more in grozljivih fantazmagorij. V devetnajstih kratkih proznih zapisih v Jajcu ne bomo našli zgodb iz "našega" prepoznavnega sveta, ampak fantastične podobe in prek njih ubesedeno tesnobo, nasilje, slutnje nevarnosti, propadanje, a tudi poskuse upora in odreševanja. Edino dogajanje je pravzaprav hoja pripovedovalke skozi blodnje in okušanje nemoči, da bi se iztrgala iz njih, ubežala nasilju in grozi, vendar pa po drugi strani samo v tem svetu lahko obstaja in ostaja to, kar je - svet in sebe ustvarjajoči subjekt.

Prozna zbirka Lidije Gačnik Gombačeve ni lahko branje, četudi avtorica suvereno obvladuje jezik, prav tako ni branje za tiste, ki imajo radi zgodbe, bo pa zbirka gotovo pritegnila literarne sladokusce, ki bodo pri branju uživali nad močjo fantazije in čudotvornostjo besed.

MILAN MARKELJ

Poezija kot usoda

Za pesnika Severina Šalija je bila poezija način življenja, torej usoda; poezijo je živel. Podobno bi lahko zapisali še za ne tako malo drugih slovenskih pesnikov, vendar pa so le-ti v primerjavi s tistimi, ki poezijo "samo" pišejo, v manjšini. Mednje se upravičeno prišteva tudi primorski pesnik Nevin Birsar iz Branika, avtor že desetih pesniških zbirk, od katerih vsaka po svoje potrjuje pesnikovo usodno povezanost s poezijo.

Svojo zadnjo, deseto zbirko, ki je izšla nedavno pri zasebnem založniku v Novi Gorici, je Birsar naslovil SAMOTNI NAPIS MAVRICE po osrednjem ciklu oziroma pesmi v njem. Ta "mavrični" naslov se kot pisan barvni transparent visoko boči nad pokrajini, ki jih z besedami slikajo pesmi. To so pokrajine pesnikovih doživljetij in občutij vsega tistega, kar se ga dotika

in česar se on dotika z besedo. Pravzaprav se z besedo samo odziva na impulze sveta, v katerem biva, in tistega, ki utripa v njem samem. A ta svet, zunanj in notranji, tudi vedno znova odkriva in se mu otroško čudi. To pa seveda spet lahko pove le z besedo, v pesmi. Samo v pesmi se mu tudi odpirajo neskončni obzorja, ki obilujejo s prispodobami in z njimi zasipava njegove verze.

Birsar vse, česar se dotakne njegova ali njegove besede, spremeni v pesem. Celotno, če se je dotakne izgubljene misel ali obdelani preblik. Zato, ker lahko le s pesmijo nadaljuje svoje življenje in ga osmišlja. Pesmi kar naprej prežarčuje svetloba, ki jo pesnik doživlja v najrazličnejših pomenih in čustvenih stanjih. Svetloba je kot zanos, radost, čudenje, upanje, ljubezen, a tudi kot bolečina. Včasih se zdi, kot da bi namesto pesmi govorila likovna stvaritev, a še vedno z besedami: "Ko na tiho platno planejo podobe, slika, vsa svetla/ od sanj in daljnih belih ptic/ zašumi steklo in skalni grebeni/ me zaskelijo v prsih".

Beseda je pesniku vse. Seveda mora biti prava. Ko jo išče, se počuti prav neobgledenega, takrat nemočno vzkligne: "Samo beseda, samo beseda. Tako/ neznan, tako nepomembna/ moj Bog!"

IVAN ZORAN

Tri mame svetujemo

Novinarki pri reviji Naša žena Neva Železnik in Alenka Lobnik Zorko ter psihologinja iz Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani Marja Strojnik so skupaj napisale knjigo TRI MAME SVETUJEMO DRUGIM MAMAM IN OČETOM,

ki je nedolgo tega izšla pri založbi Mihele. V nji so na poljuden, bolj materialski kot strokoven način obdelale 23 tem iz družinskega življenja, ki so jih doživljale v svojem družinskem življenju in pri odraščanju svojih otrok oziroma spoznale pri strokovnem delu v svetovalnici. Po neposrednosti izkušenj in poljudnosti se knjiga loči od množice knjig o otroku, družini in vzgoji, ki jih pri nas sicer ne manjka, vendar pa novost vseeno zapolnjuje praznino v tovrstni literaturi, saj "takšne v Sloveniji še nismo tiskali", kot je zapisala otroška psihologinja dr. Anica Mikuš, ki knjigo toplo priporoča, češ da je "napisana na kožo vsem staršem". Knjiga prinaša namreč odgovore na mnoga običajna in manj običajna vprašanja, ki se zastavljajo v povprečni slovenski družini, obravnava pa jih tako, da se prepletajo modrost s praktičnostjo in znanje s človeško širino. Odlika knjige je tudi strpnost in razumevanje tako do otrok kot do staršev, saj ne prvi in ne slednji niso za vse krivi.

Gledam jo, svojo ubogo, revno mater, kako betežno se prebija skozi dolge dneve in noči, skozi vrsto let odvečnosti in brezmoči, skozi to človeka nevredno življenje. Naenkrat, za hip, se mi zdi kot čebela, ki je nekega dneva dne v pesku pod stopnicami v senci zahajajočega sonca jemala slovo od vsega.

Sedela sem tistega popoldneva tam za hišo na stopnicah, utrujena od težkega delavnika in ubijajoče vročine poletja, pogled usmerjen v vse in nič. Nenadoma se je nekaj premaknilo doli v pesku ob mojih nogah. Bila je čebela. Klavmo je begala sem in tja brez ciljnega plesa. Vzela sem nemirno izgubljeno živalco v dlan. Nasršena brez leska, krilca medla, eno polomljeno, ena sama klavmost in izginjanje. Zasmilila se mi je mala živalca, položila sem jo nežno na tla, kjer je n nadaljevala svoj poslednji ples. Ustavljala se je v kroženju, glavica ji je sem in tja nemočno klonila, poskusi dviganja so bili borni; želja ostati tu, ostati za vsako ceno, vztrajati, to je vodilo smrtni boji, poslednji ples. Čedalje ožji je bil krog, ki ga je čebela risala; klecala in zaletavala se je v kamenčke in pesek in nazadnje nemočno obmirovala. V pesku je nenadoma nastal mir. Čebelino bivanje je postalo preteklost. Tam v vasi pa je v čebelnjaku vrvelo od življenja. Čebele so se vračale s paše k počitku. Čebelar, ki je ta večer ni bilo v panju, ni pograbil nihče. Rojevale so se nove in zapolnjevale praznine.

Tam na dvorišču neka čebela, ki je bila in je ni več, tu v sobi v soju zarje zahajajočega sonca pa leži drago bitje. Vitalne funkcije mu odpovedujejo, zavest - le redko ji je prizaneseno ne misliti, ne trpeti - pa blodi po preteklih časih, časih dela in koristnosti. Nenadoma solze napolnijo medle oči brez leska, ko z bolečino opazuje življenje okoli sebe, življenje, ki jo je izrinilo na stran in jo vse bolj peha proti robu, proti tistemu skrajnemu robu, od koder ni več vrnitve v krog življenja.

Spomin je kot film, slika mi življenje s tem bitjem skozi dolgo vrsto let, vse življenje; vsega po malem, več slabega kot dobrega, več trpljenja kot radosti, več preizkušenj in klofut kot sreče in nežnosti.

Vojna vihra, beda, pomanjkanje, strah pred vsem mogočim in neznanim in mati kot varno zatočišče, edini pristan, vir življenja. Vedno najde izhod, njena raskava dlan pomirja, njene besede nosijo up in vlivajo zaupanje v zbegano otroško dušo, njeno narečje je vedno kot svetlišče miru.

Potem je vojne konec. Majhna sem še in evforija, ki jo nosi s seboj radost osvoboditve, gre mimo. Tisto leto mi je ostalo v spominu po dogodu, nepomembnem za svet, a zelo za našo družinico. Poletje je v zenitu in lepega dne v hiši nastane preplah. Mamo slišim stokati. Oče sede na kolo ter se kmalu vme, nedolgo zatem pa pripelje iz sosednje vasi stric Nečje svoj zapravljiček in mama se stokajoč in silno nerodno popne nanj. Takrat šele opazim, kako nena- vado obilna je, kako nerodna. Ko jo vprašam, čemu ima tako velik trebuh, stric Nečje zamiga z brki, se zasmije in hudomušno odgovori, da se je najedla grozdja in jo je napelo. Šele mnogo pozneje mi pride na misel, da grozdja tja proti koncu avgusta sploh še ni.

Mama se odpelje, doma pa zagospodinjše čila babica, ki lepo skrbi, da nam ničesar ne manjka. Zvečer naju z bratcem pokrije, pokriža in skupaj z nama zmoli očenaš za lahko noč. Odgovarjajo ji medlo. Moja zadnja misel, predno zaspim, je: "Le kam je tako nenadoma in brez pojasnila odšla mama?"

Naslednji dan oče odide v mesto. Ko se vme, se skrivnostno smehlja in naju vpraša: "Mama je šla kupit

otročka. Kaj bi rada, punčko alifantka?" "Punčko!" izstrelim kot iz topa. "Fantka!" zahteva bratec. Nič ne pomisli, da se on lahko igra s sosedovima mulcema, jaz pa daleč naokrog nimam družbe.

Oče je tiho in se še kar naprej smehlja. Kaj zdaj? Zdaj bova vide- la, koga od naju ima oče rajši, ali bo ustregel meni ali bratcu. Da se otroci kupujejo v mestu, nama je jasno kot beli dan. Nihče nama ni nikoli dejal drugače kot o preprodaji otrok, če si bil preveč reven, si otrok nisi mogel privoščiti, pa konec. Torej tudi tako revni nismo. Zdaj je na tehnični očetova ljubezen.

"Pa naj bo," končno odloči oče, "bomo pa punčko kupili, da boš imela družbo."

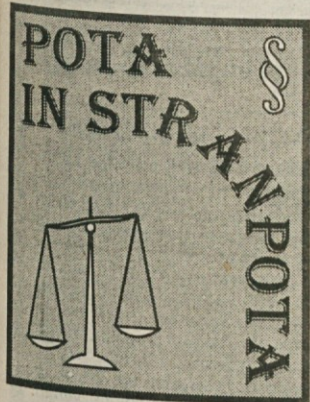
Od radosti poskočim. Atek ima mene rajši. Komaj vidim, kako mali bratec s solzami v očeh zapuša sobo. Zapodila sem se atku v naročje in nič ne slišim drobnih bosopetih korakov brata, ki žalostno in razočaran odhaja tožiti svojo nesrečo pod velik grm pušpana na vrtu, kjer včasih iščeva uteho v otroših tlmah in razdvojenosti, kadar dobiva batine za svoje grehe.

Tako sem dobila sestro in nekako sem si jo lastila kot svojo pridobitev. Pa je bila tako krhko bitje punčka, ko jo je mama prinesla čez teden dni domov. Odklanjala je mleko in bila je je sama kost in koža. Njen kljubovalni značaj je ob kamilicah in sladkorju drobno življenje vodil preko krize in kaj kmalu je deklica temnih očk in belih las postala naša ljubljanka. Ni bila mevrasta in upogljiva kot jaz, bila je svojeglava in v majhnim, nepomembnim kapitalom svoje volje je rinila skozi vse reve tistih težkih časov. Z bratcem sva spoznala, da je to drobno bitje docela prevzelo mamino ljubezen. Mama je vedno uredila tako, da otroci nismo trpeli prehudega pomanjkanja. Garala je in garala in skozi vsa dolga leta odraščanja skrbela za toplo domače ognjišče.

Otroci smo se osamosvojili, razbežali na vse strani. Ko so moji otroci postali samostojni, sem se vrnila domov. Mati je bila zgarana in hudo je zbolela, postala je odvisna od drugih, nepokretna. Zaprla se je v krog odmiranja, kot neobgleden otrok se je prepustila vsemu, nič odpora, nič korajže, nenadoma je bila kot bilka v vetru. Od časa do časa ta neobgledenost in samousmiljenje željno kliče smrt. In takrat v mojem srcu zacveti tisoč ran, navzven sem do njenih izjav nekako sarkastična in jo skušam odvrniti od črnega obupa, v globini pa je nenehni izvir grenkih solz žalosti, ki se mi tiho pretaka po srcu.

Ali je kdo, ki ni ljubil pravljic, ko so mu tekla brezskrbna otroška leta, predno je pričel sam tkati mozaik svojega življenja z lastnimi cilji, dejanji? Koliko lepote prinašajo pravljice v otroške duše in koliko resnic, ki jih odkrivaš v zrelih letih. Kdo ne pozna pravljice o zlati ribici, ki izpolni tri želje v zameno za svobodo? Če bi jaz ujela zlato ribico in bi me vprašala za tri želje, kaj bi rekla? Na prvem mestu je želja, da bi umrla pred svojimi najdražjimi. Na drugem, da bi umrla hitro in brez bolečin. Tretja, da bi umrla prej, ko me bodo pestile reve in težave betežne starosti. Nikomur v napoto ne bi želela biti, želela bi umreti dostojanstveno.

Tri vroče želje, stlane iz mozaika več usod, povezanih z mojo, z mojimi bolečinami in leti opazovanja in razmišljanja o biti in nebiti. Pravijo, da je smrt kruta. Bog ve, če to drži. Pa da je smrt rešiteljica. Tudi to je velik vprašaj. Ampak smrt je zanesljiva, oblastna, pride, kadar sama hoče, nihče je ne more niti priklicati, niti odgnati. To je naša končna postaja. Do takrat pa... čas pravljic zdavnaj mine.



dežurni poročajo

POSEKAL BUKOVA DREVESA - 49-letni P. K. iz okolice Črnomlja je utemeljeno osumljen tatvine, ker je v času od marca do 20. aprila v gozdu pri Daljnih Njivah posekal bukova drevesa ter s tem lastnico F. Š. iz Damelj oškodoval za 200.000 tolarjev.

VLOMIL V HIŠO - 26. aprila med 6 in 14. uro je neznanec z neznanim predmetom odprl vrata hiše 51-letnega Marka F. z Zgornjega Obreža. Po stopnišču je odšel do prve etaže, preiskal spalnico, odnesel pa je pištolo znamke Crvena zastava in 8 nabojev ter dva čeka Ljubljanske banke.

OB PIJACU IN ZVOČNIKA - V noči na 22. april je neznanec vlomil v brunarico pri teniškem igrišču v Šmarjškem Toplicah ter ukradel piščo in dva zvočnika za glasbeni stolp. Zdravišče je s tem oškodoval za 15.000 tolarjev.

ODNESEL BAKER - 26. ali 27. aprila je neznanec v Drenovcu iz deponije odpadnega bakra neznano kam odpeljal 200 kilogramov bakra in s tem lastnika P. M. iz Drenovca oškodoval za 40.000 tolarjev.

OSTALA BREZ KOLES - V sredo, 26. aprila, dopoldne je neznanec v Lobetovi ulici v Novem mestu ukradel žensko gorsko kolo in s tem lastnico R. J. iz Novega mesta oškodoval za 40.000 tolarjev.

V ŽEPU PUSTILI DENARNICI - 26. aprila dopoldne je neznanec prišel v trgovino Mercator v Metliki in iz prostora, kjer imajo prodajalke garderobo, dvema prodajalkama ukradel denarnici in ju oškodoval za 50.000 tolarjev.

Kočevska stranpota

DVE DELOVNI NEZGODI - Kočevski policisti so 25. aprila prejeli prijavo o dveh delovnih nezgodah, ki sta se zgodili dan prej. V prvi se je na območju Grintovca v Kočevskem Rogu ponesrečil gozdar - sekač R. A. iz Kočevja. Sekal je drevo, ki se je med padanjem naslonilo na drugo drevo, se prelomilo in padlo nanj. Prepeljali so ga v UB KC v Ljubljano, a ni v življenjski nevarnosti. V drugem primeru pa je delavec v kočevski tekstilni N. D. segel med delovanjem stroja nepravilno v njegovo delovno območje in si tako poškodoval tri prste na desni roki. Tudi njega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, a poškodbe niso hude. O obeh poškodbah so policisti obvestili tožilstvo.

KDO SE JE MASTIL Z JANJKOM? - 27. aprila so bili kočevski policisti obveščeni, da je nekdo ukradel iz ograjenega pašnika med Livoldom in Mozljem trimesečnega janjčka in še starejšega ovna. Take in podobne tatvine so že običaj pred prazniki. Policisti prosijo občane, naj jih obveste, če vedo, kdo bi se mastil s tujim janjčkom ali ovnom.

ZADEVA SE NI ZAKLJUČENA - Že pred 14 dnevi smo poročali, da so 15. aprila našli na hodniku Ljubljanske 3 nezvestnega Š. P. iz Kočevja, politega z jupolom. Š. P. so nato odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga operirali, a je naslednje jutro umrl. Zapisali smo tudi, da bomo o rezultatih obdukcije še poročali. Zdaj smo zvedeli, da kriminalisti še niso zaključili zadeve, in bomo lahko o tem poročali šele, ko bodo raziskave končane.

KRONIKA NESREČ

IZSILILA PREDNOST - 28. aprila ob 12.20 je Ž. N. iz Črnomlja vozila avto iz Črnomlja proti Vinici. Na Kvasici je pri vključevanju na prednostno cesto izsilila prednost pred voznikom avtomobila in trčila vanj. Voznica se je lažje poškodovala.

PREVRAČAL SE JE - V soboto, 29. aprila, nekaj pred polnočjo je 37-letni Š. B. iz Črnomlja vozil avto iz Dolenjskih Toplic proti Podturnu. Pri Selih je zaradi prehitre vožnje zapeljal na levo, prevrnil. Med prevračanjem je padel iz vozila in se hudo poškodoval, na vozilu pa je za 500.000 tolarjev škoda.

CELNO TRČENJE - V nedeljo ob 9. uri je 32-letni T. R. iz Novega mesta vozil avto iz Gabra proti Uršnim selom in v Rožnem Dolu z zavijanjem v levo izsilil prednost pred S. O. iz Žužemberka. Vozila sta čelno trčila, pri tem pa

V Kočevju Romi grozili policistom

Kričali so, da bodo klali - Opozorilni strel in obramba s solzilcem

KOČEVJE - Kočevski policisti so bili 25. aprila ob 23.45 obveščeni, da v Romskem naselju v Željnah gori montažna hiša. Dežurni je takoj poslal na kraj dogodka dva policista in hkrati o požaru obvestil gasilce. Ko sta policista prišla v Željne, so pritekli Romi in kričali, naj že vendar pokličeta gasilce. Policista sta povedala, da so gasilci že obveščeni in so na poti.

Romi pa pojasnili niso hoteli razumeti in so skakali proti policistoma, predvsem sta bila napadalna dva, ki sta bila očitno pod vplivom alkohola. Skakala sta proti policistoma in se z njima prerivala, kar so opazili ostali, se zapodili proti policistoma in kričali, da ju bodo zaklali. Ker so bile grožnje resne in je bila tema, policista pa tudi nista videla, kaj imajo Romi v rokah, je en policist izlekel pištolo in jih opozoril, naj se ustavijo. Opozorilo ni zaleglo, zato je policist ustrelil v zrak, nakar so se Romi razbežali. Vendar je nato pritekel še en Rom in zamahnil proti policistu, ki ga je s plinskim sprejem-solzilcem pošprical po obrazu, nakar se je bojevit Rom umiril, kasneje pa je iskal zdravniško pomoč v zdravstvenem domu v Kočevju.

KAZNOVANA POZABLJIVOST

KOČEVJE - 20. aprila je Franc Gorjup s Trate v Kočevju prišel policistom povedat, da se je prejšnjega dne ob 15.30 odpeljal izpred stanovanja z avtom, na pokrovu prtljžnika avtomobila pa je pozabil rokavnik, v katerem je bila hranilna knjižica Ljubljanske banke, izpolnjen ček za 18.000 tolarjev in 1.500 DEM. Še istega dne je začel iskati rokavnik in ga našel ob cesti blizu domače hiše, vendar ostalega ni bilo notri. Policisti so nato dobili 750 DEM, ki so jih našli in vrnili otroci, in pogrešani ček, ki je bil najden v eni izmed kočevskih menjalnic na tleh.

UDARIL POLICISTA

METLIKA - 40-letni K. I. iz Metlike je utemeljeno osumljen napada na policista. 29. aprila ob 3. uri zjutraj so ga namreč zaustavljali policisti, ker pa ni ustavil, so se zapeljali za njim in ga po 200 metrih dohiteli. Najprej jih je ignoriral in žalil, nato pa spet odpeljal. Ko so ga ponovno ustavili, je stopil iz vozila in udaril policista s pestjo v glavo ter ga poškodoval. Policist je pri obrambi uporabil CS sprej, K. I. pa je pobegnil domov in se zaklenil.

HOTEL GA JE UBITI

NOVO MESTO - V petek, 28. aprila, je prišlo do spora med K. J. in G. G. Slednji je odšel domov, vzel kuhinjski nož, se vrnil do K. J. in ga je najprej nekajkrat udaril, nato pa na tleh z nožem zabodel v desni predel hrbta. K. J. se zdravi v novo-mestki bolnišnici.

ODNESEL PULOVERJE IN MAJICE

NOVO MESTO - V času od 22. do 24. aprila je neznanec na Prešernovem trgu v Novem mestu vlomil v trgovino s tekstilom Pletisa in ukradel puloverje ter majice. Lastnika Z. G. iz Metlike je tako oškodoval za 150.000 tolarjev.

POSKUSIL VLOMITI V OŠ ŠKOCJAN

ŠKOCJAN - Zadnje čase postajajo osnovne šole privlačne za tatvice. Tako je nekoga premamila tudi osnovna šola v Škocjanu, vendar je pogumneža prepodila alarmna naprava, zato ni odnesel ničesar, z vlomom pa je šolo oškodoval za okoli 10.000 tolarjev.

se je sopotnica iz vozila S. O. hudo poškodovala, voznik pa lažje.

TRČIL V HIŠO - V nedeljo popoldne je 25-letni O. A. iz Novega mesta vozil avto iz Stopič proti Dolžu. Na Zajčjem Vrhu je zaradi neprilagojene hitrosti zapeljal na levo na travnato bankino ter s prednjim delom trčil v vogal hiše. Pri tem se je voznik hudo poškodoval, sopotnik pa lažje.

TRČIL V OGRAJO IN SE VEČKRAT PREVRNIL - V ponedeljek ob 21. uri je 38-letni H. N. iz Novega mesta vozil avto iz Novega mesta proti Stopičem. Pri Črmošnjicah je zapeljal na neutrujeno bankino, nato pa na levo stran vozišča in s prednjim delom vozila trčil v kovinsko odbojno ograjo. Preko nje se je večkrat prevrnil po nasipu ob cesti. Med prevračanjem je padel iz vozila in se hudo poškodoval.

Končni rezultat je bil, da je montažna hiša popolnoma pogorela, gasilci so omejili požar, da se ni razširil na druge hiše in barake, Romi pa so se pomirili, da sta policista lahko začela zbirati podatke o vzroku požara. Po dosedanjih obvestilih je požar nastal zato, ker je ena izmed Romkin kuhala na električnem štedilniku večerjo. Med kuhanjem je odšla na obisk k mami, ne da bi izklopila štedilnik. Jed se je vnela, ogenj pa se je razširil po montažni hiši, zajel notranjost in končno upepelil vso stavbo. Romi so poizkušali ogenj pogasiti, vendar pa jim ni uspelo.

Zoper najbolj razborite Rome bodo policisti napisali ovadbo zaradi napada na uradno osebo. Zoper povzročiteljico požara pa še ovadbo

POZOR PRED VLOMILCI!

Zaradi vse pogostejših vlovov v stanovanjske hiše, vikende in avtomobile opozarjamo občane, naj avtomobile zaklepajo in v njih ne puščajo vrednejših predmetov, avtomobile pa naj parkirajo na označenih osvetljenih parkiriščih. Prav tako naj ne pozabijo zavarovati premoženja in zaklepiti vrata tudi takrat, ko so v neposredni bližini doma ali vikenda.

ZGOREL KOZOLEC

HINJE - V nedeljo, 30. aprila, ob 21.40 je prišlo do požara na kozolcu G. A. iz Hinj. Kozolec je zgorel, zraven pa še obračalnik sena, gumi in lesen voz, nevozen osebni avto Z 750 ter nekaj slame in koruznice. Vzrok požara še ugotavljajo, škode pa je za 1.500.000 tolarjev.

Vikend vandalizem

Mladi pijančujejo, se drogirajo, razgrajajo, vlamljajo, se pobijajo z avti itd.

KOČEVJE - V nočeh od petka na soboto in od sobote na nedeljo po Kočevju in okolici divjajo mladi z avtomobili, razgrajajo, kričijo, prevračajo smetnjake, lomijo ograje, vlamljajo in počenjajo še druge neumnosti. Podnevi se "nočni tički in tičice" skrijejo v svoje "brloge", prebivalci mesta pa lahko občudujejo, kaj vse je mladim ponoči uspelo polomiti in kje vlomiti, pa da so po mestu razstresene smeti, ki jih raznaša veter, Rinža je polna nesnage in plavajočih steklenic itd. Končno so o vsem tem spregovorili tudi na zadnji seji občinskega sveta.

Najprej je nekdo vprašal, kje je kip Jarmove deklice s piščalko, ki ga že dolgo ni na svojem mestu, znano pa je, da so ga ponočni razgrajaci že večkrat delno poškodovali. Nekaj občinskih svetnikov in svetnic je opozorilo, da se mladi, celo petnajstletniki, drogirajo s "travco" in alkoholom, vsi pa zapiramo oči pred tem. Zakon o gostinstvu ni spoštovan. Odrasli govorimo, kako je treba gospodariti z denarjem itd., nič pa o "gospodarjenju z otroki". Špet bi bilo treba uvesti "horo legalis", večjo vlogo pri vzgoji otrok bi morali imeti starši, cerkev in šola, saj šoli zaupamo otroke za nekaj ur na dan. In zgodilo se je, da so cel deklice izostale iz šole, se napile, da jih je bilo treba odpeljati v zdravstveni dom na črpanje želodca.

Ta razprava je potekala pod točko vprašanja in pobude svetnikov. Svetniki so opozorili še, da gre v takih primerih za neloyalno konkurenco poštnim gostincem, inšpekcije, policija in drugi pa ne ukrepajo učinkovito. Svetnik SNS je menil, da bi bilo treba ustanoviti nočne straže, po potrebi pa tudi dneвне.

Svetniki so sklenili, da je potrebno o vikend vandalizmu in drugih strankah mladih pripraviti strokovno gradivo, brez raznih ugibanj. O njem naj razpravlja najprej odbor za šolstvo, strokovno mnenje o tem naj da tudi komisija za zdravstvo, končno pa naj to pride tudi na dnevni red seje občinskega sveta.

J. P.

zaradi povzročitve splošne nevarnosti.

J. PRIMC

po dolenjski deželi

• *Kaj se lahko zgodi, če v gostilni nekdo pristopi k pultu, kjer pijete, in spiye vašo kavo? To je doživel Franc, ki je bil z Brankom v gostinskem lokalu Motel Petrol na Catežu, ko je k niji pristopil 20-letni Boris S. iz Hrastja pri Bistrici ob Sotli in Francu popil kavo, ki jo je imel ta pred seboj. Med Francem in Borisom je prišlo do prepira, Boris je Franca celo udaril v glavo in poskušal pobegniti iz lokala, vendar sta bila Franc in Branko hitrejša in močnejša: pretepla sta ga ter ga celo hudo poškodovala. Čeprav so trije mušketirji pili kavo (le kakšne vrste je bila?) že 15. aprila, so pri Borisu hude poškodbe ugotovili šele 11 dni kasneje.*

• *Bolj hitri pa so bili policisti, ki so 25. aprila zvečer ustavili 40-letnega Ceneta iz Straže, ker se je vozil z neregistriranim vozilom, bil pa je tudi "neobičajnega videza". Zato je imel "čast", da je lahko pihnil v elektronski alkotest. Verjetno se je njegovo veselje na preizkušnjam naprvice poleglo, ko je videl, da ima kar 1,73 glkg alkohola v izdihnjem zraku. Ker ni imel voznškega dovoljenja in je bil vinjen, so mu policisti prepovedali vožnjo, kar pa Cene ni upošteval, saj je na moše v modrem ponovno naletel uro kasneje, ti pa so bili tokrat bolj prebrisani in so ga pridržali do izteznitve.*

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 6. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market, Ljubljanska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Daria, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vito, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela

• **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba

• **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

V nedeljo, 7. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavnega trga, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsavska,

Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Daria, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vito, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

• **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market

• **Žužemberk:** od 8. do 11.30: Market

• **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu

• **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica

• **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič

• **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba

• **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak

• **Semič:** od 7.30 do 10.30: Market

DO AVTOMOBILA

CITROËN
ŠKODA
LADA

BREZ GOTOVINE
s kreditom Krekove banke na 4 leta.

NOVOTEHNA
AUTOMOBIL

Darilo ob nakupu!

NOVO MESTO: KANDIJSKA 13, TEL.: 068 322 066

KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

KMEČKA DRUŽBA

Podjetje lahko propade.
Jesti bomo morali pa vedno!



Prehrambena industrija je najvarnejša industrija na svetu.

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah, v Kmetijskih zadrugah in na vseh slovenskih poštah.

informacije tel: 061/ 574 077

obvestilo stop Kmečka družba kupila delež
Kolinske stop razlogi: velik tržni delež stop
visoka stopnja likvidnosti stop

• **KEGLJANJE** - Po štirih letih premora je bilo odigrano prvenstvo Dolenjske v borbenih igrah, na katerem je med enajstimi moškimi ekipami zmagala vrsta črnomaljskega Rudarja A s 530 podrtimi keglji, sledijo: Rudar B 483, Metlika 482, Novo mesto 473, Rudar ml. 453 itd. (N. G.)

• **BADMINTON** - Mladi igralci mirenškega badmintonskega kluba TOM so uspešno igrali na mednarodnem turnirju za Allgau Cup v Wagnu (Nemčija). V konkurenci 280 igralcev iz šestih držav je Nina Šumi v skupini A osvojila drugo mesto, druga pa je bila tudi dvojica Murn - Kirm v skupini B. Obetavnici Aleš Murn je med posamezniki osvojil tretje mesto. Igralca Sašo Zrnce in Katja Kolenc pa sta bila na turnirju v Savonji (Italija); Sašo je bil tretji, Katja pa je v skupini D zmagala (M. Č.)

• **GO** - V soboto, 6. maja, ob 9. uri bo GO društvo Novo mesto v gostišču na novomeški Loki pripravilo državno ekipno prvenstvo v GO, igrali bodo po Bergerjevem sistemu. (T. Č.)

• **KEGLJANJE** - Trebanjka Milena Veber je na velikem ženskem kegljaškem tekmovanju v Postojni podrla 421 kegljev in se uvrstila v nadaljnje tekmovanje. (N. G.)

• **TENIS** - V soboto, 6. maja, ob 9.30 bo v trebanjskem športnem centru VITA teniški turnir za posameznike. Prijave sprejemajo še jutri na tel. 44-990. (N. N.)

• **CESTNI TEK** - AK FIT iz Brežic organizira v nedeljo, 7. maja, ob 10. uri 1. mednarodni cestni tek "Terme Čatež 95", kjer sta na programu tek na 10 km in mali maraton (21 km). (S. G.)

KOČEVJE - ŽALEC 23:22

RIBNICA - V prvi tekmi končnice državnega prvenstva za uvrstitev od 5. do 8. mesta so rokometarje Kočevja premagale Žalec z rezultatom 23:22 (10:11). Kočevke so tekmo slabo začele in so Žalčanke povedle že z 9:4. Z bolj zbrano igro v obrambi so v drugem polčasu povsem strle odpor gostin in v 48. minuti povedle z 19:16. V končnici tekme so Žalčanke izenačile in minuto kasneje celo povedle 22:21. V zadnji minuti so Kočevke dosegle dva zadetka: Orozova je najprej izenačila na 22:22, Guštinova pa je 5 sekund pred koncem tekme dosegla končni rezultat. Za Kočevje so zadetke dosegli: Oroz-8, Guštin-6, Kersnič-4, M. Dragičević-2, Vuk-2, L. Dragičević-1. M.G.

Dve odmevni zmagi nogometašev

Kočevski in novomeški nogometaši dosegli četrto zmago, kar igrajo v ligi najboljših - Gaj premagal Istrabenz Koper, Elan pa ljubljanskega Slovana

NOVO MESTO, KOČEVJE - Preteklo nedeljo so nogometaši kočevskega Gaja in novomeškega Elana nasmejanih obrazov zapuščali zeleno površino stadionov.

Nogometaši iz Kočevja so z 2:1 zaslužno porazili ekipo Istrabenz Koper, ki je v Mestni log prišla po nove točke, ker kočevskim nogometašem v prejšnjih tekmah ni šlo. Najprej so izgubili doma z nogometaši iz Vevč, remizirali z Muro, potem pa kar dvakrat bili poraženi na gostovanju. Nogometaši Gaja

so ponovno dokazali, da znajo igrati nogomet in da lahko zmagajo, če si to želijo. Možnosti, da bi se uvrstili med deseterico ekip, ki bodo jeseni zaigrale v prvi ligi, skorajda ni več, vendar se je treba športno posloviti od družbe najboljših.

Nogometaši Elana so tokrat ugnali

ljublanskega Slovana, ki je včasih sodil med najboljše slovenske enajsterice, z 2:0. V ekipi Slovana je ostalo še nekaj zvenecih nogometnih imen, kar pa ni oviralo mladih novomeških nogometašev, da ne bi zaigrali tako, kot znajo. Na igrišču so v glavnem imeli premoč, a so jo kronali šele v 44. minuti, ko je Sandi Perše z bele točke zadal mrežo gostujočega vratarja Dežmana. Odločitev, kdo je gospodar na igrišču, pa je prišla v 62. minuti, ko je Andrej Kostreč, ki se razvija v izvrstnega strelca, s strelom po zemlji potresel mrežo gostujočega vratarja.

Ob vseh teh tekmah, ki jih gledamo zadnje čase, lahko samo obžalujemo, da so nogometaši Elana (zaradi neurejenih klubskih razmer) imeli jeseni razprodajo točk, zdaj pa so dokazali, da dejansko sodijo med boljše enajsterice druge državne lige. Nikoli ni prepozno!

S. DOKL

DVE ZMAGI V ŠENTJERNEJ

ŠENTJERNEJ - Na 2. tekmovanju za republiškega prvaka v praktičnem streljanju z velikokalibrskim orožjem, ki je bilo v soboto, 22. aprila, na Radni pri Sevnici, je prvo mesto zasedel Ludvig Dvojmoč - Cobra team Šentjernej, drugi je bil Boro Ličina, tretji pa Andrej Feguš, oba iz Ljubljane. Samo Jakše je zasedel 6. Igor Durjava pa 7. mesto. V ženski konkurenci je zmagala Mateja Lampe iz Šentjerneja, ki je streljala s kal. 45 ACP. Po dveh tekmah vodi Dvojmoč pred Fegušem in Jakštom, naslednja preizkušnja pa bo 13. maja na Gorenjskem.

Prah pregnal tekmovalce z motorji

Organizatorji prvomajske mednarodne motokros tekme v Dolenjskih Toplicah so imeli velike preglavice zaradi prahu na progi - Nov rekord Ludvika Mežnarja (66 m)

DOLENJSKE TOPLICE - Organizatorji prvomajske mednarodne motokros tekme v Dolenjskih Toplicah so imeli velike težave zaradi prahu na tekmovalni progi, zato druge dirke motorjev v kategoriji 250 ccm ni bilo. Kljub temu je več kot 7.000 gledalcev le prišlo na svoj račun, za kar je poskrbel tudi Novomešan Ludvik Mežnar, ki je na skakalnici bratov Goriškov dosegel nov rekord letalnice - skočil je z motorjem 66 metrov.

Prireditelj tekmovanja MK MEL iz Novega mesta je veliko vložil v to tradicionalno tekmovanje, žal pa je narava bila močnejša. Tekmovalno progo jim je uspelo le delno poskrbeti, zato so motoristi vozili v prav saharških razmerah, poleg vsega je bilo tekmovanje nevarno. Na srečo tekmovalcev in organizatorjev pa ni bilo hujših padcev.

V tekmah naraščajnikov sta obe zmagi ostali doma, zmagala sta Andrej Hvastija in Sašo Popović (oba MK MEL).

V mednarodni dirki motorjev kate-

Danko Herceg najboljši posameznik

Uspela kajak-kanu prireditel na mejni reki Kolpi

OSILNICA - V organizaciji Turističnega društva Osilnica in Kajak-kanu kluba Zagreb je bilo od petka do nedelje na reki Kolpi 19. tradicionalno mednarodno prvenstvo v kajaku in kanuih na divjih vodah Kolpa 95. Nastopilo je 80 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Medtem ko je naša reprezentanca v drugi fazi priprav pred svetovnim prvenstvom v Nottinghamu, je bila tekma izbirna za sestavo Hrvaške in Bosanske reprezentance.

Rezultati prvega dne: K-1, žene: Vučasinović (Zagreb), moški: C-2, Herceg (Zgb); K-1, Glucks (Zagreb); C-2, Tomašek-Tomašek (Varteks). Drugi dan: K-1, ženske: Mali (Rašica); moški: C-2 Pučnik-Zupanič (Končar); C-1: Herceg (Zgb); 3xK-1: Herceg-Peresteg-Pučko (Zgb); 3xK-1: Marušič-Knavs-Breznikar (Soške elektrarne). Tretji dan: K-1, ženske: Cankar (Rašica); moški: C-1 Petrič (Končar); K-1 Vereš (Diana).

Najuspešnejši tekmovalci so bili Hrvat Danko Herceg, ki je zmagal v slalomu, v spustu pa je bil drugi.

M. GLAVONJIC

JANA IN TAMARA IGRATA V WOLFSBERGU

WOLFSBERG - V tem avstrijskem mestu se je pričelo tekmovanje za ženske državne odbojbarske reprezentance "Spomladanski pokal Avstije". V skupini C igra Slovenija v družbi s Poljsko, Francijo, Izraelom in Estonijo. Za nas je zanimivo, da je stalni državni reprezentantki Jani Vernig zdaj pridružila še Tamara Podolski.

EX) 20, 5. Pavkovič (Brežice) 11, 6. Koščak (Sentvid) 10, 8. Pečnik (Ribnica) 8, 11. Rus (Sentvid) 7 točk itd. S. DOKL



POSTAVIL NOV REKORD - Mladi novomeški motokrosist Ludvik Mežnar je na največji tovrstni napravi na svetu postavil nov rekord skakalnice - 66 metrov.

Sevničani pred finalom?

V polfinalu playoffa RK Lisca Sevnica premagal RK Pomurka - Bo superfinale Interier : Lisca?

MURSKA SOBOTA - Rokometarje Lisce so v prvi tekmi polfinala državne lige na gostovanju v prekmurski metropoli presenetljivo ugnali domačine s 24:21, vendar je bila tekma zelo izenačena in v prvem polčasu so si igralci Pomurke šele v zadnjih dveh minutah priborili prednost 12:10. Ko je do konca tekme ostalo še približno četrte ure in so domačini vodili z 19:16, so bili skoraj vsi v dvorani razen stotnice zvestih navijačev RK Lisce prepričani, da je tekma bolj ali manj odločena. Za preobrat na tej zelo pomembni tekmi pa je najboljši zaslužni novi vratar Sevnčanov, Velenčan Oto Gradišnik, ki je ob pravem času okreplil vrste Lisce. V zadnjih desetih minutah tekme je Gradišnik ubranil kar 3 sedemmetrovke. Sevnčani so povedli z 21:20 in iz hitrih protinapadov sta tokrat zelo razpoložena Lupše in Rantah zapečatila usodo Pomurke. Strelci za RK Lisco: Lupše 6, Rantah in Sečič po 3, Jug, Mijović, Novak, Novšak, Simončič in Šunta po 2 zadetka.

Ze v soboto si lahko Sevnčani v povratni tekmi polfinala playoffa v domači dvorani zagotovijo finale. V tem se naj bi pomerili s krškimi Interierjem ali Radeče papirjem. Vsekakor

Kokalj in njegovi izbranci nimajo nikakršnega strahospoštovanja niti do objektivno močnejšega nasprotnika - Arslanagovičevega Interierja. Morda si po tihem celo želijo, da bi v posavskem derbiju poravnali tudi kakšne stare račune?

P. P.

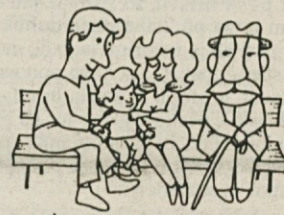
TADEJ PUCELJ V POLFINALU

DOMŽALE, MURSKA SOBOTA - Ob prvomajskih praznikih so mladi novomeški tenisači igrali na turnirjih v Domžalah in Murski Soboti. Na odprtem mednarodnem turnirju "Junior open". V Domžalah je Tadej Pucelj izgubil v polfinalu s kasnejšim zmagovalcem Velenčanom Ivanovičem (6:4, 4:6, 6:0), Matej Kralj je igral v četrtfinalu, Miha Bende in Gašper Župevec pa sta se prebila v 2. krog.

V. T.

POD URHOM ZMAGA SAJEVČEVE

URH PRI LJUBLJANI - Ob dnevu vstaje slovenskega naroda je bila 27. aprila 50. jubilejna kolesarska dirka "Pod Urhom", kjer so s spremenljivo srečo nastopali tudi novomeški kolesarji. V konkurenci deklet (kategorija A) je zmagala Novomeščanka Marjeta Sajevčev, pri mlajših mladincih pa je bil Ribič drugi.



PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

*V prijaznem okolju
naravnih zdravilišč*

Zdravje nima cene.

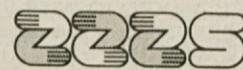
Ima neizmerno **vrednost**. Povrnitev, ohranitev in krepitev zdravja v zdravilišču se zdi marsikomu nedosegljiva - dokler si tega ne zagotovimo **z zavarovanjem**.

Zdraviliška zavarovanja **bivanje v zdravilišču po poškodbi, preventivno zdravljenje v zdravilišču, zdraviliški oddih A in B in koristno bivanje v zdravilišču** obsegajo niz raznolikih* zdraviliških storitev, ki zanesljivo učinkujejo na zdravje.

Obiščite nas v najbližji enoti Zavoda.

Do 30. aprila 1995 velja poseben promocijski popust 10 %.

Zavarujemo bogastvo zdravja



ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

*polni penzion (hotel A ali B kategorije), začetni specialistični pregled, fizioterapija in druge terapevtske storitve, fitnes, rekreacija, kopanje v bazenu, dietna prehrana, predavanja, zaključni pregled in poročilo



KONČINI 4. GORSKI TEK NA LISCO - Med 49 tekmovalkami in tekmovalci, ki so se na prvomajskem 4. gorskem teku na Lisco pomerili v 8 kategorijah, je ljubljancin Srečko Končina upravičilo vlogo favorita in 8,5 km dolgo progo od Orehovega do vrha 948 visoke Lisce (višinska razlika 830 m) pretekel v 43 minutah in 55 sekundah. Njegov klubski kolega Jože Rogelj (Stop team Ljubljana) je bil 2. s časom 44:43; Marko Zgonc (MO Ljubljana) je bil v absolutni uvrstitvi tretji (47:12), v konkurenci teritorialcev in policistov pa je zmagal. Pri ženskah je zmagala Heda Kotar (Trgovina Vene, Trbovlje), 2. je bila najmlajša tekmovalka, 13-letna Marjeta Zalokar s Studenca, 3. Marija Vencelj (Pekarna Grosuplje). Najstarejši udeleženec teka, ki ga je tokrat dobro pripravilo ŠD Orehovo (organizator prejšnjih tekov, ki so šteli tudi za državno prvenstvo, je bil Tekški klub Boštanj, pod vodstvom Pavleta Drobnetja) je bil 63-letni Ivan Maren. Na postetku: Končina v cilju na Lisci. (Foto: P. Perc)

Odprto pismo sevniškemu županu in svetnikom

Pozdravljeni, tovariši župan in tovariši svetniki ter prijatelji.

Potrdili ste me v nadzorni odbor občinskega sveta Sevnica. Hvala lepa, vendar, kako naj sodelujem z osebami, kot je na primer gospod, ki je "zaslužen", da je bivši Rudnik nekot kot prosluli Clann v Luki? Kandidaturo za člana nadzornega odbora sem sprejel le pod pogojem, da v tem odboru ni spornih oseb. Ta pogoj je prav tako sprejel sam župan v priporočilni komisiji SLS, SKD in SDSS. Občinski svet sploh ni razpravljalo o primernosti kandidatur, zato ni čudno, da so svetniki sprejeli tako, kot je, in da je župan moja načela podprl, vendar je potem poddelil za zaprtimi vrati "nasprotni blagoslov." Toda to me ne čudi, saj je župan po neuradnih informacijah izjavil, da se tudi on ne bo "sekiral" za 13.000.000 tolarjev dolga, ki ga je zapustila občina tovaršica Mijovič. Ne bom več dosti pisal, ker se držim načela: "Govori malo, povej dosti in delaj hitro." Zato bi rad razložil besedo tovariš, ki je izginila iz našega besednega zaklada; če se ne motim, prihaja iz rušičine in naj bi bila simbol slovnosti, enakopravnosti, edinstva in tudi poštenosti. (V preteklosti se je ta beseda uporabljala za napache ljudi oziroma so jo uporabljali napache ljudi; ravno zaradi tega imam rajši besedo prijatelj, pa še slovenska je!)

Gospodje svetniki in gospod župan pa se imenujejo z besedo, ki sem jo ravnokar uporabil, gospod. Vseeno upam, da velja zanje tudi moja beseda prijatelj. Prijatelji pa držijo obljubo! Torej, prijatelj Peter in ostali prijatelji iz strank, držite obljubo! Še enkrat vsaj preglejte člane, ki ste jih poleg mene soglasno potrdili, in če se vam zdijo vsi člani (tudi blanski "gospod" - tovariši) ustrezni vključno z mano, potem vam predlagam, da izločite mene.

Prijateljski pozdrav!
FRANC PERNOVŠEK
Dolenji Boštanj 111, Boštanj

OTOK BREZ MILOSTI

KOČEVJE - Dimitrij Žilevski iz Kočevja je napisal knjigo z naslovom "Otok brez milosti", v kateri avtor opisuje svoje doživljanje na Golem otoku in drugod s poudarkom, da so vsa imena in osebe, dogodki in kraji, opisani v knjigi, resnični. Knjiga ima 260 strani, risbe iz ujetniškega življenja sta dodala akademski kipar Stane Jarm in Andrej Levstik. Knjigo, ki bo izšla te dni, je natisnilo podjetje Rotis iz Maribora, njena cena pa bo 3.900 tolarjev, v prednaročilu (do 9. maja letos) pa 2.950 tolarjev. Več o knjigi in avtorju bomo še poročali.

Z avtobusom na izlet!

Za sedemnajst sedežev v avtobusu, ki bo jeseni popeljal na zanimiv izlet naročnike Dolenjskega lista, se že ve, kdo bo sedel na njih. Tokrat je računalnik izbral med tistimi, ki so se na časopis naročili leta 1966, največ sreče pa je imel Nace Praznik iz Seidlove ceste 31, Novo mesto.

Enako hitro se polni tudi avtobus, s katerim se bodo na izlet odpeljali poslušalci novomeškega radia Studio D. Med reševalci zadnjega nagradnega vprašanja je zreb določil, da bo na sedemnajstem sedežu sedela Darinka Bobnar iz Suhorja pri Dolenjskih Toplicah.

Zanesljiva pot v samouničenje

Ob letošnjem dnevu Zemlje - Ne kažimo s prstom na Rome in druge, temveč tudi sami kaj naredimo za čisto okolje - V Beli krajini gozdovi vse bolj onesnaženi

Leto 1995 naj bi bilo leto Zemlje. Leto, ko bi se morali zavedati, da imamo le eno zemljo in, kakor bomo z njo ravnali, tako nam bo vračala. V tej smeri bi morali vzgajati otroke že od vrteca naprej. Težko je ljudi usmeriti od potrošniškega mišljenja nazaj k naravi. Več ko kdo popije plastičnih coca-cola ali pločevink pive, bolj sodeluje pri kolektivnem onesnaženju Zemlje. Nevarnost odpadkov civilizirane družbe nas pelje v samouničenje. Zato nastaja tudi toliko novih gibanj, ki jemljejo za vzor indijsko filozofijo.

PROTI SKUPNEMU SPOMENIKU

ČRNOMELJ - Mestna borčevska organizacija, ki je v občini Črnomelj najštevilčnejša, saj vključuje 385 članov, je imela pred kratkim letno konferenco. Člani, ki so se pri močeh, so se vključevali v humanitarne in druge aktivnosti, obiskovali so ostarele in bolne člane ob koncu leta. Sodelovali so na številnih praznikih, sami pa so pripravili praznovanje krajevnega praznika. Konferenca je potekala v znamenju 50. obletnice zmage nad fašizmom. Obsodili so izjave, ki so naperjene proti NOB. Zgodovine se namreč ne da potvarjati, narodno izdajstvo se je vedno kaznovalo. Republiškim organom so naslovi-li protest proti postavljanju skupnega spomenika udeležencem NOB in kolaboracionistom. O družbeno-političnih spremembah v zadnjem času in o delovanju lokalne samouprave sta prisotne seznanila Jože Strmec in svetnik Vinko Babič.

J. D.

ziranje družbe nas pelje v samouničenje. Zato nastaja tudi toliko novih gibanj, ki jemljejo za vzor indijsko filozofijo.

Prekasno smo se "zbudili", čeprav nikoli ni prepozno. Kdor trdi, da je skrb za okolje pretiravanje črnogledcev, naj se malo sprehodi po naših gozdovih, npr. od poti Trata-Vinji Vrh so vidni "lepi" sledovi romskega tabornjenja. Da pa ne bi na slepo obsojali le njih, najdemo tudi "civilne" odpadke, posebno v okolici Stranske vasi, za katere pa je gotovo, da jih ne mečejo Romi. Od Nestopljive vasi proti Sadini vasi je v bližini spomenika tudi lepa slika nekoga. Ljudje se imajo za civilizirane, če imajo urejeno hišo, drag avto, kar pa je dlje, jih več ne zanima. Potem pa se čudijo, da je toliko boleznih dihal, posebno pri otrocih. Naj bo gozd še tako bogat, plastike ne more "prebaviti", in to bo dobil servirano tisti, ki jo je odvrget, pa čeprav čez 20 let (ali pa njegovi otroci).

Rešitev je enostavna. Organizirajo naj se akcije po združenjih, npr. lovci, skavti, šolarji, nezaposleni prek javnih del, Romi, za prevoz smeti naj poskrbi Komunala, odpadke naj odpeljejo na Dinos, po možnosti naj jih sortirajo. S tem bi napravili ogromno koristi. Industrija bo dobila surovino, gozd se bo očistil svinjarje in zadihal, ljudje se bodo zaposlili in začeli razmišljati o odmetavanju odpadkov kjerkoli.

Ko pa bo narava očiščena, se naj uvedejo kazni kot v Singapuru, čeprav bomo ljudje postali "Švicarji"

(oni pazijo eden na drugega).

Tudi Rome je treba vzeti v roke. Naučiti se morajo, da narava ni namenjena le izkoriščanju (nabiranje zelišč), ampak prinaša to tudi obveznosti.

V. D.
Črnomelj

NAJBOLJŠI MATEMATIKI

SEVNICA - V soboto, 22. aprila, je bilo na osnovni šoli Tržišče občinsko tekmovanje mladih matematikov za srebrno Vegovo priznanje. Najbolje so se izkazali šestošolci, saj so kar trije osvojili vse možne točke: Teja Lipovšek iz OŠ Sevnica, Janja Pungerčar in Jure Jene iz OŠ Tržišče. V 7. razredu je vse točke osvojila Katja Knez iz OŠ Boštanj. Med osmošolci je 1. mesto osvojil Jure Klakočar iz OŠ Sevnica.

STRAŽA: CESTE OGROŽAJO OTROKE

Odgovorni se ne zavedajo, da je mladina vse, kar imamo, saj so ravno otroci vsak dan izpostavljeni raznim nevarnostim, izgovorov pa je na pretek. Tako otroke vozijo iz Dol. Straže v Vavto vas v šolo, nazaj pa morajo peš. Cesta pa je zelo ozka in nevarna. Ko se pripelje mimo tovarnjak, človek ne ve, kam bi odskočil. Toliko v svarilo vsem, saj je bolje preprečiti, da ne bo kasneje že prepozno.

J. N.



OČKA IN MAMICA - HVALA! - V letošnjem letu smo imeli v žužemberškem vrtcu kar nekaj dejavnosti s starši, ki so pripomogle h kvalitetnejšemu in pestrejšemu delu z otroki. V petek, 21. aprila, pa so bili v vrtcu povabljeni očetje. Na igrišču smo imeli pripravljen les, ki ga je dalo podjetje Telecom, in ostali material za postavitev štirih igral. Na povabilo se je odzvalo 9 staršev, aktivni so bili tudi dečki. S pridnimi rokami in dobro voljo so v treh urah stali: plezalo iz lesa in gum, drogov za preval, čoki za razvijanje ravnotežja in klop - konjiček. Ob prigrizku in dobri kapljici očetje zadovoljstva niso mogli skriti, veseli pa so seveda tudi otroci.



KONČALI NA RAŽNJU - Težko bi zbrali podatke o tem, koliko janjcev in odojkov je med minulimi prazniki končalo na ognju po Beli krajini, kjer ne manjka strokovnjakov za peko, še manj pa ljubiteljev vroče in dišeče pečenke. Prazniki so bili kot nalašč za praznovanje družinskih jubilejev, slavlja birmancev in za veseljačenje po praznikih. V času, ko je bila na Smuku nad Semičem še maša, se je takole na ražnju vrlo kakih 20 prašičkov in jagenjčkov. Po končanem uradnem delu je pečenka hitro izginjala na veseljih mizah. (Foto: B. D. G.)

"Bil sem 25 let v njegovi službi"

Spomini in razmišljanje ob 15. obletnici Titove smrti in 50. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom - Za povojne poboje ni izdal ukaza - Kaj stoji v zapisniku

Priznam, da sem se težko odločil za tole pisanje. Moje razmišljanje bo gotovo razburilo duhove: nekateri ga bodo veselili, drugi se bodo zgražali, ker bom spregovoril o Titu, od katerega smo se pred petnajstimi leti poslovili z vsemi častmi. Danes si mnogi njegovega imena ne upajo izgovarjati naglas, čeprav se je tistega majskega dne od njega z vsem spoštovanjem poslovilo 128 državljanov z vsega sveta in smo za njim zalivali vsi. Tako vsaj se nam je zdelo. Bil je osebnost, ki je temeljito zaznamovala 20. stoletje. Pa ne v negativnem smislu.

Posebno letos, ko ves svet slavi 50. obletnico zmage nad fašizmom in nacizmom, se ga bodo z največjim spoštovanjem spet spomnili mnogi kot vrhovnega komandanta narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih partizanov. Naj citiram izjave o njem le dveh pomembnih ljudi iz 1944:

Charchill na srečanju z njim v Neaplju: "Posebno zadovoljstvo mi je danes pozdraviti maršala Jugoslavije, Tita, vodjo jugoslovanskih narodov v borbi za osvoboditev njihove zemlje. Iskreno cenimo veliki napor in žrtve hrabrih borcev jugoslovanske NOB v tej vojni na strani zaveznikov."

De Gaulle pa je v proglasu svojemu narodu tega leta zapisal: "Francosko ljudstvo je v teh težkih vojnih razmerah dobilo še enega iskrenega prijatelja - hrabre narode Jugoslavije, ki se pod vodstvom legendarnega junaka maršala Tita že tri leta bore ne samo za svojo, ampak tudi za osvoboditev Francije."

Bil sem 25 let v njegovi službi, pogosto sva se srečavala. Najprej sem po končani vojni tehnični akademiji v Zagrebu prevzel zaščito objektov, prometnih sredstev, sredstev za zvezo in podobnega, potem sem bil tudi njegov osebni varnostni oficir.

Naj takoj povem, da ima prav vsaka država, ne glede na sistem in geografsko lego, varnostno službo. Ta služba ni bila lahka in sami ne bi mogli (bilo nas je 10 do 12) ničesar

storiti, če sam sistem ne bi bil tako organiziran, da so se vanj vključili občani in drugi, kadar je bilo potrebno. Poudariti moram tudi to, da Tito v vseh letih, ko sem bil ob njem, nikoli in nikjer ni bil napaden in da so vse podobne "zgodbe" izmišljene. Sam sem vodil okrog 140 akcij, saj smo imeli na obisku mnoge pomembne osebnosti, ki jih je bilo treba zaščititi. Tito je zelo zaupal naši službi in nas neprestano opozarjal na delo z ljudmi. Naj si ne lastimo pravic, ki nam ne gredo, nam je naročil, in naj opravljamo svojo službo.

Tito je bil človeško topel in zelo pozoren do vsakega. Že po prvem lovu, ko sem dan prej preveril smodnik, s katerim so šli na lov, mi je poslal zajca in fazana. Ko sem se nekoč znašel zaradi srčnega infarkta v bolnici, je bil vsako jutro ob meni njegov osebni zdravnik ali pa njegov asistent. Tako je naročil on, in tudi ko so me upokojili, je naročil, naj poskrbijo, da bom dobil stanovanje. Ob odhodu mi je poklonil sliko s posvetilom, ki stoji na vidnem mestu v mojem stanovanju. Tak je bil do vseh.

Kar slišim nekatere: "Kaj pa povojni poboji?"

Zgodovinarji so že iskali njegov ukaz, tudi Dedijer ga je iskal, pa ga niso našli. Ker ga nikoli ni izdal. Ohranjen pa je zapisnik, ki ga je vodil Djilas in kjer Tito izraža svoje ogorčenje nad tem. Rekel je: "Nismo se jih bali, ko so nosili orožje, zakaj bi se jih zdaj?" Vse partizanske enote so imele ukaz, da morajo z ujetniki postopati humanito, korektno, v duhu ženevske konvencije. Usoda poraženih se je odločala v Teheranu in na Jalti. Tam je bilo sklenjeno, da se mora nemški nacizem, fašizem in vsi njihovi sodelavci uničiti totalno. Ukaz je veljal za vso Evropo.

Mnogi mu očitajo, da je preveč potoval in poklanjal druga darila. Pozabili so, da so bila njegova potovanja tudi odpranje novih tržišč, ki pa jih nismo znali izkoristiti. Njegova

darila niso bila draga, kar pa je on prejel v dar, je vse dal muzeju. Ničesar ni ohranil zase. Le nekdanji Brozov vinograd v Kumrovcu je odkupil za sinova, drugače v zapuščini ni bilo kaj deliti. Vse je bilo državna ali pa republiška last. Vse podarjene avtomobile je takoj dal v uporabo drugim.

Ni res, da mu je diktirala Moskva! Sovjetska zveza je bila le nekakšna moralna opora, drugače smo od nje dobili podporo šele 1944. leta. Naš odpor fašizmu ni ustrezal njihovi politiki. Ko je Stalin zvedel za AVNOJ, je bil ogorčen, češ da je to udarec v hrbet zavezniškim silam, ki so že delile Jugoslavijo. Ves svet ga je občudoval tudi zaradi njegovega odločnega odpora Sovjetski zvezi leta 1948. Njegova velika skrb je bila samostojnost in neodvisnost države.

Naj ob dvojnem jubileju (15. obletnica njegove smrti in 50. obletnica zmage nad fašizmom) bralce spomnim še na zaključne boje. Ko nam je Rdeča armada pomagala osvoboditi Beograd, je morala po končanih bojih takoj zapustiti naše ozemlje. In ko so se Angleži hoteli izkrcati v Dalmaciji in prek Slovenije prodirati proti Avstriji, je Tito rekel, da se bomo že sami osvobodili, samo orožje naj nam dajo. Brez vednosti zaveznikov je ukazal svojim enotam, naj čimprej zasedejo Trst in zahodne meje.

Velika skrb mu je bilo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, kar je bilo med vojno silno pomembno. A vedno je trdil, da ima vsak narod pravico do samostojnosti. Potem pa je izgledalo, kot da so vsi komaj čakali, da umre, tako hitro se je vse sesulo in s krvjo pridobljena država razpada v še bolj krvavih bojih.

Zaradi vsega tega in predvsem zaradi njegovega boja proti fašizmu in upora Stalinu ter borbe za mir v svetu zasluži našo hvaležnost in spoštovanje. Prepričan sem, da ga je zgodovina že uvrstila tja, kamor sodi kljub mnogim, ki blatijo njegovo ime.

IVAN SOMRAK
Novo mesto

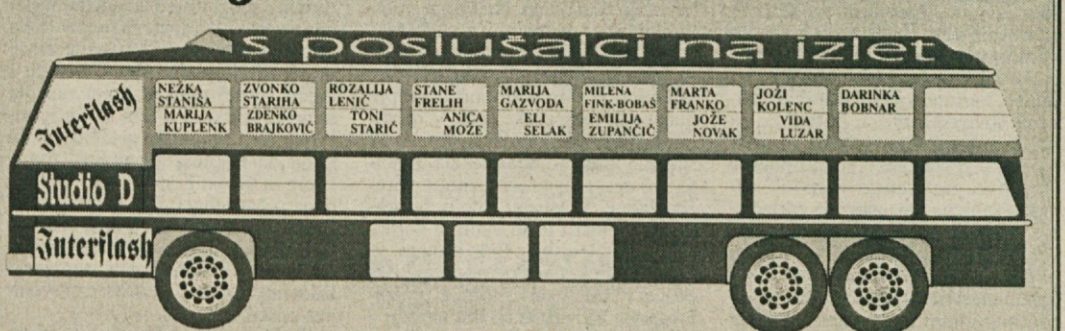


OB ROJSTNEM DNEVU - Ivan Somrak čestita predsedniku Titu za 73. rojstni dan



PRVOMAJSKA UČNA URA JADRANJA - Novomeščan Aleš Wachter, ki prvomajske praznike izkoristi za redna vzdrževalna dela na svoji jadrnici na otoku Rabu, je na poskusno vožnjo popeljal kar za slab razred otrok, ki so praznične dni preživljali v počitniškem aranžmaju agencije Mana. Z zanimanjem so spremljali upravljanje jadrnice, še posebej zanimiv se jim je zdel avtomatski pilot in računalniško vodenje jadrnice preko satelita, ki jim je sporočal podatke o smeri plavajoče devetmetrovke. Vreme je bilo lepo, morje pa toliko ogreto, da so se najbolj pogumni tudi na hitrico okopali. (Foto: Majda Luzar)

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D



Št. 18 (2386), 4. maja 1995

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo po prejemu objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 16, 20. aprila

V 16. številki DL ste nas, I. B. iz Bele Cerkve s precejšnjo mero ogorčenja obtožili, da smo vam pobrali že vse, kar je bilo kaj vrednega. Že to, pošto in naselje "Prinovec". Žal nam je, da na tak način razmišljate in skušate najti krivca tam, kjer ga zagotovo ni.

Da bodo lahko tudi drugi ugotovili, kako so očitki neutemeljeni, navajamo le nekatere dejstva:

a) Solo Bela Cerkva je ukinila občino Novo mesto, in to iz dveh razlogov: stavba šole je bila v katastrofalnem stanju, drugi vzrok pa je bil v upadanju števila učencev in pa navedovanje kvalitete pouka v škodo učencev.

b) Pošto je ukinilo PTT podjetje. Tu smo bili v enakem položaju, tudi v Šmarjeti je bila ukinjena pošta, s čimer se tudi mi nismo strinjali. Na ta način smo dobili vsi skupaj pošto v Šmarjskih Toplicah. Tu je prevladala ekonomika in ne zahteve krajanov.

c) Kar zadeva nesele pri Prinovcu, moramo povedati resnico, ki je za koga morda tudi boleča. Priporočil je Šmarjeti so s pismenimi izjavami in podpisami zahtevali krajani tega naselja sami in to pri občinski skupščini Novo mesto, kar so tudi dosegli.

Iz navedenega se vidi, da ni bilo nikomur nič odvzeto na željo ene ali druge KS, temveč s sklepi in odločitvami drugih organov.

Gospod I. B. nam tudi očita nekakšno "rinjenje" KS Bele Cerkve v skupno občino s KS Šmarjeti. Tudi ta očitke ni utemeljen. Naša komisija za samoupravo je vodstvu vaše KS poslala le pismeno ponudbo za razgovore o morebitni skupni občini. Pri tem moramo žel reči, da vaše vodstvo še ni zbralo toliko poguma, da bi odgovorilo na ponudbo vsaj z da ali ne.

Glede na to, da sami nismo sposobni ustanoviti svoje občine, vam sporočamo, da sama KS Šmarjeta izpolnjuje vse pogoje razen števila prebivalstva. Temu pogoju pa ne zadostimo tudi v primeru združitve. Komisija je proučila zakonodajo o lokalni samoupravi in se intenzivno

pripravlja na ustanovitev lastne občine, ne glede na odločitev KS Bela Cerkva.

Ob tej priliki pa bomo odgovarjali tudi tistim vašim krajanom, ki so postavili naši komisiji vprašanje, ali bi morali v primeru, če se ustanovi skupna občina, hoditi po opravkih v Šmarjeto. To vprašanje si postavljajo tudi drugi krajan.

Odgovor je zelo preprost: Krajan KS Bela Cerkva bodo v Šmarjeto hodili tudi v bodoče, samo na matični urad, vse druge opravke, ki so jih imeli po raznih uradih na občini Novo mesto, bodo tudi v bodoče opravljali v istih uradih, le s to razliko, da so to sedaj uradi državne uprave in ne občine. To tudi pomeni, da državna uprava v Novem mestu opravlja vse posle za državljane, ne glede na to, iz katere občine so.

Morda se tu vsiljuje vprašanje, zakaj ustanavljati svojo občino, če je vse tako lepo in urejeno. Takšno vprašanje se zdi popolnoma upravičeno, dokler govorimo o formalnih zadevah, ko pa se spustimo na področje financiranja, so zadeve popolnoma drugačne.

Če smo povsem konkretni, je situacija naslednja: KS Šmarjeta je dobila za delovanje in programe komunalnih del vsako leto le okoli 1,5 do 2 milijona tolarjev, KS Bela Cerkva pa le 500.000 do 1 milijona tolarjev letno. V primeru, če bi ustanovili svojo občino, pa bi bili financirani direktno iz proračuna, kar bi znašalo znatno več. Za področje Bele Cerkve bi dobili na 800 prebivalcev okoli 23.000.000 tolarjev ali za KS Šmarjeto na 1.800 prebivalcev okoli 52.000.000 tolarjev.

Iz navedenih sredstev bi nova občina morala kriti del stroškov, ki jih je sedaj plačevala občina Novo mesto. To bi predstavljalo nekako 50 odst. dobljenih sredstev iz proračuna.

Prepričani smo, da nismo krajanom KS Bela Cerkva ponudili ničesar slabega, temveč ugodnosti, ki jih izkoristijo lahko le v tisti občini, ki jim zagotavlja popolno avtonomijo.

KS Šmarjeta
komisija za lokalno samoupravo

Nezaupnica občinski vladavini

Dol. list št. 16, 20. aprila

Bivši člani Izvršnega sveta občine Novo mesto smo bili že od izteka našega mandata 31.12.1994 od takratnega predsednika skupščine in sedanjega župana Mestne občine Novo mesto F. Koncilije (v nadaljevanju F. K.) deležni najprej prikritih, v zadnjem času pa javnih obtoževanj in namigovanj na nezakonito delovanje in neenakopravno porabo proračunskih sredstev v letu 1994, zato smo javnosti dolžni dati nekaj pojasnil.

Delo IS in proračunsko porabo v letu 1994 je prvič ocenila Skupščina občine, ko je na seji dne 27.10.1994 sprejela Odlok o spremembi Odloka o proračunu občine Novo mesto za leto 1994. V tem odloku je poleg planiranih dohodkov in odhodkov tudi določilo, ki pravi (zadnji odstavek prvega člena): "Izvršni svet skupščine občine Novo mesto uskladi obseg dohodkov z obsegom javne porabe, ki jo določi Vlada Republike Slovenije za leto 1994, in to spremembo vključi v Odlok o zaključnem računu proračuna občine Novo mesto za leto 1994". Gre torej za pooblastilo, ki ga je Skupščina, poleg že danih z osnovnim odlokom, prenesla na IS.

Drugo pomembno oceno o delu IS v preteklem mandatu je dala Skupščina na zadnji delovni seji novembra lani. Sprejela je Poročilo o delu Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto ter upravnih organov občine Novo mesto v obdobju 1990-1994 z vidika uresničevanja vladnega programa.

V obeh primerih je F. K. aktivno sodeloval, najprej na sejah Izvršnega sveta, na sejah predsedstva ki jih je vodil, in na koncu pri obravnavi in sprejemu na sejah zborov Skupščine občine Novo mesto.

Kako je F. K. svoje poslanstvo uveljavljal na sejah Izvršnega sveta, ki jih je redno obiskoval, lahko ocenjujemo takratni člani in novinarji, ki so tudi redno spremljali seje in odločitve, za razliko od novih oblastnikov, ki imajo kolegije zaprte za javnost.

Ko smo 1. marca lani prvič usklajevali proračun za leto 1994, se je F. K. kmalu opravičil, češ da se na to ne spozna, in odšel. Ob ponovni obravnavi dva dni pred obravnavo na skupščini je prinesel tri tipkane strani vprašanj in pripomb, ki jih je kot strankarski kurir vztrajno zagovarjal. Izvršni svet je vse te pripombe obravnaval in usklajene vnesel v osnutek proračuna.

Vse leto 1994, zlasti pa v drugi polovici, je bil F. K., resda brez pooblastil, aktiven porabnik proračunskih sredstev. Koliko in za kakšne namene je porabljal, je možno ugotoviti iz računovodskih podatkov občine Novo mesto.

F. K. v pismu, ki ga je naslovil na medije, najprej našteva nepravilnosti (Bienale, Materinski dom...), nato pa pravi: "Na vse te probleme sem opozarjal še, ko sem opravljal funkcijo predsednika skupščine, vendar tedanjemu Izvršnemu svetu prejšnje občine Novo mesto za moja opozorila ni bilo mar." Če je res opozarjal, zakaj ni tako očitnih napak obravnaval skupščina in razrešila odgovornih članov Izvršnega sveta ali Izvršnega sveta v celoti?

V istem pismu tudi piše: "Osebnost namreč zavezan številnim profesionalnim in moralnim normam, tako da enostavno ne morem predlagati sprejetja zaključnega računa ob toliko nerešenih vprašanjih iz preteklosti." Nadalje piše, da je na UNZ Novo mesto sprožen postopek zoper tri oblastnike zadnjega Izvršnega sveta.

Samo po sebi se postavlja vprašanje, kako F. K. ve, da je na novomeški UNZ sprožen postopek zoper tri bivše oblastnike, kot imenuje člane zadnjega Izvršnega sveta. Logičen odgovor je, da to ve zato, ker je postopek sprožil sam. Nemoralnost njegovega dejanja se bo jasno pokazala, ko bo postopek končan, če bolj nemoralno od njega pa je, da se je v predvolilni kampanji hvalil z dosežki tedanje oblasti in si jih prisvajal (vse šole, ceste... smo zgradili z vašim denarjem...), sedaj pa ljudi, ki so to delo opravili, blati in jih skuša prikazati kot največje kriminalce.

Na očitke o primanjkljaju proračuna občine Novo mesto za leto 1994 smo člani zadnjega IS že odgovarjali ob obravnavi zaključnih računov bivše občine za leto 1994 na sejah svetov vseh treh novonastalih občin. To so svetniki občin Škocjan in Šentjernej razumeli in zaključne račune sprejeli.

Občanom nekdanje občine Novo mesto in ostalim bralcem teh vrstic, ki niso prisostvovali na omenjenih sejah, pa tole kratko pojasnilo. Račun prihodkov in odhodkov je nujno pravilno nastavit. Preneseni prihodki iz leta 1994 v letošnje leto znašajo, skupaj z dohodnino decembrskih plač, vsaj 190,4 milijona SIT. Če odštejemo očitanih 168,2 milijona SIT takoimenovanega primanjkljaja, ostaja na razpolago 22,2 milijona SIT, ki jih novonastale občine lahko upoštevajo v delitveni bilanci.

Ne gre prezreti tudi pravic uporabe finančnih sredstev, ki izvirajo iz podpisanega Dogovora o investicijskih in drugih aktivnostih na področju vzgoje, izobraževanja in športa v občini Novo mesto v višini 350 milijonov SIT. Sklep o tem je Ministrstvo za šolstvo in šport RS že izdalo in F. K. z njim razpolaga.

Ob dejstvu, da so pristojnosti in odgovornosti župana v primerjavi z bivšim predsednikom skupščine večje, saj bo moral izvajati proračun mestne občine, ki ne bo veliko nižji od proračuna bivše občine, to je približno 2,5 milijarde SIT, in ob poznavanju njegovih "strokovnih" pristopov k razreševanju problemov se nam zastavlja vprašanje, ali F. K. brska po preteklosti in išče krivce med člani bivšega Izvršnega sveta zato, da bi že vnaprej opravičil svojo nesposobnost, bodoč neuspehe in neizpolnjene predvolilne obljube, ali zato, ker mu takšno stanje, ki ni sprejet zaključni račun in proračun za leto 1995, odgovarja, ker drži v šahu ostali dve občini, ali preprosto zato, da bi se osebno maščeval nekaterim članom bivšega Izvršnega sveta.

Bivši člani Izvršnega sveta

Lojze Peterle med Ribničani

(Dol. list št. 15, 14. aprila, in 17., 28. aprila)

Stanka Hitij-Hočevar se je v prejšnji številki našega lista pritožila zaradi mojega pisanja. Žal je tudi v njenem pisanju precej težko doumljivega. Svoje pomisleke naj omejim le na njeno pismo. Najprej pravi, da se je od "političarjev" poslovila iz zdravstvenih razlogov že maja lani. Na nedavnem sestanku SKD in predstavitvi kandidata SKD za ribniškega župana (in to je gotovo politična zadeva) pa je kljub svojemuz že lanskemu slovesu le imela skoraj najdaljši govor, ki je bil povsem politično obravnan, saj je v njem kritizirala politiko ribniške SKD in kandidata za župana. Ta svoj nastop, ki je bil torej politično-nepolitičen, označuje tako: "Prav gotovo pa si dovolim in duhu

poštene demokracije opozoriti kogarkoli in kjer koli na delo in napake, ki zbiramo ali žetijo ali niso v splošno družbeno bit! In ker poteka ponovne volitve za župana, ki je že opravljal to funkcijo, rezultati del, dejanj - razen osebnih koristi - pa ni zaznati ali občutiti med občani, lahko javno izrazim dvom o sposobnosti, služenju narodu in predlogom za izboljšave, če se v štirih letih, opevane in deklarirane "demokracije" ni spremenilo nič na bolje!" Tudi ta kritika, ki je vsaj rahlo zmedena in se iz nje ne da povsem nedvoumno razbrati, kaj Hitijeva želi, jasno potrjuje, da se vmešava v politiko, od katere se je po njenih besedah "poslovila že lani v mesecu maju".

Kako naj torej novinar ve, česa se je odrekla in česa ne, če tega očitno niti sama ne ve, saj počne tisto, česar se je odrekla. Kritika, da bivši župan in novi kandidat SKD za župana v štirih letih ni spremenil nič na bolje, ampak je delal le za svojo korist, je seveda tudi politično dejanje. Nanjo je bilo odgovorjeno že na omenjenem sestanku. Hitijeva je le kritizirala na sestanku in v omenjenem pismu, ni pa povedala, koga predlaga za novega župana, iz česar bi lahko skleпали, da želi sama zasedeti to mesto in da bi ona gotovo v svojih "štirih letih demokracije" spremenila vse na bolje.

Nadalje kritizira uredniško politiko našega lista, češ da pišemo le o "negativnih informacijah in svojih občutkih". Prav to pa počenja sama, saj je v svoji razpravi na omenjenem sestanku natresla le "negativne informacije in svoje občutke" in tega je bilo veliko več, kot v našem časopisu. Namerno o njenih kritikah SKD in kandidata za župana nisem pisal podrobno, ker sem menil, da bi to lahko kdo izrabil, češ da pred volitvami župana namerno kritiziram kandidata SKD.

Zaradi teh dejstev ne bom ugotavljal, če je oz. bo stranka SKD s poslovitvijo svoje marljivke članice Hitijeve veliko izgubila ali pridobila. To naj presodijo drugi.

Ob zaključku pisma pravi, da zaradi takih novinarjev ne želi postati naročnik našega lista. Dejstvo je, da je nismo nikoli sili, naj postane naša naročnica, in je tudi ne nameravamo.

JOŽE PRIMC

DAN ZEMLJE NA SEVNIŠKI OSNOVNI ŠOLI

Toliko raznih "dnevov" smo že imeli, nekaj prav posebnega pa je bil letošnji dan zemlje. Že 1. aprila so se naši osmošolci odpravili k strugam rek in počistili vsa navlaka, ki je, kdove kako zašla vanje. Ampak naši osmošolci so se res izkazali. Cisto slučajno pa sem slišala pripombo nekoga: "Za koliko časa?" No, kakorkoli že, mladi smo opravili nekaj koristnega in upamo, da tudi vzgojnega. Naslednjič smo očistili šolski park. Mnogo vsega se je nabralo, mnogo tudi tega, kar je "slučajno" padlo iz naših rok. Šolski park pa je sedaj čist in urejen in takšen naj tudi ostane. 13. in 14. aprila smo organizirali še zbiralno akcijo papirja. Skupno smo zbrali kar 8828,5 kg papirja.

SIMONA IN BOJAN

3.r. novim. krožek
OŠ Sava Kladnika Sevnica

Ivan Žužek

Minuli četrtek so se sorodniki, prijatelji in znanci na pokopališču v Velikih Laščah za vedno poslovili od Ivana Žužka, sodnika Republiškega sodišča združenega dela.

Ivan Žužek je bil rojen 16. junija 1938 v Srobotniku pri Velikih Laščah. Po končanem študiju prava je nastopil leta 1962 prvo službeno mesto na sodišču v Kočevju, kjer je delal do leta 1970, nakar se je zaposlil na Okrožnem sodišču v Ljubljani, kjer je bil med najmlajšimi sodniki. Tu je delal okoli 8 let, nato pa se je zaposlil na Republiškem sodišču združenega dela.

Magistral je s 40 leti starosti, doktoriral pa s 50 leti, oboje iz delovnega prava. Bil je izreden strokovnjak na svojem področju, pisal je članke v Gospodarski vestnik, razne revije in drugam pa tudi vodil seminarje o delovnem pravu.

Še tri tedne pred smrtjo je redno delal, predaval in še malo pred smrtjo načrtoval udeležbo na seminarju za sodnike delovnih sodišč, ki se je začel 20. aprila na Brdu. Namesto na seminar na Brdo pa so ga prav 20. aprila odpeljali k večnemu počitku na pokopališču v Velikih Laščah.

Smrt je Ivana pobrala mnogo prebrano, saj je bil na višku življenjske moči. Z njim je izgubljeno tudi njegovo bogato znanje. Njegovi bolezenski prerani smrti pa so gotovo botrovali tudi zapleti v zvezi z njegovo invaliditeto za sodnika s trajnimi motenjem.

Ob boleči nenadni in nenadomestljivi izgubi moža in očeta izrekanje ženi Ivici, hčerkanam in ostalim družinstvu iskreno sožalje. Naj mu bo lahka domača zemlja, ki jo je ljubil, saj se je rad vračal v rodni Srobotnik, kjer je tudi počival od odhoda na zadnjo pot.

Lojze Kuhar

Prejšnji teden so se sorodniki, prijatelji in znanci na otkovski pokopališču poslovili od Lojzeta Kuharja z Lovek pri Črnomlju. Pred leti se je rodil v Volčkovih vasi pri Sobotnem jezercu. Kot mlad fant je začel delati po gozdovih in žagah. Pred pol stoletja se je z družino preselil na Lovek, kjer si je ustvaril skromen, a toplej dom. Imel je neizmerno veselje le ob delavah lesa. Ves prosti čas je prebil v svoji delavnici. K njemu so prihajali ljudje od blizu in daleč. Vse vrline uprave: policija in karabinjeri, čas NOB je bil v več partizanskih brigadah, največ pa v Cankarjevi. Svoje delo je bil odlikovan. Sosodi prijatelji in znanci se ga bodo še dolgo spominjali.

Anton Štampohar

Ob 50-letnici zmage nad fašizmom (2)

Pregled narodnoosvobodilnega gibanja v nekdanjem belokranjskem in novomeškem okrožju

Med narodnoosvobodilnim bojem so se na Dolenjskem in v Beli krajini, celo v nasprotju s pričakovanji slovenskega vodstva narodnoosvobodilnega gibanja, odvijali mnogi dogodki, ki so odločilno vplivali na nadaljnji razvoj oborožene vstaje in na proces spreminjanja družbenih odnosov. V novomeškem okrožju, na Kočevskem Rogu, in po kapitulaciji Italije v Beli krajini, je delovalo slovensko politično in vojaško vodstvo ter mnoge ustanove porajajoče se nove Slovenije, številne baze, partizanske bolnišnice in delavnice, tehnike in tiskarne, vojaške, politične, osnovne in srednje šole, kulturne ustanove, osrednja kurirska postaja in drugo. Osvobodjena Bela krajina je omogočala izvedbo številnih množičnih zborovanj in manifestacij v podporo narodnoosvobodilnemu gibanju. Organizirana so bila spuščašča in letališča, na katere so zahodni zavezniški in Sovjetska zveza, potem ko so prišle v Slovenijo njihove vojaške misije, dovažali materialno pomoč slovenski partizanski vojski in odvažali ranjene partizane na zdravljenje v južno Italijo. Na tem delu slovenskega ozemlja so se bili mnogi najhujši in najbolj krvavi boji, v določeni meri tudi iz razloga, ker je tod protinarodnim reakcionarnim silam v najtesnejšem sodelovanju z večino

duhovščine uspelo organizirati močnejše kvislinške oborožene oddelke, ki so se skupno z okupatorjem bojevali proti partizanstvu in vsenarodni Osvobodilni fronti.

Po napadu na Jugoslavijo so se prek Dolenjske, ne da bi skušale sovražnika zaustaviti, umikale enote razpadajoče jugoslovanske vojske. V Novem mestu so se zbirali prostovoljci iz cele Slovenije, da bi branili napadeno domovino, toda vojaška oblast jih ni ne oborožila ne opremila. V Trebnjem se je 11. aprila 1941 sestalo več članov centralnega komiteja KP Slovenije, ki so med drugim sklenili, da je treba takoj pričeti z zbiranjem orožja in s pripravami za boj proti okupatorju ter razkrinkavati krivce za izdajo domovine. Isti dan je nemško letalstvo nedvomno zaradi izdaje prvokrat bombardiralo Novo mesto, kjer je bil štab dravske divizije. Uničeno je bilo sodobno poslopje ljudske in meščanske šole. V mestu in drugih krajih Dolenjske je bilo 12 smrtnih žrtev bombardiranja in ubito več deset glav mobilizirane vprežne živine. V splošni zmed, še preden je nemška in italijanska vojska zasedla Dolenjsko z Belo krajino, so ljudje ponekod, tako na železniški postaji v Brsljuni in Črnomlju, praznili vagona z živili, ki so bili na poti v Nemčijo. Komunistična partija je or-

ganizirala zbiranje orožja in streliva, ki je kasneje služilo za oborožitev prvih partizanov. Novomeški komunisti so izvedli akcijo, v kateri so iz blagajne dravske divizijske oblasti pridobili znatna finančna sredstva, okoli 100.000 din, ki so bili uporabljani kot osnovni vir financiranja začetkov oborožene vstaje v Sloveniji. Eden od oficirjev si je iz iste blagajne prilastil 13.500.000 din, zaradi česar je odsedel dve leti zapora.

Meja med nemškim in italijanskim zasedbenim območjem se je na Dolenjskem ustalila šele v prvi polovici junija 1941 in je potekala 10 do 15 km po desnem bregu Save. Dotlej pa je pod vplivom nemške demagoške propagande in delovanja agentov ter drugih razlogov med delom nerazgledanega in zaslepljenega prebivalstva prihajalo do proneskih manifestacij in protitalijanskih demonstracij s ciljem, da bi njihove kraje zasedla nemška vojska. Pri tem so jih spodbujali tudi dolenjski graščaki, med njimi zlasti soteški princ Karl Aueršperg in otoški graščak Karl Villavicenzio-Margheri. Priključitve so si želeli tudi kočevski Nemci, ki so že leta nazaj, organizirani v Kulturbundu in polovojaških enotah, stopnjevali sovražen odnos do države in svojih slovenskih sosedov.

Po Dolenjski in Beli krajini so na

mlajih, slavlolikih in z dreves zavihale doma izdelane nacistične zastave, zbirali so podpise s prošnjami za priključitev k Nemčiji in premikali mejne table v nemško korist. Naj-



Italijanska vojska v Novem mestu leta 1941

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 4. V.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
NANA, MALA OPICA, 4/4
10.20 JONATAN, EBU DRAMA
10.45 ARHIV ZEMLJE, amer. poljudnoznanstvena serija, 13/14
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.15 COLLIN, ponov. 1. dela nem. drame
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 5/15
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČER SANJAC, amer. naniz., 17/27
PRAVI EDDY ENGLISH, angl. nadalj., 3/4

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.15 Kinoteka: Portret, 14.30 Življenje je čudovito (amer. film, ČB) - 16.45 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponov.): Princ Bel-Aira (amer. naniz., 4/24) - 17.55 Pravi Eddy English (angl. nadalj., 2/4) - 18.45 Že veste - 19.15 Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Večerni gost - 21.05 Umetniški večer - 22.05 Oči kritike - 23.05 Fitzcarraldo (nem. film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 417. dela amer. nadalj.) - 11.05 Paris (ponov. 1. dela amer. naniz.) - 11.55 TV prodaja - 12.10 CMT - 16.05 TV prodaja - 16.15 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 16.55 Zadet (glasbena oddaja) - 18.00 Magnetoskop - 19.10 Luč svetlobe (418. del amer. nadalj.) - 20.00 Pred poroto (41. del amer. naniz.) - 20.25 Vreme - 20.30 Šolski dnevi Toma Browna (amer. komedija) - 22.05 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 22.55 Magnetoskop (ponov.) - 23.40 Klasična video glava (ponov. glas. oddaje) - 00.45 CMT

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Imperatriz - 13.00 Vojska v senci (franc. film) - 15.20 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Z jadrji okoli sveta, 4/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Govorimo o zdravju - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Kvizkoteka - 21.30 Kulturna krajina - 22.40 Moč denarja - 22.50 Poročila - 23.10 S sliko na sliko - 23.40 Sanje brez meja

HTV 2

17.10 Video strani - 17.35 Dok. oddaja - 18.25 Razjokani ministri - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 21.05 Brooklynski most (hum. serija 222) - 21.35 Sinatra (serija 1/5) - 22.25 Zvezdnice (dok. oddaja) - 23.15 Fluid expo (zabavno glas. oddaja)

PETER, 5. V.

SLOVENIJA 1

9.45 - 2.00 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 OTROŠKI PROGRAM
POT V ŠOLO, nizoz. naniz. 1/6
10.40 OČE KOT GORA, MATI KOT HU- DOBA, OTROCI PA VSI DOBRI
11.00 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.50 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 5/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.15 KAM VODILO NAŠE STEZICE
15.15 1000 VRTNIC, ponov. filma
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODŽAJA
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 5/22
PRAVI EDDY ENGLISH, angl. nadalj., 4/4
DR. M., nem.-italij.-franc. film

SLOVENIJA 2

OPOMBA: Stockholm: hokej 15.55 do 18.30 in 19.55 do 22.30
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.45 Tedenski izbor: Tango za tri (danska hum. serija, 4/5) - 14.35 Večerni sanjaci (amer. naniz., 17/27) - 17.55 Sova (ponov.): English (angl. nadalj., 3/4) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Westbeach, (angl. naravno in harfo - 21.20 Otvoritev dunajskega festivala - 22.40 Obiski

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 418. dela amer. nadalj.) - 11.05 Pred poroto (ponov. 41. dela amer. naniz.) - 11.30 Ameriških deset (ponov.

glas. oddaje) - 12.15 CMT - 16.15 TV prodaja - 16.25 Šolski dnevi Toma Browna (ponov. amer. filma) - 18.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (419. del amer. nadalj.) - 20.00 Obalna straža (5. del amer. naniz.) - 20.50 Vreme - 20.55 Teden na borzi - 21.05 Življenje z očetom (amer. film) - 22.35 Učna leta (10. del amer. naniz.) - 23.05 Zgodba o igri (10. del amer. naniz.) - 23.35 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 0.20 Živeti danes (ponov. dok. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Imperatriz - 13.00 Dvigni periskop (amer. film) - 14.50 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Hrvaška književnost - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Dok. oddaja - 21.00 Dobri ljudje - 22.30 Živa resnica (dok. oddaja) - 23.00 Poročila - 23.20 S sliko na sliko - 23.50 Film - 1.20 Sanje brez meja

HTV 2

13.30 TV kolektor - 13.40 Turbo Limach show - 14.55 Balet - 15.55 Hokej - 18.30 Sinatra (serija 1/5) - 19.30 Dnevnik - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 20.55 Zračne sile (amer. film)

SOBOTA, 6. V.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.05 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.00 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
8.15 PUSTNA MORA
8.25 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
8.40 POD KLOBUKOM
9.30 LAHKIH NOG NAOBKROG
10.15 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
11.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 HUGO POVODNI KONJ, amer. risani film
13.00 POROČILA
13.05 VEČERNI GOST
14.10 TEDENSKI IZBOR
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. oddaja, 6/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 ZREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.52 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.25 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljudnoznan. serija, 3/6
21.55 OZARE
22.05 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
MANCUSO, FBI, amer. naniz., 1/20
BEETLEJUICE, amer. film

SLOVENIJA 2

Opomba: Končnice finala v košarki in hokeju na ledu
15.55 do 18.30
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Koncert - 10.55 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij. nadalj., 5/15) - 11.45 Turistična oddaja - 12.00 Sova (ponov.): Brooklynski most (amer. naniz., 5/22) - 12.30 Pravi Eddy English (angl. nadalj., 4/4) - 15.55 Športna sobota - 19.05 Karaoke - 20.10 Sever severozahod (amer. film - ČB) - 22.20 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Črni vrnanec (ponov. risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Učna leta - 11.30 Splošna praksa (ponov.) - 16.55 Življenje z očetom (ponov. filma) - 18.40 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 19.10 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.00 Vreme - 20.05 Krik (oddaja o stilu) - 20.35 Splošna praksa (20. del avstral. naniz.) - 21.30 Nočni vlak za Muenchen (angl. drma) - 23.10 Vreme - 23.15 Posnetek koncerta - 0.20 Erotični film

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.40 Zlati tujen - 15.30 Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film 11/30) - 16.30 Turbo Limach show - 18.15 Prizma (multinacionalni program) - 19.15 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Glasbena oddaja - 21.10 Prijateljstvo na Dunaju (amer. film) - 22.35 Zabavna oddaja - 23.40 Dnevnik - 0.00 S sliko na sliko - 0.30 Sanje brez meja

HTV 2

14.10 TV kolektor - 14.25 Briljanten - 15.05 Dok. oddaja - 15.55 Ekran brez okvirja - 16.55 Odbojka - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 20.10 Košarka - 21.45 Latinica - 22.45 Športna sobota - 23.00 Nočna izmena: Življenje na severu; Državnik novega kova - 0.30 Zandalee (amer. film)

NEDELJA, 7. V.

SLOVENIJA 1

6.45 - 0.30 TELETEKST
7.00 VIDEO STRANI
7.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponov.
8.15 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 4/26
8.45 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, 2/9
9.10 OČIVIDEK, angl. dok. oddaja, 5/14
9.40 ZA TV KAMERO, ponov.

9.55 NEDELJSKA MAŠA, prenos iz Razkrižja
11.00 ZBOROVSKA ODŽAJA
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 BIBLIJA, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 WESTBEACH, angl. nadalj., 5/10
14.25 NA SVOJI ZEMLJI, slov. film (ČB)
16.00 V OBJEMU GORA, kanad. naniz., 9/13
17.00 DNEVNİK 1
17.10 PO DOMAČE
18.53 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PRESODITE
21.25 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 7/16
22.20 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
SLUŽABNIK, angl. nadalj., 1/3
MANCUSO, FBI, amer. naniz., 2/20

SLOVENIJA 2

Opomba: Rokomet 17.30 do 19.00; Kolesarska dirka po Slov. 19. do 19.30, Stockholm: hokej na ledu 14.55 do 17.30
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Sova (ponov.): Mancuso, FBI (amer. nadalj., 1/20) - 10.50 Teater Paradižnik - 14.55 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, sport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Razgledi slovenskih vrhov - 20.35 Portret (amer. film) - 22.00 Biblija - 22.30 Športni pregled

KANAL A

8.05 20 tisoč milj pod morjem (risani film) - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 10.30 Male živali - 11.30 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.10 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.25 Zametne vrtnice (glas. oddaja) - 17.00 Ponov. posnetka koncerta - 18.00 Danyjeve zvezde - 19.30 Krik (ponov. oddaje o stilu) - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (12. del amer. naniz.) - 20.55 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.45 Zlata nota (glasbena oddaja) - 22.15 Klasična video glava (glasbena oddaja) - 23.05 Nočni vlak za Muenchen (ponov. filma) - 0.45 CMT

PONEDELJEK, 8. V.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
8.35 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
10.00 TEDENSKI IZBOR
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska nadalj., 7/13
10.25 ZNANJE ZA ZNAJE
10.50 SEVER, SEVEROZHOD, amer. film (ČB)
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
14.45 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER
15.50 OBZORJE DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 PRAVLJIČAR, amer. naniz., 1/9
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD., TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PRIMA SEZONA, češka nadalj., 3/5
21.05 GOSPODARSKA ODŽAJA
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 SOVA
MURPHY BROWN, 20. epizoda amer. naniz.
MANCUSO, FBI, amer. nadalj., 3/20

SLOVENIJA 2

Opomba: Islandija: Rokomet Slovenija-Hrvaška 21.55 do 23.30; reportaža: Kolesarska dirka po Sloveniji 23.30 do 23.50
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.35 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.05 Presodite!; 16.15 Poglej me! - 17.00 Sova: Služabnik (angl. nadalj., 1/3) - 17.55 Mancuso, FBI (amer. naniz., 2/20) - 18.45 Izživ (poslovna oddaja) - 19.15 Sedma steza - 20.05 1939 (šved. nadalj., 2/3 - 20.55 Prenos slovesnosti ob 50-letnici konca 2. svet. vojne

KANAL A

10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 419. dela) - 11.05 Obalna straža (ponov.) - 11.55 Študentski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.05 Presodite!; 13.00 TV prodaja - 13.15 CMT - 16.00 TV prodaja - 16.10 Zlata nota (ponov.) - 16.40 Videoigralnica (ponov.) - 17.10 Klasična video glava (ponov. glasbene oddaje) - 18.00 Alice v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (420. del amer. nadalj.) - 20.00 Dežurna lekarna (24. del španske humor. naniz.) - 20.30 Vreme - 20.35 Zadnji let (amer. film) - 22.10 Študentska 1/4 (oddaja studentov FDV) - 22.25 Alice v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 23.15 TV prodaja - 23.25 CMT

TOREK, 9. V.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 5/13
11.05 PORTRET, amer. film
12.30 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM

ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 5/26
17.40 OSCAR JUNIOR
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 TANGO ZA TRI, danska hum. serija, 5/5
21.05 OSMI DAN
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 10/12
MANCUSO, FBI, amer. naniz., 4/20

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.10 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 15.35 National Geographic (amer. dok. oddaja); 16.25 Karaoke - 17.25 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 20/23); 17.55 Mancuso, FBI (amer. naniz., 3/20) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Rešite morje (šved. znan. oddaja) - 20.55 Roka rocka - 21.45 Collin (nem. drama, 2. del) - 23.15 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 420. dela amer. nadalj.) - 11.05 Dežurna lekarna (ponov. 24. dela šp. humor. naniz.) - 11.35 Video igralnica (oddaja o računalniških

igrich) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 16.25 Zadnji let (ponov. filma) - 18.00 Rodeo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (421. del amer. nadalj.) - 20.00 To trapasto življenje (5. del amer. nadalj.) - 20.50 Vreme - 20.55 Karma (oddaja o duhovitosti) - 21.50 Računalniška kronika (dok. oddaja) - 22.20 Rodeo (ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.20 CMT

SREDA, 10. V.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.10 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 4/21
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 NARAVA IN TEHNIKA
13.00 POROČILA
15.00 TEDENSKI IZBOR
OBISKI
16.00 1939, šved. nadalj., 2/3
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM

20.25 RADIO DOC, TV film
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 5/24
MANCUSO, FBI amer. naniz., 5/20

SLOVENIJA 2

Opomba: Nogomet 18.25 do 22.05; Kolesarska dirka po Sloveniji 22.05 do 22.35
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.05 Zgodbe iz školjke - 15.35 Tedenski izbor: Prima sezona (češka nadalj., 3/5); 16.30 Videošpon - 17.15 Sova (ponov.): Naravnost fantastično (angl. naniz., 9/12); 17.50 Mancuso, FBI (amer. naniz., 4/20) - 18.40 Arhiv zemlje (amer. poljudnoznan. oddaja) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 22.00 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 421. dela) - 11.05 To trapasto življenje (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 11.55 TV prodaja - 12.10 CMT - 15.20 TV prodaja - 15.30 Male živali - 16.30 Karma (ponov. oddaje o duhovitosti) - 17.25 Računalniška kronika (ponov. dok. oddaje) - 17.55 Album show (glasbena oddaja) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (422. del) - 20.00 Paris (2. del amer. naniz.) - 20.50 Vreme - 20.55 Unpato (oddaja o akt. dogod.) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.40 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slovenskih gostilnah) - 22.55 Album show

PRILOŽNOST ZA ZASTONJ POČITNICE!

LJUBLJANA - Val 202 se bo tudi letos pridružil akciji Evropske radijske družina, ki bo potekala do 15. do 23. julija, iz vsake države udeleženke pa gre poleg reporterjev in gostov še 8 posameznikov na to akcijo brezplačno. In kdo gre lahko na te razburljive, povsem brezplačne radijske počitnice? Pogoj je starost 17 do 19 let, znanje tujega jezika (ker je zaključna prireditel v nemško govorečem delu Belgije, imajo prednost nemško govoreči mladenke in mladeniči), pomembna je družabnost, odprtost, obvladanje petja, igranja na kakšen instrument, ples in seveda dovoljenje staršev. Udeleženci bodo morali vse dni o svojih vtisih poročati Valu 202 in tudi tujim radijskim postajam. Pisne prijave s fotografijo, telefonsko številko in prepričljivim pismom bodo na Valu 202 na Tavčarjevi 17 sprejemali do konca maja.

Deset najboljših

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Janku Kermcu z Brezovice. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (2) Pa kaj potem - ANS. RUBIN
- (1) Pomembno je nekoga imeti rad - ANS. SLAPOVI
- (4) Spominska knjiga - ANS. LOJZETA SLAKA
- (3) Na zdravje, vsi prijatelji - ANS. OBZORJE
- (6) Pomladna podoknica - ANS. HENČEK
- (5) Svatovska - ANS. DORE KOGOVŠEK
- (7) Veruj v ljudi - DOMŽALSKI ODMEV
- (8) Prav vsi smo ljudje - ŠTAJERSKI SEDEM
- (9) Mamine rože - ANS. FRANCA POTOČARJA
- (10) Pojdi z mano - ANS. TONIJA VERDERBERJA

Predlog za prihodnji teden: Prevrandal sem tuje dežele - ANS. SLOVENIJA.

KUPON ŠT. 18

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Ste danes že uporabili fen?



Fen izvira iz besedice fon, ki pomeni glas. In to odkar je na voljo serija močnih zvočnikov TCS, ki s svojimi basi povzročajo kar precej vetra. Kako tudi ne, saj je subwoofer že vgrajen. Kako? Z dodatnim navitjem za subwoofer, kar je premiera za HiFi v avtomobilu. Imenuje se Twin Coil System (sistem dvojnega navitja), za lažjo vgradnjo pa je vse skupaj nameščeno v enem samem ohišju. Torej: lase operite..... ležite..... poslušajte Blaupunkt. Prvič lahko to poskusite pri vašem prodajalcu aparatov Blaupunkt.

Tako majhna modra pika, pa tako velika razlika.

Naprodaj v vseh dobro založenih trgovinah!

Zastopa: Robert Bosch d.o.o., področje BLAUPUNKT, 61000 Ljubljana, Celovška 228, tel.: (061) 159 12 40, fax: (061) 57 65 34

BLAUPUNKT
skupina Bosch

tedenski koledar

Četrtek, 4. maja - Cvetko Petek, 5. maja - Angel Sobota, 6. maja - Janez Nedelja, 7. maja - Stanko Ponedeljek, 8. maja - Viktor Turek, 9. maja - Gregor Sreda, 10. maja - Izidor

LUNINE MENE
7. maja ob 23.44 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 4. do 7.5. (ob 18.30) akcijski film Hitrost. Od 4. do 8.5. (ob 20.30) drama Nell - divja žena. 10.5. (ob 18.30 in 20.30) akcijski film Special list.

ČRNOMELJ: 5.5. (ob 20. uri) ame-

riška drama Ruby Cairo. 7.5. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Končna hitrost.

KOSTANJEVICA: 6.5. (ob 20. in 22. uri) romantični film Zaupanje. 7.5. (ob 20. in 22. uri) drama Nevčna žena.

KRŠKO: 4.5. (ob 19. uri), 5.5. (ob 20. uri) in 7.5. (ob 18. uri) ameriška družinska komedija Junior.

METLIKA: 5.5. (ob 19. in 21. uri) ameriški akcijski film Končna hitrost. 7.5. (ob 19. in 21. uri) ameriška drama Ruby Cairo.

NOVO MESTO: 4. in 5.5. (ob 18. in 20. uri) znanstvenofantastični film Zvezde steze VII. 5.5. (ob 22. uri) akcijski film Speed.

ŠENTJERNEJ: 5.5. (ob 20. in 22. uri) akcijski film Varuh časa.

TREBNJE: 5. in 6.5. (ob 20. uri) ameriška grozljivka Frankenstein.

film

• **UTEMELJENI SUM**, psihološka kriminalka (Just Cause, ZDA, 1994, 94 minut, režiser: Arne Glimcher)
Za začetek navajam ABC slabe kriminalke. Kako jo boste prepoznali? A: problem zgodbe se razvija v prvih treh, štirih minutah. B: protagonisti niso psihološko obdelani, ne začutimo jih kot osebnosti iz naše ulice, so le bolj ali manj uspešni približki stereotipov. C: zaplet in reševanje problema trajata skoraj natančno dve tretjini filma, šele potem pa se pojavi tisti pravi, še večji problem. Utemeljeni sum sledi tej abecedi enako pozorno kot branja željni prvošolci svoji tovaršici.

Prva zvezda tega kalavca je Sean Connery, ki si s to vlogo ne bo pomagal k večjemu ugledu. Tu igra pacifiističnega profesorja prava in nasprotnika smrtnih kazni, ki po petindvajsetih letih izven odvetniške prakse prevzame primer na smrt obsojenega Blairsta Underwooda. Simpatični mladi črncelj naj bi bil posilil in brutalno umoril belo deklico. Fani trdi, da je nedolžen in da je žrtev maščevalnih prebivalcev provincialnega in rasističnega mesteca

nekje na Floridi. Connery odide na kraj zločina in naleti na nekooperativnega policista Laurencea Fishburnea, ki je lani kot Ike Turner pretepal Angela Bassett, tu pa je zašil Underwooda. Sodelovanje med odvetnikom in policistom ne poteka zgledno, vendar pa Connery, celo v isem zaporu, najde Eda Harrisa, serijskega morilca, ki mu zastavi nekaj ugank in se razkrinka kot morilec. Lepi črncelj se zdaj svobodni, ampak tu se prava akcija šele začne, kajti zapornika sta se dogovorila, da bo Harris zločin prevzel nase, svobodni Underwood pa bo potem v zameno umoril odvetnikovo hčerko. Epilog se odvija ponoči na kraju zločina, v močvirju, polnem krokodilov, kač, insektov, v soparni vročini, kljub nevarnostim pa se položaji razplete zgolj šolsko predvidljivo. Velikih presenečenj in zastajanja diha v in ob tem filmu ni.

Poleg za grd zločin zelo primerne lokacije pa nekaj svetlobe v zgodbo vnese še vloga najtemnejšega, serialca Harrisa, ki je rojen psihopat, velik poznavalec Biblije, talentiran slikar, mojster retorike in hedonist med morilci. Človek iz pekla pač.

Film z odjavno špiro vred traja natanko 94 minut, kar je sicer dolžina podpopprečnih in povprečnih video in TV filmov, s katerimi ga je mogoče primerjati tudi po vsebini. Sum je morda zgrešil svoj format.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

KMETOVALCI, Agroizbira Kranj nudi ugodno rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinokovič, Fiat Store, Cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatore Vesna in Topla, Sip Sempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite! Rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. Agroizbira Kranj, Slavko Prosen, Smledniška 17, ☎ (064)324-802.

TRAKTORSKO KOSILNICO, malo rabljeno, in traktorsko škroplilnico, starejšo, brez pumpe poceni prodam. ☎ 40-857.

ČELNI NAKLADAČ, tip 200, za traktor Zetor, nov, prodam. ☎ (068)52-562.

TRAKTOR ZETOR 5011, lepo ohranjen, prodam. ☎ 42-312.

MLATILNICO, slamoreznicu na motor in njivo, 1.000 m², prodam ali dam v najem za več let. ☎ (068)48-564.

KOMBAIN Zmaj 133, letnik 1987, širine 3 m, prodam. ☎ 42-458.

SEJALNICO za koruzo, malo rabljeno, prodam za 50.000 SIT (ceneje kot je nova). Anton Pivec, Vrata 2, Šmartno pri Litiji.

KOSILNICO GORENJE Muta D, 10 KM, staro 4 leta, in bočno koso za tomo vinkoviča 418 prodam. ☎ (068)49-504.

OBRAČALNIK za BCS ugodno prodam. ☎ 83-012, zvečer.

BALIRKO za seno in puhalnik Grič ugodno prodam. ☎ (061)815-233.

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595.

motorna vozila

GOLF, letnik 1984, registriran do septembra, prodam. ☎ 41-071.

TAM 130, letnik 1991, kason 5.30 m, nosilnosti 6.5 t, zelo dobro ohranjen, registriran, prodam. ☎ (0608)89-178

SAMARO 1300, letnik 1988, odlično ohranjen, prodam. ☎ 22-472.

GOLF JX D, letnik 1989, bel, 105.000 km, prodam za 11.300 DEM. ☎ 65-074.

ŠKODO FAVORIT 135 LS, letnik 1991, prodam. ☎ (0608)70-176.

R 9 D, letnik 1984 in TAM 75 T 3, letnik 1981, registriran za celo leto, prodam. ☎ (0609)622-469.

MAZDO 323 1.6 i karavan, letnik 9/93, kovinske sive barve, 51.000 km, nove gume, servisna knjižica, prodam. ☎ (068)64-333.

FIAT 126 P, letnik 1988, registriran do 4/96, prodam za 1.500 DEM. ☎ 65-383, zvečer.

HONDO CIVIC 1.4 GL, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)44-682.

R 4 GTL, letnik 1986, rahlo karamboliran, prodam. ☎ 78-561.

OPEL KADETT 1.4 LS limuzina, letnik 7/90, 83.000 km, bel, servisiran, garžiran, prodam za 13.400 DEM. ☎ (068)81-245.

126 P, letnik 1990, registriran do 2/96, prodam. ☎ 85-027.

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375.

NAROČILA za enodnevne in večje piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524.

ŽALUZIJE, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. ☎ (068)44-662.

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567.

posest

VINOGRAD na Selih - Bučka, 500 trt na žici, voda in elektrika na parceli, prodam. ☎ 76-325 ali ☎ 28-211.

ZIDANICO in 1 ha zemljišča, polovica trtja, v Doblički gori prodam. ☎ (061)861-444.

V CEGELNICI prodam parcelo, 2533 m², na lepem kraju ob Krki. ☎ 23-650.

PREORANO NJIVO v bližini Črnomlja poceni oddam v najem. ☎ (068)51-373.

MANJŠO NOVO HIŠO z nekaj zemlje, centralno in telefonom, lepa sončna lega, prodam. ☎ (068)76-121.

PRI STOPIČAH prodam parcele (nivo, travnik), primerno za vinograd in vikend. Naslov v oglašnem oddelku.

POSREDUJEMO vam vse vrste nepremičnin na območju Novega mesta, Trebnjega, Grosuplja, Brezice, Krškega in Bele krajine. V ponudbi imamo veliko interesentov. ☎ (068)27-131, od 16. do 19. Shop univerzal, Vidmarjeva 1, Novo mesto.

V BOJANJI VASI pri Metliki prodam manjšo kmečko hišo, primerno za vikend, 5 km od Kolpe. ☎ (068)60-107.

ZEMLJIŠČE, primerno za vikend, z gozdom, pašnikom in brunarico, v skupni površini 1 ha 1 a 99 m², v bližini Sevnice prodam. ☎ (0608)81-858.

prodam

SINTESYZERJA Korg DS 8 in Roland U 20, s kovčkoma in stojalom, prodam. ☎ 22-420, popoldan.

RABLJENA KOLESA prodajamo. Servis Smole, ☎ 341-952.

OGRODJE nerjavečega štedilnika z bojljem, traktorske grablje Sip in konojske grablje prodam. ☎ (068)26-726, Zefran, Gotna vas 29, Novo mesto.

PRAŠIČA, 120 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ 42-960.

SMREKOV zdrav les, trame in špirovce, dolžine 8 m, za gruč, prodam. Cena 1 m³ je 1.000 SIT. ☎ (0608)70-045.

PUJSKE, težke 30 kg, in 500 l cvička prodam. ☎ 42-752.

OTROŠKO KOLO Kekec s pomožnimi kolesi prodam po ugodni ceni. ☎ (0608)75-210.

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 5.4.1996, prodam za 4800 DEM. ☎ 323-617.

DIAFONICNO HARMONIKO Kapš, Cis, Fis, H, lepo ohranjeno, prodam. Vidmar, Šentjošt 17, Stopiče.

BUKOVA in gabrova drva prodam. Možna dostava na dom. ☎ 78-058.

AVTOPRIKOLICO s cerado, 260 x 160 cm, nosilnosti 1.000 kg, z naletno zavoro, prodam. ☎ (068)52-624.

TELIČKA - BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)46-620.

SENO prodam. Klobčar, Boričevo 7, Novo mesto.

KAMINČEK, primeren za zidanico ali vikend, prodam. ☎ 22-007.

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. Prešeren, Šmarjeta 50, ☎ 73-552.

KOZE z enim, dvema ali tremi mladiči prodam. ☎ 27-683.

MOTORNO varnostno čelado Uvex ter starine (sani, kolovrat, konojske komate, idr.) prodam. ☎ 42-222.

razno

KEKEC, S.P., organizirana poletna šola v naravi. Od 1.7. do 26.8.1995, od 7 do 13 let, tedenski termini. Prijave in informacije: ☎ (0608)32-258 in ☎ (0608)32-395.

ŽELITE postati samostojni? Pričnite z vzrejo južnoameriških činčil. Prodajamo legla na obroke, garantiramo odkup živali. ☎ (062)778-123.

IZDELOVANJE in polaganje umetnega kamna vseh dimenzij in barv nudimo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)73-337.

V CENTRU Novega mesta oddamo poslovno - trgovski lokal. ☎ (068)24-646, po 16. uri.

službo dobi

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Zaželjene delovne izkušnje ali gostinska šola. Informacije osebno v pizzeriji Šempeter, Otočec.

REDNO ali pogodbeno zaposlitev dobi natakari (-ica) ali kuharica. ☎ 83-188.

PRODAJALCO honorarno zaposlim 4 ure popoldan. ☎ 341-974.

KV PRODAJALCO (tekstil) in KV natakari (-ica) zaposlim. ☎ 21-567.

ZA PRIDNE dober zaslužek! Če imate avto in proste popoldneve, nas pokličite! ☎ (066)74-163 ali ☎ (066)282-687.

MLAJŠO NATAKARICO z izkušnjami redno zaposlimo. OD stimulativen, nedelje proste! ☎ (068)342-781.

službo išče

EKONOMSKI TEHNIK išče službo na relaciji Sevnica - Trebnje. Mojca Kovar, Veliki Cernik 1, Šentjanž.

REDNO ZAPOSLOITEV kot voznik kamiona iščem. Imam B, C in E kategorije. Naslov v oglašnem oddelku.

stanovanja

MANJŠE ali srednje veliko stanovanje na relaciji Trebnje - Mokronog vzajem v najem. Šifra: "NUJNO".

ženitne ponudbe

KMEČKI FANT, star 35 let, razvezan, želi spoznati dekle ali mamicco, staro do 30 let. Šifra: "OSREČI ME".

STAREJŠI UPOKOJENEC, dobro preskrbljen, želi spoznati žensko do 78 let, lahko brez sredstev, za skupno življenje. Šifra: "BELA KRAJINA".

LADA
DO LADE BREZ DENARJA

KARAVAN	27.400 SIT mesečno
SAMARA	31.700 SIT mesečno
NIVA	40.400 SIT mesečno

Možen leasing od 1 — 5 let, polog od 25 — 50%.
Nudimo ugoden kredit na 4 leta brez pologa tudi za vse ostale avtomobile.

Tel.: 068/324-424.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
tel.: 068/324-222

Možen leasing od 1 — 5 let, polog od 25 — 50%.
Nudimo ugoden kredit na 4 leta brez pologa tudi za vse ostale avtomobile.

Tel.: 068/324-424.

HONEY MOON

Izdelovanje in posojanje poročnih in maturantskih oblek ter oblek za birmo in obhajilo.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
tel.: 068/324-222

Naročilnica za brezplačni mali oglaš v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek: _____

Ulica in kraj: _____

Pošta: _____

Naročniška številka: _____

Datum: _____

Podpis: _____

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Tanja Gazvoda, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA: ob četrkih. Cena posamezne številke 130 tolarjev; naročnina za 1. polletje 3.000 tolarjev, celoletna naročnina 6.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odstotni popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.900 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.100 tolarjev. Za nenaročnike mali oglaš do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN številka 52100-603-30624. Devizni račun številka 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarjane številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.



DOLENJSKA BANKA

Nov delovni čas v Ekspozituri Krško

V Dolenjski banki smo prisluhnili željam in potrebam varčevalcev in drugih strank, ki urejajo svoje denarne zadeve v ekspozituri Krško, in sklenili spremeniti delovni čas v tej ekspozituri.

Ekspozitura Krško bo od 3. maja 1995 dalje poslovala za stranke:

• od ponedeljka od petka od 8. do 18. ure
• ob sobotah od 8. do 12. ure

Za lažje urejanje vsakdanjih denarnih zadev komitentom priporočamo poslovanje s čeki, bančnim avtomatom, plačilno kartico Activa in Activa-Eurocard/Mastercard, uporabo avtomatskega informacijskega servisa Audio TEKS in drugih storitev.

Cenjenim strankam se zahvaljujemo za zaupanje in vas vabimo k sodelovanju tudi v bodoče.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Otočcu, Osojniku pri Semiču, Občicah, Dolenji Prekopi, Dolgi Raki pri Krškem, Ratežu, Brezovo pri Gabrovki, Stražni vrh pri Črnomlju, Vinjem vrhu, Žužemberku, Rebri, Trebnjem, Dol. Podborštu, Selih pri Šentjerneju, Šmarjeti, Smole-nji vasi, Krškem, Brestanici — na Sutni, Dol. Boštanj, Raki, Podborštu pri Šentjanžu, Brezicah, Črnomlju, Gorenju pri Kočevju, Štopah pri Vel. Laščah, Kalu pri Šentvidu pri Stični, Zaplazu, Zdolah pri Krškem, Telče na Križu, Mokronogu, Mirni Peči, Senovem, Krškem;

stanovanja: v Novem mestu, Straži, Žužemberku, Uršnih selih, Krškem, Ljubljani, Trebnjem;

lokale: v Črnomlju, Krškem, Mirni, Novem mestu, Trebnjem, opuščeno klavnico v Črnomlju, okoli- ci Novega mesta;

poslovne prostore: v Novem mestu, Mokronogu, Krškem, Trebnjem in Črnomlju;

vikende: v Semiču, Tanči Gori, Osojniku, Stražnem vrhu, Brezovici pri Metliki, Jelenku pri Raki, Srednje Grčevje pri Otočcu, na Hrastu pri Jugorju, Zagradu pri Škocjanu, Mavrlenu, Gačah, Vinjem vrhu, Šentjurski gori, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gorenjski gori pri Mirni, Talčjem vrhu, Zaplazu, Debencu, Straži;

parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Trebnjem, Novem mestu, Srednji vasi pri Črmošnjicah, Hrušici, Vrhu nad Šentrupertom, Stari vasi pri Brezicah, Brusnicah, Mihovcu pri Podgradu, Semiču in Straži za vikende, Dol. Suhadolu, Zagradski gori pri Škocjanu z že začeto gradnjo, Mihovo pri Šentjerneju, Družinski vasi;

v najem oddamo: lokale in pisarne v Novem mestu, Krškem, Metliki in okolici.

Tel./fax 068/322-282
tel. 068/342-470,
od 8. do 19. ure

PROTIMADEŽNA, PROTIJANA VODOODBOJNA ZAŠČITA

Po štirinletnih izkušnjah vam zaščito granita, marmorja, opečnih tlakov, keramike in drugih vpojnih materialov priporočamo naš izdelek:

TILIA T49 PROTEKTOR

iz izvedenke

T49EB: mokri vtis, za nepolirane kamen in granit

T49G: za polirane granite

T49AG: za zaščito proti graffiti

Prodaja in trgovinah:

Granit: Novo mesto



ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 56. letu starosti zapustila naša draga

TONKA GERŠIČ

iz Brezovega loga 7, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Zobne ambulante Novo mesto, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojno pospremili na zadnji poti. Hvala sosedom za poslovnice besede. Posebno se zahvaljujemo osebju Dializnega in Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za ves trud pri zdravljenju. Hvala g. župniku in pevcem za lepo opravljen obred.

Žaluojači: vsi njeni



LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

Iščem zakonski par, ki bi bil pripravljen živeti v Avstriji, v neposredni bližini Dunaja, in urejati večjo hišo z vrtom (hišna opravila in vzdrževanje vrta).

Potrebno je vsaj nekaj znanja nemščine.

Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov: Ana Selan (Papirnica Vevče, Vevška c. 52, 61260 Ljubljana-Polje)

Podrobnejše informacije dobite po telefonu (061) 485-535, Ana Selan.

Johanna Paungger, Thomas Poppe

Vse ob pravem času

Uporaba luninega koledarja v vsakdanjem življenju

Prva knjiga te vrste na svetu, ki zajema bogato znanje in izkušnje naših prednikov o vplivih Lune na človeka in okolje. Verjemite, da so zaradi bližine Lune ti vplivi zelo veliki.

Knjiga je prodajna uspešnica in v mnogih knjigarnah je na prvem mestu. V kratkem času je bila prevedena že v 4 jezike in natisnjeno več kot 30 izdaj. Izjemno zanimiva knjiga, ki je mnogim spremenila življenje, mnogi jo upoštevajo pri vsakdanjem delu in ravnanju.

Knjiga vam bo razkrila in svetovala, kdaj je pravi ali najprimernejši čas za najrazličnejša opravila v zvezi z zdravjem, kirurške posege, dela v vrtu, na polju in v gozdu, opravila v gospodinjstvu (vlaganje in vkuhanje sadja in zelenjave itd.), nego las in telesa in še veliko koristnega.

Knjiga je trdo vezana, format 16 x 21,5 cm, 214 strani.

Posebna priloga: lunini koledarji do konca leta 1998!

Cena knjige po povzetju: 3.400 SIT - poštino plačamo mi.

Knjigo lahko plačate tudi v dveh obrokih - prvega po prejemu položnice, drugega pa čez mesec dni ob prevzemu knjige.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam izvod(ov) knjige VSE OB PRAVEM ČASU po ceni 3.400 SIT, ki jo bom plačal(a)

☐ v enem obroku ☐ v dveh obrokih (označite!)

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.

Kraj in poštna št.

Založba MAVRICA, Gallusova 2, 63000 Celje, Tel./Fax: 063/27-734

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

Tel. 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

Ob smrti moje ljube žene, naše najdražje mame in babice

KRISTINE JUREČIČ

iz Črešnjic 34 pri Cerkljah

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem za izraze sožalja in vse podarjeno, pevcem za občuteno zapeto žalostinke in gospodu župniku za lep cerkveni obred. Hvala vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti.

Žaluojači: mož Tine, hčerki Kristina, Vida z družino in sin Marjan z ženo

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

- prodaja vozil RENAULT
- menjava "staro za novo"
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Ob nakupu novega vozila RENAULT Clio vam podarimo AVTORADIO z upravljanjem ob volanu.

Prodaja vozil na leasing pod izredno ugodnimi pogoji in prodaja na kredit po obrestni meri od 10% dalje.

Pustite se presenetiti in nas obiščite v Ločni v prenovljenem avtosalonu

ali nas pokličite na tel. 068/324-533.



Gozdno gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o. 68000 Novo mesto Gubčeva 15

na podlagi sklepa delavskega sveta ponovno

RAZPISUJE JAVNO DRAŽBO

za prodajo:

poslovnega prostora v pritličju stanovanjsko-poslovne stavbe v Novem mestu, Seidlova cesta 36, površine 78,74 m². Poslovni prostor je primeren za trgovino, biro ipd.

Izključna cena je 8.622.281,00 SIT.

• Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki najkasneje 3 dni pred javno dražbo nakažejo varščino v višini 10% od izključne cene na žiro račun Gozdnega gospodarstva Novo mesto, n.sub.o., št. 52100-601-55520, pri Agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje RS, Podružnica Novo mesto, s prispisom "za javno dražbo".

• Pravne osebe se morajo pred javno dražbo izkazati z izpisom iz sodnega registra, fizične osebe pa s potrdilom o državljanstvu R Slovenije. Pooblaščenec dražitelja (če gre za pravno osebo) se mora pred javno dražbo izkazati z overjenim pooblastilom.

• Celotno kupnino je potrebno plačati v roku 5-ih dni po sklenitvi kupoprodajne pogodbe.

• Prometni davek ter vse druge stroške v zvezi z nakupom in prispisom nosi kupec.

• Uspešni dražitelj mora skleniti kupoprodajno pogodbo najkasneje v treh dneh po končani javni dražbi. Če uspešni dražitelj ne bo sklenil kupoprodajne pogodbe in plačal kupnine v določenem roku, bo prodajalec varščino obdržal kot skesnino.

• Neuspešnim dražiteljem bo varščina brezobrestno vrnjena v treh dneh po končani javni dražbi.

• Nepremičnina se prodaja po načelu "videno-kupljeno", zato kasnejše reklamacije glede stvarnih napak ne bodo upoštevane.

• Pogodba bo postala veljavna s pridobitvijo ustrezne verifikacije javnega pravobranilca.

• Primopredaja bo takoj po plačilu celotne kupnine.

• Javna dražba bo v poslovnih prostorih Gozdnega gospodarstva Novo mesto, v Novem mestu, Gubčeva 15, dne 25. maja 1995 ob 10. uri.

• V času razpisa je možen ogled po poprejšnjem dogovoru. Kontaktna oseba za ogled nepremičnine je g. Jože Kovačič, telefon: (068) 321-065 ali (068) 324-132.

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

V SPOMIN

3. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama

MARIJA KUŽNIK

roj. Stariha

iz Črmošnjic pri Semiču

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 65. letu zapustil naš upokojeni sodelavec

JOŽE BOBNAR

cestni delavec v sektorju PRVVC Novo mesto

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

POGREBNE STORITVE ROVAK

Pogrebne in pokopališke storitve SONJA NOVAK, S. P.

PE Novo mesto — Aškerčeva 7 (Regrške košenice)

Spoštovani, v trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najdražjih, vam nudimo:

- ureditev pokojnikov (tudi na domu)
- kakovostne krste s pripadajočo opremo
- prevozi pokojnikov na vseh relacijah
- odri in žalne dekoracije v različnih izvedbah
- izkop in zasutje grobne jame
- uniformirano pogrebno moštvo
- vse storitve povezane z upepelitvijo

Posredujemo: — cvetje, vence, izvajalce glasbe (pevci, trobentač), izvedbo osmrtnic na radiju, izdelavo osmrtnic s fotografijo

Do zneska, določenega s strani ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLO, območna enota Novo mesto, opravimo upravičencem do povračila pogrebne omenjene storitve BREZ NJIHOVEGA PLAČILA!

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah: 068 341-134 in 0609 623-211

Št. 18 (2386), 4. maja 1995

Franc Vovko



Konca druge svetovne vojne, ki ga letos praznuje Evropa, se bo med milijoni zemljanov spomnil z veseljem tudi Franc Vovko z Jugorja pri Gabrju. Možakar, ki mu bo letošnji avgust naprtil deveti križ, je bil v drugi svetovni vojni vojak. Še pred tem so ga kot civilista Italijani internirali v Padovo.

V enem dnevu taboriškega življenja v Padovi - Franc je sicer preživel za obdobjem v tem italijanskem mestu približno 365 dni - so ujetniki doživeli vse, kar jim je sčasoma ožigosalo telo in spomin. Zgrbili so se v človeško prikazen, hodili in po nekaj mesecih racala po dveh nogah. Živeli so od brezkončnega štetja korakov od levega do desnega dela obzidja in malo tudi od vodene juhe. Iz družabnih, mislečih težkih garačev, vajenih neskončnih gorskih prostranstev, so se Franc in tovariši spremenili v stroj, ki je v zatočnem ozračju umivalnice v italijanskem taborišču obiral uši, ker so tako ukazali ječarji.

Ko je Franc po srečnem naključju lahko še pred italijansko kapitulacijo rekel Padovi adijo in se vrnil na Jugorje, je ravnal kot si je obljubil prvega dne svoje Padove: "Če bom prišel kdaj domov, nikamor drugam kot v partizane bom šel."

Tudi danes ne vidi v svoji odločitvi ničesar napačnega. Prepričan je, da je bil partizanski odpor proti okupacijskim vo-

jskam tisto, zaradi česar je Slovenija danes lahko samostojna. Franc danes enako kot ob odhodu v partizane misli, da bi Nemci tako ali drugače pokončali Slovence, če bi Hitler zmagal. Strah pred takih grozečim Hitlerjem je bil tisto, zaradi česar je Franc odšel v hosto. Nič pa ni vedel o kakšnih komunistih, o komunizmu, o komunistični diktaturi, s katero bi danes nekateri radi izenačili partizanski boj. Francova partizanska zgodba je zgodba borca domoljuba, ki skozi mušico na puški ni nikoli iskal svojih osebnih koristi ali osebnih sovražnikov.

Francu je nekako žal, da je bila druga svetovna vojna v Sloveniji tudi bratovmorna vojna. Zato konca 2. svetovne vojne, če bi ga že proslavljali, ne bi proslavljali bučno v slogu pijanih zmagovalcev. Za koga bo pravzaprav proslava? "Ve se, kako je bilo. Ampak ne se sovažiti. Samo prijatelji moramo biti. Sprava naj bo!" Sprava je gotovo že to, če je mož, ki so ga najprej skušali ugonobiti s Padovo, pozneje pa je bil prisiljen žetiti še v strelskem jarku v osvobodilnem boju, mirno obide vse, kar je pretrpel za obdobjem jetnišnice in v zemljankah v lastni domovini.

Danes skoraj devetdesetletni mož iz hišice številka pet na Jugorju se je veliko let pred vojno in po njej prebiral iz tedna v teden kot gozdni delavec. Tako je preživel sebe in družino; z ženo Franciško sta imela 5 otrok. Francu je usoda naprtila dve znamenji: kot kmet je bil izrazil osebenek, kot delavec je bil proletarec. Sam vidi zdaj zahteve tako: delal sem veliko, ampak z delom nikamor ne prideš.

Povojnih borčevskih posojil kot ene od možnosti za povečanje osebnega blagostanja tudi ni izkoriščal. Kot udeleženec NOB je prejel po vojni državno medaljo za hrabrost in medaljo zaslug za narod. Mnogi ljudje - poznajo ga kot človeka s srčno kulturo - ga visoko cenijo.

MARTIN LUZAR

SREČANJE FRAJTONARJEV

METLIKA - V okviru Vinske vigredi 95 bo v nedeljo, 21. maja, ob 12. uri na Partizanskem trgu v Metliki srečanje harmonikarjev, ki igrajo na diatonične harmonike. Srečanja se lahko udeležijo muzikantje iz vse Slovenije, dobro je, če do 17. maja pošljejo svojo prijavo na dopisnici Matjažu Rusu, Breg revolucije 20, 68330 Metlika. Napisati je treba ime in priimek ter naslova dveh skladb, ki jih namerava prijavljeni zaigrati.

LAGUNE V SILVERSTONU

Ugledni Silverston Driving Centre je za svoje tečaje dobre vožnje izbral Renaultovo laguno, ki je od specializiranih novinarjev že dobila številne pohvale in priznanja za odlično lego na cesti ter lahkotnost in natančnost upravljanja.

ZA NAJLEPŠO PLETENICO

METLIKA - V času Vinske vigredi 95, ki bo od 19. do 21. maja v Metliki, bo v sklopu kulinarčne razstave, ki jo pripravljajo članice Društva kmečkih žena Metlika, tudi tekmovanje za najlepšo oblikovano pletenico. Če želite sodelovati, se lahko prijavite do 10. maja pri Kmetijsko svetovalni službi na tel. 58-585. Vse tekmovalke čaka presenečenje.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristihnil.

Take ure nima cela Avstrija

Viktor Kobola iz Kočevja izdeluje stensko uro, ki nima para daleč naokoli

"Tistega mojega vruga, ki je polhe pasel, je menda že hudič vzel", se spominja svojega prvega večjega kipa, ki ga je izdelal za prvo (in zadnjo) polharsko razstavo leta 1970 v Kočevju Viktor Kobola, 72-letni upokojenec, lovec ter amaterski kipar in slikar iz Šalke vasi pri Kočevju. Prav zaradi tistega kipa in razstave smo ga pred približno 25 leti prvič predstavili v našem listu.

Viktor je doživel marsikaj zanimivega. Pred 50 leti, 8. aprila 1945 se je poročil s štiri leta mlajšo Faniko, in to v cerkvi Corpus Christi na Trati v Kočevju. Komaj pa je bila poroka končana, so štirje bombniki začeli bombardirati Kočevje. "Vse je letelo po zraku, deske, kamenje, sem mislil, da bo vsega konec, pa je bil mrtev le en nemški vojak", se spominja Viktor, ki je poročna prstana izdelal iz kovancev, italijanskih centezimov, saj takrat ni bilo zlatarjev, in četudi bi bili, ne bi bilo denarja za zlato prstana. No, in tista dva medenina prstana - kovina se je dala lepo oblikovati, se spominja - sta zdržala bolj, kot da bi bila iz zlata, saj sta zakonca Kobola v krogu svojih otrok in sorodnikov te dni lepo praznovala 50. obletnico poroke.

Viktor je delal 30 let v barvarni kočevske Tekstilane. Barve so mu nacele zdravje in je šel med gozdarje, kjer se mu je zdravje popravilo. Lovec je že 40 let. Zlato medaljo je dobil za trojevo merjasca, ki ga je uplenil v Somovi gori v trinajstem - tako so rekli območju, kjer so po vojni streljali - srebrno pa za trojevo jelena, ki ga je ustrelil kar skozi okno na domači njivi.

Barvarstvo, gozdarstvo in lovstvo je vplivalo tudi na njegove druge konjičke. Tako je začel slikati, rezbariti in kipariti. Izdelal je veliko slik na platno, les in zid. Omenili smo že njegovega vruga, ki ga je izdelal v gipsu za polharsko razstavo pred 25 leti. Zdaj dokončuje stensko uro za avstrijskega lovca. Ta ura bo res nekaj posebnega. Okrogla številčnica bo kot polna luna. Ob straneh so drevesa in na enem čepi sova. Pod številčnico pa je nekakšen sestanek živali, na katerem so prisotni jelen, merjasec, srnjak, kozorog oz. muflon, zajec in lisica, zapisnik pa piše medved. Na "papir zapisnika" bo možno napisati še besedilo, kdaj in zakaj bo avstrijski lovec Martin dobil to darilo, ki so ga pri Viktorju naročili njegovi lovski tova-

riši. Noben drug Avstrijec zagotovo ne bo imel take ure. Vsaj omembe vredno je tudi drugo Viktorjevo delo, relief psa, ki nosi lovcu uplenjenega fazana. Pes je zelo podoben psu Sava Vovka, kmetijskega inženirja, zdaj upokojenca, prej direktorja KGP Kočevje in tudi predsednika občinske skupščine Kočevje.

Viktorjevo zadnje večje delo pa je izrezljan točilni pult za Papežovo gostilno na Bregu. Gostilna še ni odprta in bo torej to njegovo delo možno

videti šele po otvoritvi.

Viktor je samouk in je doslej resljal oz. slikal, "kar mu je v glavo padlo". Zdaj pa včasih pogleda tudi v knjigo, ki je priročnik za kiparje in četnike. Žal je pisana v nemščini in ne razume kaj dosti, pomagajo pa mu slike. Pravzaprav se iz te knjige učijo sin Matija in predvsem vnuk Andrej. Sin je namreč tudi samouk, oba pa sta gotovo podedovala smisel za likovne izdelke po očetu oz. dedku Viktorju. J. PRIMC



ZLATOPOROČENCA KOBOLA - Viktor Kobola, samouki likovnik iz Šalke vasi pri Kočevju z dvema svojima izdelkoma, v ozadju del Viktorjevih lovskih trofej. Ob njem žena Fani, ki je imela dovolj dela doma, saj je skrbela za tri otroke in za tri repe v hlevu, da drugega niti ne omenjamo. 8. aprila sta praznovala zlato poroko. (Foto: J. Primc)



DELALI BODO OGLJE - Na Veliki Strmici v teh dneh vozijo skupaj drva za kopo, tako da jo bodo lahko kmalu prižgali. Okrog 20. maja bodo na istem mestu pobrali kakšnih 5 ton oglja. Vsaj računajo na tako količino, čeprav je pri ognju uspeh zmeraj nekako "v božjih rokah", kot so povedali mojstri, ki jih je predel zalotil tudi fotografski aparat. S to kopo si dajo opraviti Papeževi oči in sinovi, Rženov Miha in Moltarjev Lojz. Glavno skrb za pravilno delovanje skrivne megle tlečega kupa bo prevzel Lojze Papež. (Foto: L. M.)



ODKAR SVA SE SPOZNALA, ME NISI ŠE NIKOLI PELJAL NA IZLET, ČEPRAV SI ŽE TOLIKOKRAT OBLJUBIL! ENKRAT JE BIL POKVARJEN AVTO, DRUGIČ SI OSTAL BREZ BENCINA, TRETJIČ SI UGOTOVIL, DA SI NE MOREVA PRIVOŠČITI DOBREGA KOSILA!

ODSLEJ BO VSE DRUGAČE, LJUBICA! POSTAL SEM LASTNIK PLAČILNE KARTICE MAGNA!

Plačilna kartica MAGNA je zares praktična stvar. Z njo lahko poravnate račune za gorivo in blago na vseh Petrolovih bencinskih servisih, poleg tega pa boste z njo plačevali tudi pri avtomobilih, v avtopralnicah, izposojevalnicah vozil, zavarovalnicah, potovalnih agencijah ter izbranih gostilnah in hotelih. Stroške, ki jih boste poravnali z MAGNO, vam bomo preprosto odtegnili z vašega tekočega računa. Priskrbite si jo čim prej!



PETROL

Petrol Trgovina, Magna Center, Dunajska 50, 6100 Ljubljana, tel. 061 13 34 000



OŽIVEL TABOR MLADIH SLOVENIJE - V nedeljo zvečer je s kresovi "zagorela" domala vsa Dolenjska. Enega od njih so pripravili in zakurili tudi košarkarji iz vse Slovenije, ki so se kot prvi zbrali na petdnevem taboru v Dolenjskih Toplicah. V organizaciji Sport selekta iz Litije so se mladi košarkarji pripravljali za izbor za košarkarski kamp v Ameriki, ki ga bo štota priprava v letošnjem juniju. Čez nekaj dni bo 100 gimnazijcev iz Idrije zasedlo 21 hišic Tabora. (Foto: J. Pavlin)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIQUOTE ZAPISAL JOŽE DULAR

Kopališče na Kolpi

V Metliki so tik pred silvestrovim popravili letno kopališče na Kolpi in nameravali v njem prirediti silvestrovanje.

Pa so videli Darčka Kopaševiča, ki je v zasneženem zimskem jutru tiščal roke v žepih in se žuril po mestu.

"Kam, Kopaševič, kam?"

"Kopalne hlače kupi!" se odreže. "Zvečer bodo odprli kopališče na Kolpi."

Navsezgodaj

Novomeščan, profesor Jovo Vasič, ki je po vojni ravnateljaval na blejski gimnaziji, je rad ribaril v tamkajšnjem jezeru. Ko je nekega jutra ulovil ribo in jo z glavo treščil ob kamen, da je obmirovala, so mimo prišli nemški turisti.

"Ze navsezgodaj mori!" se je ob tem obregnilo neko dekle.

"Nemci so 6. aprila 1941 v Beogradu iz letal pobili na tisoče prebivalcev!" ji je naglo vrnil Vasič. "Tudi navsezgodaj!"

Pa bi mi prej povedala!

Na Loki, novomeškem kopališču na Krki, so kopalci opazili, da se pod železniškim mostom utaplja neko dekle.

Jovo Vasič se brez obotavljanja pože v vodo in jo z dokajšnjim trudom privleče na breg. Tam pa se dekle razjoče, češ da se je odločila, da se utopi. "Pa bi mi to prej povedala!" ji skoraj ježno odrburi Jovo.



Ne more čakati

Na natakarkjevo vprašanje, kaj si želi, je gost naročil govejo juho in pečeno ribo. Pa mu je natakarkar kar hitro serviral ribo. Gost je bil presenečen, zato je rekel natakarkarju, da bi raje najprej posrebel govejo juho, šele potem si želi pečeno ribo.

Pa je natakarkar odgovoril: "Veste, kuhar je rekel, da riba ne sme več dolgo čakati."

Ni pravično

"Tole, prijatelj, pa ni pravično: kar daskoli si preskrbim dovoljenje za ribolov, ne ujamem nobene ribe, plačam pa seveda dovoljenje."

"Kaj pa takrat, ko loviš na črno?" "Preprosto: ponavadi me ulovi ribiški nadzornik, torej tudi nič ne ujamem."